

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **kynologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **17-18 marca 2022 r.**

Data przeprowadzenia wizytacji: **Zachodniopomorski Uniwersytet
Technologiczny w Szczecinie**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	28
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	38
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	43
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	47
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	51
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	53
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	56
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	58
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	65
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Bożena Obmińska-Mrukowicz, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. inż. Anna Rekiel, członek PKA
2. prof. dr hab. inż. Stanisław Kondracki, ekspert PKA
3. dr Natalia Smolarek-Kołecka, ekspert PKA ds. pracodawców
5. Monika Jeleń, ekspert PKA ds. studenckich
6. mgr Agnieszka Socha-Woźniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku kynologia w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie przeprowadzona została z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku.

Wizytacja została przeprowadzona zdalnie, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni i Wydziału, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oceniającego oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	kynologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	zootechnika i rybactwo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	7 sem. /210 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	720 h /30 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	brak	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	166	68
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2404 h	1387 h
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	105,6 ECTS	64,2 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	137,2 ECTS	133,6 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	90 ECTS	90 ECTS

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie powstał 1 stycznia 2009 roku w wyniku połączenia dwóch publicznych uczelni - Akademii Rolniczej w Szczecinie oraz Politechniki Szczecińskiej. Nowa Uczelnia przyjęła nazwę Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie na mocy uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 września 2008 roku. Na uczelni funkcjonuje 11 wydziałów w tym Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt (WBiHZ) (do 9 kwietnia 1999 roku Wydział Zootechniczny, powołany 1 września 1955 roku).

Koncepcja kształcenia studentów w ZUT w tym na kierunku kynologia nawiązuje do celów strategicznych określonych w Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2011-2020 i przyjętej w Uchwale nr 30 Senatu ZUT z dnia 27 czerwca 2011 roku, a także nowej Strategii Rozwoju Uczelni na lata 2021-2025 oraz strategii rozwoju wydziału na lata 2012-2020 (Uchwała nr 164 Senatu ZUT w Szczecinie z dnia 28 czerwca 2021 r. w sprawie uchwalenia Strategii rozwoju Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie na lata 2021 – 2025 oraz Uchwała nr 1a Rady Wydziału z dnia 25 stycznia 2012 roku). Jednym z celów Strategii rozwoju uczelni na lata 2011-2020 był Uniwersytet Wysokiej Jakości, co wiązało się z doskonaleniem uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia i aktywnym w nim udziałem studentów.

Koncepcja kształcenia na kierunku kynologia zakłada wykształcenie absolwenta posiadającego wiedzę z zakresu szeroko rozumianej kynologii. Stanowi ona odpowiedź na potrzeby rozwijającego się rynku związanego z chowem, hodowlą i użytkowaniem psów. Kynologia w ZUT w Szczecinie to jedyny tego typu kierunek w Polsce, uruchomiony w roku akademickim 2016/2017. Kierunek utworzono decyzją Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego (Uchwała nr 3 Senatu ZUT w Szczecinie z dnia 25 stycznia 2016 r.) w sprawie uruchomienia kierunku studiów pierwszego stopnia kynologia na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt; kierunek wyodrębniono z obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych.

W ramach celu strategicznego uczelni doskonalona jest infrastruktura dydaktyczna. W 2012 roku w ramach Strategii Rozwoju WBiHZ przyjęto cel strategiczny „Stworzenie nowej bazy lokalowej dla Wydziału”, zapewniono środki finansowe i utworzono od podstaw lub wyremontowano istniejącą bazę. Strukturę WBiHZ tworzy 7 Katedr oraz 1. Laboratorium wydziałowe, w roku 2017 rozpoczęto przenoszenie wydziału do wyremontowanych obiektów. Na terenie nowego kampusu zlokalizowano większość jednostek (na stanie są ich pomieszczenia pracownicze, sale dydaktyczne, sala komputerowa, biblioteka wydziałowa), budynek dziekanatu i plac treningowy dla psów. Dwie jednostki wydziału zlokalizowano w Centrum Dydaktyczno-Badawczym Nanotechnologii. W 2020 roku wybudowano i oddano do użytkowania wydziałową zwierzętarnię. Inwestycje ostatnich lat poprawiły warunki pracy studentów, doktorantów i pracowników.

Celem strategicznym ujętym w Strategii Rozwoju WBiHZ na lata 2012-2020 była odpowiednia oferta dydaktyczna, która nawiązuje do celu zapisanego w Strategii rozwoju uczelni na lata 2021-2025, a mianowicie „Wdrażanie innowacyjnych programów studiów tworzonych we współpracy z otoczeniem gospodarczym”. W ZUT dostrzegano taką potrzebę w przeszłości, dlatego wspólnie z Wydziałem Informatyki, WBiHZ utworzył kierunek bioinformatyka (zamknięty, ostatni absolwenci ukończyli studia w roku akademickim 2016/2017). Obserwacja rynku pracy, poszukiwanie niszy, zaowocowało

pomysłem utworzenie kierunku kynologia. Podjęto prace związane z opracowaniem innowacyjnego programu studiów przy dużym udziale instytucji działających w obszarze hodowli, chowu i użytkowania psów wpisujące się w cel strategiczny rozwoju uczelni.

Kierunek kynologia utworzono jako:

- studia pierwszego stopnia: stacjonarne i niestacjonarne z okresem nauki trwającym 7 semestrów; studia kończą się obroną pracy dyplomowej i egzaminem inżynierskim. Kierunek posiada profil praktyczny;
- studia drugiego stopnia: stacjonarne i niestacjonarne z okresem nauki trwającym 3 semestry; studia kończą się obroną pracy dyplomowej i egzaminem magisterskim (niezakończony cykl kształcenia; nie podlega ocenie).

Na wizytowanym kierunku dokonywana jest analiza procesu kształcenia, ocena programów studiów i ich doskonalenia przy współudziale interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, wchodzących w skład rady programowej kierunku; interesariusze zewnętrzni wspomagają też proces kształcenia prowadząc zajęcia specjalistyczne. Jakość kształcenia jest zdefiniowanym obszarem strategicznym na uczelni, na wydziale jest również priorytetem. Przewiduje się jego osiągnięcie poprzez: - utrzymanie wysokiej jakości procesu dydaktycznego oraz dążenie do jego doskonałości; - zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia; - wdrażanie innowacyjnych programów/doskonalenie istniejących studiów/kierunków, w tym kierunku kynologia, utworzonych i działających we współpracy z otoczeniem gospodarczym.

Koncepcja kształcenia na kierunku kynologia przyjęta na WBiHZ odzwierciedla potrzeby otoczenia zewnętrznego na specjalistów posiadających wiedzę i umiejętności z zakresu kynologii. Aktualne limity przyjęć i rekrutacja potwierdzają zapotrzebowanie na absolwentów tego kierunku. Kształcenie na kierunku ma charakter interdyscyplinarny, również dzięki włączeniu się w proces dydaktyczny przedstawicieli podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego. Podczas spotkań na płaszczyźnie: student – podmiot, kształtowane są umiejętności praktyczne jak też pozyskiwane informacje dotyczące zakresu kompetencji, które powinien posiadać absolwent kierunku kynologia. WBiHZ/kierunek kynologia, współpracuje ze szczecińskim oddziałem Związku Kynologicznego w Polsce, Vetico, Zakładem Karnym w Goleniowie, UniwerPsytet, Ochotniczą Strażą Pożarną (OSP) Wołoczkowo, Schroniskiem w Dobrej Szczecińskiej oraz Grupą Poszukiwawczo-Ratowniczą GPR OSP w Wołoczkwie – Zachodniopomorskie Psy Ratownicze. W ramach współpracy trwającej już siedem lat odbywają się naukowo-praktyczne warsztaty kynologiczne. W ramach warsztatów wydawany jest specjalny zeszyt, w którym publikowane są prace oryginalne i przeglądowe z zakresu szeroko rozumianej kynologii. Warsztatom towarzyszą prelekcje i wykłady specjalistów z zakresu kynologii oraz warsztaty praktyczne (pokazy handlingu, szkolenia psów, groomingu, metod rehabilitacji, warsztaty stomatologiczne, genetyczne, pielęgnacji codziennej). W ramach współpracy wydziału z jednostkami otoczenia społeczno-gospodarczego studenci ocenianego kierunku nie tylko zdobywają dodatkową wiedzę, ale przede wszystkim nabywają umiejętności praktycznych. Dzieje się tak poprzez ich udział w organizowanych wystawach psów rasowych, warsztatach dla przewodników psów myśliwskich, próbach pracy psów pasterskich, zajęciach z zakresu pracy psa poszukiwawczo-ratowniczego, warsztatach dotyczących udzielania pierwszej pomocy psom, czy też udział w zajęciach praktycznych z przedstawicielami firm produkujących karmy (zajęcia: *technologia produkcji karm przemysłowych dla psów*; firma: GA Pet Food Partners). Studenci kierunku kynologia, studiów stacjonarnych S1 i niestacjonarnych N1, włączają się w prace organizacyjne związane z przygotowaniem i przeprowadzaniem wystaw psów rasowych pełniąc w nich rolę sekretarzy, gospodarzy ringów, pomocy technicznej. Uczestniczą w przeglądach hodowlanych psów rasowych organizowanych przez ZKwP,

oddział w Szczecinie na terenie kampusu uniwersyteckiego. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym wyraża się również bezpośrednim zaangażowaniem jego przedstawicieli w proces kształcenia studentów ocenianego kierunku. Specjalistyczne zajęcia takie jak: *szkolenie psów stróżujących i obronnych, Handling, podstawy szkolenia psów, rehabilitacja psów, profilaktyka aparatu ruchu u psów* prowadzą wysokiej klasy treserzy i wieloletni hodowcy.

Zapotrzebowanie na absolwenta kierunku kynologia ma związek z występowaniem zwierząt towarzyszących w życia człowieka. Predyspozycje psów sprawiają, że są one wykorzystywane w pracy służb mundurowych i ratowniczych a specjaliści z zakresu kynologii mogą działać na wielu płaszczyznach (koła łowieckie, schroniska dla zwierząt, służba zdrowia). Koncepcja kształcenia studentów i wykształcenie absolwentów kierunku kynologia stanowi podstawę do prowadzenia przez nich własnej działalności gospodarczej.

Na etapie tworzenia kierunku kynologia zwrócono się do różnych instytucji/pracodawców o ocenę koncepcji kształcenia. Uzyskano duże zainteresowanie i pozytywne opinie; wydział udostępnił zespołowi oceniającemu PKA kilka przykładowych odpowiedzi/opinii, nadesłali je kierownicy takich jednostek jak: ZK w Polsce oddział w Szczecinie, Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Dobrej, Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu, Policja w Szczecinie, Miejska Państwowa Straż Pożarna w Szczecinie, WILCZY MSZAR - hodowla czarnego owczarka niemieckiego. Odpowiedzi pracodawców wskazują na zainteresowanie i zapotrzebowanie na specjalistów, których kształcenie będzie związane z kierunkiem kynologia, ich zatrudnienie np. w służbach mundurowych będzie możliwe po przejściu ścieżki kwalifikacyjnej.

W trakcie kształcenia na kierunku kynologia ocena przyjętej koncepcji kształcenia z punktu widzenia pracodawców jest dokonywana również poprzez ocenę praktykantów. Z opinii o praktykantach i przebiegu samych praktyk przedstawianych przez pracodawców wynika, że studenci oceniani są pozytywnie. W zakresie posiadanej wiedzy zawodowej pracodawcy oceniają ogólne przygotowanie studentów kierunku kynologia średnio na 4,00 w 5. stopniowej skali. W kwestii praktycznych umiejętności zawodowych praktykantów, pracodawcy ocenili je na 4,00 (w 5. stopniowej skali). Pracodawcy wysoko ocenili również motywację studentów do realizacji stawianych przed nimi zadań zawodowych.

W procesie definiowania efektów uczenia się zasadnicze znaczenie ma analiza potrzeb rynku. Specjaliści kynolodzy są poszukiwani przez służby mundurowe (straż graniczną, służbę więzienną, policję, areszt śledczy, żandarmerię wojskową), służby ratownicze (górskie, wodne, poszukiwawcze), koła łowieckie, schroniska dla bezdomnych zwierząt, Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami, służbę zdrowia, lekarzy weterynarii. Absolwent kierunku może profesjonalnie prowadzić swoją własną działalność jako behawiorysta, groomer, trener, rehabilitant, dogoterapeuta, właściciel hotelu dla psów, petsitter, szkoleniowiec psów sportowych (zaprzęgowych, obedience, canicross), konsultant ds. żywienia oraz hodowlę psów rasowych.

Odpowiadając na zapotrzebowanie środowiska zewnętrznego zdecydowana większość absolwentów związała/wiąże swoje życie zawodowe z kynologią, absolwenci otwierają ośrodki szkoleniowe psów, prowadzą własne hodowle, pracują w służbach mundurowych, sklepach zoologicznych, salonach groomerskich, schroniskach dla bezdomnych zwierząt, w gabinetach weterynaryjnych. Część studentów, głównie niestacjonarnych, prowadzi swoją działalność kynologiczną a studia podejmuje w celu podwyższenia swoich kwalifikacji. Studenci/absolwenci pracują w branży kynologicznej. Podmioty związane z branżą kynologiczną poszukują absolwentów kierunku i zatrudniają ich, np. salon groomerski ZOO Atelier, gabinet weterynaryjny VetMedic, sklep zoologiczny Active Zoo Stara Cegielnia.

Do rekrutacji na kierunek przystępują kandydaci z Niemiec, Norwegii, Ukrainy, Białorusi co świadczy o zainteresowaniu i popularności kierunku kynologia.

Absolwent kierunku kynologia posiada wiedzę z zakresu nauk podstawowych - anatomii, biochemii, fizjologii, mikrobiologii, genetyki zwierząt, rozumie ich rolę i znaczenie w procesie poznania budowy i funkcji życiowych zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem psowatych. Posiada wiedzę z zakresu dobrostanu, żywienia, rozrodu, higieny oraz etologii i behawioru psów. Zna metody hodowlane stosowane w amatorskiej hodowli psów rasowych, zasady profilaktyki weterynaryjnej, udzielania pierwszej pomocy, podstawy rehabilitacji psów oraz regulacje prawne w chowie i hodowli psów. Zna objawy najważniejszych chorób, w tym zakaźnych i pasożytniczych oraz wad genetycznych i wrodzonych. Posiada znajomość zagadnień dotyczących podstaw psychologii psa, w tym organizacji socjalnej psów, zna przyczyny i rodzaje agresji psów. Absolwent kierunku zna organizacje i związki kynologiczne, potrafi też zinterpretować przepisy i wzorce ras, zna i rozumie zasady organizacji wystaw i pokazów, regulaminy hodowli psów rasowych, regulaminy prób pracy i zawodów sportowych. Zna typy użytkowe psów oraz podstawy ich szkolenia a także ekonomiczne aspekty amatorskiej hodowli psów rasowych. Posługuje się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Potrafi wykonać podstawowe zabiegi pielęgnacyjne oraz zaprezentować psa na wystawie i pokazie. Potrafi rozwiązać problemy wychowawcze dotyczące psów. Posiada też umiejętność udzielenia pierwszej pomocy w nagłych zachorowaniach i wypadkach, podczas krycia, ciąży i porodu. Potrafi zastosować podstawowe narzędzia marketingowe. Posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do otwarcia hotelu, ośrodka szkolenia, salonu dla psów. Zna i rozumie etyczne aspekty chowu i hodowli psów rasowych oraz innych zwierząt udomowionych.

Cechami wyróżniającymi koncepcję kształcenia na kierunku kynologia jest nie tylko zdobycie wiedzy, ale przede wszystkim umiejętności praktycznych. Dlatego zdecydowana większość zajęć odbywa się z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu laboratoryjnego, rehabilitacyjnego, toru przeszkód agility, profesjonalnego i w pełni wyposażonego placu szkoleniowego oraz psów studentów, a także w terenie we współudziale interesariuszy zewnętrznych. Studenci kierunku kynologia nabywają umiejętności w ramach zajęć prowadzonych przez licencjonowanych instruktorów i sędziów kynologicznych w siedzibach jednostek WBiHZ i Związku Kynologicznego w Polsce, czy też hodowlach psów działających pod patronatem ZKwP. Część zajęć odbywa się w terenie ze względu na ich specyfikę. Przykładowo na zajęciach: *konkursy i próby pracy psów użytkowych* wykorzystywana jest infrastruktura i sprzęt GPR OSP Wołczkowo – Zachodniopomorskie Psy Ratownicze, a na zajęciach na temat zakładania ścieżki tropowej, co jest elementem pracy psa myśliwskiego, wykorzystywane są tereny zalesione w okolicach miasta Szczecina.

Koncepcja kształcenia na kierunku kynologia oparta jest częściowo na bazie studiów podyplomowych kynologia. Na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, ZUT w Szczecinie odbyły się dwie edycje dwusemestralnych studiów podyplomowych Kynologia. W pierwszej edycji (2009/2010) wzięło udział 27 słuchaczy, w drugiej edycji (2010/2011) 20 słuchaczy. Program studiów obejmował tylko 180 godz., znalazły się w nim takie zajęcia jak: *higiena i profilaktyka, żywienie psów, parazytologia, przygotowanie psów do wystaw, sztuka wystawiania psów, fizjologia psów, mikrobiologia, dobrostan, rozród psów, ekonomiczne aspekty hodowli psów rasowych, pielęgnacja codzienna, anatomia psów, przygotowanie psów do wystaw, zapobieganie bezdomności*. Na studiach pierwszego stopnia kierunku kynologia znalazła się większość zajęć realizowanych podczas wspomnianych studiów podyplomowych. Studia podyplomowe cieszyły się dużym zainteresowaniem, jednak cały czas wpływały zapytania o studia inżynierskie zarówno stacjonarne, jak i niestacjonarne. To przełożyło się na zainteresowanie studiami pierwszego stopnia.

W pracach nad przygotowaniem założeń do utworzenia i prowadzenia kierunku kynologia korzystano z analizy porównawczej dotyczącej rozwiązań wdrożonych przez wiodące w tej dziedzinie uniwersyteckie ośrodki zagraniczne, m.in. University Centre Reaseheath i British College of Canine Studies (W. Brytania), Animal Behavior College (Kanada), University of Veterinary Medicine (Austria), Bergin University of Canine (USA), Czech University of Live Science (Czechy), The University of Veterinary Medicine and Pharmacy (Słowacja). Posiłkowano się też osiągnięciami, opracowaniami, wdrożeniami i praktycznymi rozwiązaniami innych ośrodków, np. Interational School for Dog Trainers, Florida Dog Trainer, US; National K-9 School for Dog Trainers, The National K-9 Learning Center, Ohio, U.S.; Dmitrow Polytechnic State College (Rosja).

Podczas tworzenia kierunku kynologia skorzystano z benchmarków opracowanych przez wspomniane, wiodące ośrodki zagraniczne. W swojej ofercie ośrodki te miały co najmniej dwusemestralne, płatne kursy związane z kynologią. Pomysł utworzenia placu treningowego na zewnątrz zaczerpnięto z kierunku Canine Behaviour w University Centre Reaseheath, Nantwich Cheshire, United Kingdom; Canine Behaviour and Training. W trakcie kursu kładziony jest nacisk na szkolenie psów - podstawowe i specjalistyczne związane z wykonywaną przez psa pracę. Szkolenia odbywają się w salach treningowych, ale również na zewnątrz, co pozwala ćwiczyć z psami w warunkach, w których spotykają one inne bodźce (dźwięki, zwierzęta, ludzi). Zamysł utworzenia zajęć *szkolenie szczeniąt i psów młodych* powstał po przeanalizowaniu programu kursu ukierunkowanego w całości na psy młode w International School for Dog Trainers, Florida Dog Trainer, US; National K-9 School for Dog Trainers, The National K-9 Learning Center, Ohio, U.S. Pomysł włączenia do programu kształcenia na kierunku kynologia zajęć: *pierwsza pomoc przedmedyczna, ziołolecznictwo, pies w sporcie i rekreacji, agresja u psów* zaczerpnięto z British College Of Canine Studies, Business Training, Canada Lane, Gloucestershire, United Kingdom. W University of Veterinary Medicine, Vienna kierunek applied Cynology szczególną uwagę zwraca na przedmioty ekonomiczne, które dają studentowi wiedzę związaną z prowadzeniem własnej działalności w zakresie kynologii. Uwzględniono nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania dla kierunku.

Efekty uczenia się zdefiniowane dla kierunku kynologia odnoszą się do dyscypliny zootechnika i rybactwo. Na studiach S1 i N1 zdefiniowano 24 kierunkowe efekty w zakresie wiedzy, 18 kierunkowych efektów w zakresie umiejętności oraz 7 kierunkowych w zakresie kompetencji społecznych. Do kierunkowych efektów na studiach S1, N1, przypisano efekty prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich. Głównym założeniem kształcenia na kierunku kynologia jest wyposażenie absolwenta w specjalistyczną wiedzę i praktyczne umiejętności z zakresu chowu, hodowli i użytkowania psów, oraz przygotowania go do prowadzenia profesjonalnej hodowli psów i innej aktywności zawodowej związanej z kynologią. Dlatego kluczowymi kierunkowymi efektami uczenia się, związanymi z koncepcją, poziomem oraz profilem kształcenia na tym obecnie praktycznym kierunku są te, które służą wyposażeniu studenta w wiedzę w zakresie: metod chowu, oceny wartości hodowlanej i użytkowej zwierząt oraz metod selekcji i rodzajów krzyżowania zwierząt; metod diagnostycznych oraz technik i narzędzi pozwalających wykorzystać i kształtować potencjał organizmów żywych w celu poprawy jakości życia zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem psów; zasad i technik żywienia zwierząt oraz metod produkcji karm oraz technik wykorzystywanych w analizie jakości i wartości odżywczej karm; ras psów oraz kierunków i sposobów ich użytkowania; regulaminów i przepisów organizacji kynologicznych; psychologii oraz etologii zwierząt; wybranych jednostek chorobowych oraz sposobów ich zapobiegania. Na bazie tej wiedzy realizowane są efekty uczenia się w zakresie umiejętności takie jak umiejętność przeprowadzania podstawowych analiz, oceny potrzeb pokarmowych psów, szacowania jakości i wartości pokarmowej karm a także oceny i określenia

charakteru psa i jego temperamentu. Student/absolwent potrafi: interpretować zachowania i stany emocjonalne zwierząt podczas ich obserwacji i pracy z nimi; dobrać metody i narzędzia w pracy z psem, zastosować komendy werbalne i pozawerbalne w zależności od użytkowości; rozpoznać objawy najczęściej występujących jednostek chorobowych a także zastosować odpowiednie programy profilaktyczne; dostosować środowisko zoohigieniczne do potrzeb zwierząt domowych z uwzględnieniem praw i dobrostanu zwierząt; postępować w stanach zagrożenia życia i zdrowia psa; przeprowadzić pielęgnację codzienną i okresową psa, z uwzględnieniem jego szaty. Posiada umiejętność zastosowania norm prawnych i etycznych oraz zasad ekonomii w zakresie chowu, hodowli i użytkowania psów. Uzupełnienie stanowią efekty z grupy kompetencji społecznych w tym kształtujące umiejętność współdziałania i pracy w grupie, wykazywania się kreatywnością i przedsiębiorczością w organizacji wykonywania zleconych zadań, potrzebę przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy ze zwierzętami oraz wskazujące na rolę i znaczenie zwierząt domowych w życiu człowieka. Z uwagi na praktyczny charakter kierunku, specjalistyczne przedmioty realizowane są przez wysokiej klasy specjalistów (praktyków) spoza uczelni. W większości osoby te prowadzą własną działalność, kierują ośrodkami dla bezdomnych zwierząt, bądź też są wolontariuszami biorącymi udział w szeroko rozumianych działaniach związanych z szkoleniem/udziałem psa również w akcjach prewencyjnych. Posiadają duże doświadczenie praktyczne w prowadzeniu zajęć/szkoleń oraz wygłaszaniu wykładów w placówkach oświatowych, jak również urzędach miasta i gminy. Nauczyciele akademicy WBiHZ posiadają znaczący dorobek (karty kompetencji nauczyciela akademickiego – opisano szczegółowo w kryterium 4) z zakresu prowadzonych przedmiotów. Nauczyciele wydziału/kierunku współpracują z praktykami prowadzącymi zajęcia, którzy publikują opracowania popularno-naukowe i komunikaty z zakresu szeroko rozumianej kynologii. W wyniku tej współpracy powstają też prace dyplomowe (zajęcia *układanie psów pasterskich*). Dobrym przykładami połączenia zajęć dydaktycznych o charakterze praktycznym z działalnością osób prowadzących zajęcia (praktyków) są przedmioty: *szkolenie psów stróżujących i obronnych*, które prowadzi wieloletni hodowca owczarków niemieckich, właściciel szkoły dla przewodników psów specjalizującej się w zakresie obrony sportowej (IGP), posiadający własny plac treningowy do IGP od poziomu 1 do 3, z którego korzystają studenci i prowadzący badania/obserwacje do prac inżynierskich. W miarę możliwości „praktycy” uczestniczą w projektach np. Happy Dog TEAM – grupa treserów zajmująca się kompleksowym szkoleniem psów od wyboru i wychowania szczenięcia, przez posłuszeństwo oraz użytkowanie obronne, po profilaktykę i rozwiązywanie problemów behawioralnych, specjalistyczne kursy oraz przygotowanie do egzaminów i testów psychicznych - *szkolenie psów stróżujących i obronnych*, *szkolenie psów ratowniczych*. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na kierunku kynologia określa dość duża liczba efektów z zakresu wiedzy i umiejętności bazujących na wykorzystaniu zdobytej wiedzy oraz efekty z zakresu kompetencji społecznych. Najważniejsze efekty w kategorii wiedzy to: znajomość zasad i technik żywienia zwierząt oraz metody produkcji karm, znajomość rasy psów oraz kierunków i sposobów ich użytkowania oraz znajomość podstawowych przepisów i regulaminów organizacji wystaw, pokazów, zawodów, konkursów i prób pracy w kynologii; w obszarze umiejętności najważniejsze jest to, że w oparciu o powszechnie stosowane metody diagnostyki laboratoryjnej i molekularnej student potrafi przeprowadzić podstawowe procedury analityczne, w tym także z zastosowaniem podstawowych narzędzi bioinformatycznych oraz interpretuje wyniki przeprowadzonych doświadczeń; posiada zdolność podejmowania działań z wykorzystaniem odpowiednich metod, technik i narzędzi, rozwiązujących problemy dotyczące zadań inżynierskich zgodnych ze studiowanym kierunkiem, jak też potrafi przystosować środowisko zoohigieniczne do potrzeb zwierząt domowych z uwzględnieniem praw i dobrostanu zwierząt; w zakresie kompetencji

ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się zawodowego i osobistego, potrafi też pracować samodzielnie i w zespole oraz wykazuje się kreatywnością i przedsiębiorczością w organizacji wykonywania zleconych zadań. Efekty określone dla ocenianego kierunku kynologia zawierają pełny zakres efektów dla studiów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Efekty uczenia się - kierunkowe, dla zajęć lub grup zajęć, są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku. Są one możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia na kierunku kynologia prowadzonym w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie wpisuje się w misję i strategię rozwoju Uczelni oraz Wydziału Bioinżynierii i Hodowli Zwierząt. Zasadność i koncepcję kształcenia praktycznego potwierdziły konsultacje przeprowadzone z zagranicznymi i krajowymi organizacjami i placówkami związanymi z działalnością z udziałem psów. Swoje kompetencje studenci mogą rozwijać na studiach pierwszego stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych. Absolwent kierunku kynologia jest przygotowany do pracy w służbach mundurowych, służbach ratowniczych, kołach łowieckich, Towarzystwie Opieki nad Zwierzętami, schroniskach dla bezdomnych zwierząt, służbie zdrowia, w przedsiębiorstwach produkujących i sprzedających karmę dla psów, w gabinetach weterynaryjnych a także prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Efekty uczenia się - kierunkowe, dla zajęć lub grup zajęć, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym. Wydział prowadzi badania w dyscyplinie zootechnika i rybactwo, uwzględniając w koncepcji kształcenia na kierunku kynologia ich elementy praktyczne; wykorzystuje je w kształceniu realizowanym na kierunku kynologia. Kierunkowe efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia zostały sformułowane precyzyjnie, mieszczą się one w dyscyplinie zootechnika i rybactwo, uwzględniają kompetencje praktyczne oraz komunikowanie się w języku obcym niezbędne w działalności zawodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kierunek kynologia prowadzony w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie na Wydziale Bioinżynierii i Hodowli Zwierząt obejmuje studia pierwszego stopnia: stacjonarne (7

semestrów) i niestacjonarne (7 semestrów), które kończą się obroną pracy dyplomowej i egzaminem inżynierskim. Kierunek prowadzony jest o profilu praktycznym. W ofercie są studia drugiego stopnia: stacjonarne (3 semestry) i niestacjonarne (3 semestry) (niezakończony cykl kształcenia).

Na pierwszym poziomie kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych (zwanych dalej odpowiednio S1 i N1) na kierunku kynologia o profilu praktycznym realizowane są kierunkowe efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich podane w uchwale nr 102 Senatu ZUT w Szczecinie z dnia 23 września 2019 roku w sprawie ustalenia programu studiów na kierunku kynologia, dostosowanych do wymagań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r., Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020.

Studia były realizowane jako studia o profilu ogólnoakademickim (do roku akademickiego 2018/2019), obecnie są realizowane jako studia o profilu praktycznym (od roku 2019/2020). Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r w sprawie studiów były/są następujące:

do roku 2018/2019: liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie dla studiów stacjonarnych (S1) / niestacjonarnych (N1) to: 7/7 semestrów, 210/210 pkt. ECTS, łączna liczba godzin 2394/1387. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musiał uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia na pierwszym stopniu kształcenia wynosiła odpowiednio: S1 – 181,7 (86,52%), N1 – 104,1 (49,57%). Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne to odpowiednio: S1 - 124,8 (59,43%) i N1 - 125,5 (59,76%) dla studiów pierwszego stopnia stacjonarnych (S1) i niestacjonarnych (N1). W przypadku zajęć do wyboru na stopniu pierwszym - studiów stacjonarnych - S1 i niestacjonarnych - N1 to 75 pkt. ECTS (35,71%). W Raporcie Samooceny (tab. 3), który przygotował zespół pracowników reprezentujących WBiHZ i kierunek kynologia a który udostępniono zespołowi oceniającemu PKA podano, że łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne wynosi dla programu na pierwszym stopniu kształcenia S1 i N1 3 pkt. ECTS. Na pytanie skierowane do Uczelni a dotyczące tego uchybienia udzielono odpowiedzi wskazując, że był to błąd, a oferta przedmiotowa i faktyczna jej realizacja spełnia wymóg 5 pkt. ECTS. W odpowiedzi Uczelni czytamy: łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku kynologia wynosi 5 pkt. „Podano, że na łączną liczbę 5 punktów ECTS składają się: zajęcia w ofercie dotyczące nauk humanistycznych (3 pkt. ECTS) i nauk społecznych (2 pkt. ECTS). Oferta programowa obejmuje zajęcia: *filozofia/ socjologia* (2 ECTS) – zajęcia z grupy obieralnej – semestr 1; *etyka/ psychologia* (1 ECTS) – zajęcia z grupy obieralnej – semestr 3; *prawo pracy* (1 ECTS) – zajęcia obowiązkowe – semestr 1; *podstawy ekonomii i zarządzania* (1 ECTS) – zajęcia obowiązkowe – semestr 2. Praktykom zawodowym na pierwszym stopniu kształcenia przyporządkowano (do roku akademickiego 2018/2019): S1 – 12 tyg. (18 pkt. ECTS), N1 – 12 tyg. (18 pkt. ECTS). Zajęcia z *wychowania fizycznego* w wymiarze 45 godz. są/były realizowane na pierwszym stopniu kształcenia dla studentów stacjonarnych (S1).

Od roku 2019/2020: Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie dla studiów stacjonarnych (S1) / niestacjonarnych (N1) to: 7/7 semestrów, 210/210 pkt. ECTS, łączna liczba godzin 2404/1387. Plan studiów z uwzględnieniem ich

formy (studia stacjonarne oraz niestacjonarne), w tym czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia na pierwszym stopniu kształcenia wynosi odpowiednio: S1 – 105,6 (50,29%), N1 – 64,2 (30,57%). Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przy czym w przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami. Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne to odpowiednio: S1 – 137,2 (65,33%) i N1 – 133,6 (63,62%) dla studiów pierwszego stopnia (S – stacjonarnych i N – niestacjonarnych); obejmuje zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne, w wymaganym wymiarze punktów ECTS.

W przypadku zajęć do wyboru na stopniu pierwszym - S1 i N1 to 90 pkt. ECTS (42,86). W Raporcie Samooceny zapisano, że łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne wynosi dla programu na pierwszym stopniu kształcenia S1 i N1 3 pkt. ECTS. W odpowiedzi na pytanie skierowane do Uczelni wyjaśniono, że wymóg 5 pkt. jest spełniony; podano informacje, które to potwierdzają (j.w.). Praktykom zawodowym na pierwszym stopniu kształcenia przyporządkowano: S1 – 720 godz. (30 pkt. ECTS), N1 – 720 godz. (30 pkt. ECTS). Zajęcia z *wychowania fizycznego* w wymiarze 60 godz. są realizowane na pierwszym stopniu kształcenia dla studentów stacjonarnych (S1).

Oferta zajęć realizowanych w trakcie trwania studiów pierwszego stopnia jest bogata i urozmaicona. Składa się na nią kilka obszarów. A. W obszarze przedmiotów kształcenia ogólnego znalazły się: *język obcy do wyboru (angielski lub niemiecki), podstawy ekonomii i zarządzania, prawo pracy*; przedmioty humanistyczne do wyboru (*filozofia, socjologia, etyka lub psychologia*), *wychowanie fizyczne*; B. Przedmioty podstawowe to: *anatomia zwierząt, biochemia, biofizyka, biologia ogólna, chemia, diagnostyka laboratoryjna, dobrostan zwierząt, ekologia, endokrynologia, fizjologia zwierząt, genetyka ogólna, immunologia i immunoprofilaktyka weterynaryjna, informatyka, mikrobiologia, ochrona własności intelektualnej, parazytologia weterynaryjna, podstawy biologii rozrodu i rozwoju zwierząt, profilaktyka chorób środowiskowych i odzwierzęcych, psychologia zwierząt, statystyka matematyczna, tworzenie grafiki prezentacyjnej i stron WWW, zoologia*; C. Przedmioty kierunkowe stanowią bardzo liczną grupą, należą do niej: *agresja u psów, diagnostyka ultrasonograficzna psów, dogoterapia, etologia i behavior, genetyka psów, grzybice psów, higiena i profilaktyka w chowie i hodowli psów, kierowanie rozrodem, diagnostyka andrologiczna i ginekologiczna psów, mutacje genetyczne u psów, najczęstsze zatrucia u psów, nowotwory u psów, organizacje i związki kynologiczne, pies w sporcie i rekreacji, podstawy biochemii klinicznej psów, podstawy szkolenia psów, położnictwo psów, profilaktyka i patologia w rozrodzie psów, psy rasowe, rehabilitacja psów, szkolenie psów przewodników osób niewidomych, szkolenie psów ratowniczych, szkolenie psów stróżujących i obronnych, szkolenie szceniąt i psów młodych, układanie psów myśliwskich, układanie psów pasterskich, użytkowanie psów, wykorzystanie diagnostyki molekularnej w chowie i hodowli psów, żywienie psów*. D. Przedmioty do wyboru – zaproponowano 15 bloków: Blok 1: *pakiety*

oprogramowania biurowego, tworzenie i zarządzaniem serwisem internetowym, podstawy grafiki komputerowej i multimediiów; Blok 2: socjalizacja zwierząt, wybrane zaburzenia zachowania psów, organizacja socjalna psów, pies w środowisku wiejskim i miejskim; Blok 3: organizacja wystaw i pokazów, handling i junior handling, konkursy i próby pracy psów użytkowych; Blok 4: hodowla owadów użytkowych, podstawy chowu i hodowli świń, użytkowanie koni i kuców, chów ptaków użytkowych i ozdobnych; Blok 5: chów bydła, fermowy chów jeleniowatych, chów alpak, lam, bawołów i wielbłądów, chów owiec i kóz; Blok 6: ksenobiotyki w karmach dla psów, podstawy toksykologii weterynaryjnej, profilaktyka żywieniowa i dietetyka, diagnostyka substancji antyodżywczych w karmach dla psów, alternatywne metody żywienia psów; Blok 7: zioła w działaniu przeciwpasożytniczym, ziołolecznictwo w weterynarii, medycyna alternatywna psów; Blok 8: środowiskowe przyczyny chorób psów, wybrane choroby wirusowe i bakteryjne psów, wybrane choroby psów, profilaktyka aparatu ruchu u psów, fizjologia wysiłku fizycznego i bezczynności ruchowej; Blok 9: cytogenetyka psów, markery genetyczne w hodowli zwierząt, badania molekularne w diagnostyce weterynaryjnej – aspekty praktyczne, proteomika; Blok 10: wymagania oraz uwarunkowania prawne dotyczące schronisk dla zwierząt, projektowanie schronisk i przytulisk dla zwierząt, pet sitting i hotele dla zwierząt, zapobieganie bezdomności, etyczne i prawne aspekty chowu i hodowli psów, opieka nad zwierzętami w ośrodkach ratujących dzikie zwierzęta; Blok 11: pierwsza pomoc w nagłych zachorowaniach i wypadkach, odchów szczeniąt w aspekcie prawidłowego i zaburzonego rozwoju, inżynieria embrionalna psów, embriologia i zaburzenia rozwojowe psów; Blok 12: bezpieczeństwo i higiena produkcji karm, mikrobiologia karm, surowce do produkcji karm, technologia produkcji karm przemysłowych dla psów, dodatki w żywieniu zwierząt domowych; Blok 13: terapie z udziałem zwierząt, hipoterapia, wykorzystanie zwierząt w służbach mundurowych i ratunkowych; Blok 14: genomika psowatych, epigenetyka i nutrigenomika psów i innych zwierząt udomowionych, filogenetyka i ewolucja psa; Blok 15: chów i hodowla zwierząt amatorskich, amatorski chów zwierząt egzotycznych, chów i hodowla kotów.

Wydział zapewnia swobodny wybór studentom przedmiotów z bloków. Jedyne kryterium akceptacji uruchomienia zajęć, wynika z zarządzenia Rektora a dotyczy minimalnej liczebności grupy studenckiej. Zdarza się w roku akademickim rozproszenie preferencji lub liczba zainteresowanych zajęciami studentów jest wystarczająca dla uruchomienia zajęć. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów zostają uruchomione zajęcia przez nich wskazane. Najczęściej wybieranymi przedmiotami z oferowanych bloków przedmiotów do wyboru są: *socjologia, tworzenie i zarządzanie serwisem internetowym, podstawy grafiki komputerowej i multimediiów, terapie z udziałem zwierząt, wykorzystanie zwierząt w służbach mundurowych i ratunkowych, Handling, konkursy i próby pracy psów użytkowych, chów alpak, lam, bawołów i wielbłądów, badania molekularne w diagnostyce weterynaryjnej, alternatywne metody żywienia psów, ziołolecznictwo w weterynarii, profilaktyka aparatu ruchu u psów, cytogenetyka psów, projektowanie schronisk i przytulisk dla zwierząt, etyczne i prawne aspekty chowu i hodowli psów, pierwsza pomoc w nagłych zachorowaniach i wypadkach, dodatki w żywieniu zwierząt domowych, psychologia, chów i hodowla kotów, użytkowanie koni i kuców, neonatologia, profilaktyka żywieniowa i dietetyka, Pet sitting i hotele dla zwierząt, amatorski chów zwierząt egzotycznych, chów i hodowla zwierząt amatorskich, chów owiec i kóz, chronobiologia, podstawy toksykologii weterynaryjnej, medycyna alternatywna psów, wybrane choroby psów, opieka nad zwierzętami w ośrodkach ratujących dzikie zwierzęta, zapobieganie bezdomności psów i kotów, technologia produkcji karm przemysłowych dla psów, wybrane zaburzenia zachowania psów, epigenetyka i nutrigenomika psów i innych zwierząt udomowionych, filogenetyka i ewolucja psa, genomika psowatych.*

Kluczowe treści kształcenia uwzględnione w programie studiów zawierają najnowszą wiedzę z zakresu kynologii oraz nauk pokrewnych i są związane z badaniami naukowymi prowadzonymi na WBiHZ, co potwierdza dorobek części kadry prowadzącej zajęcia na kierunku kynologia (opisano w kryterium 4). Przykładowe publikacje, które to potwierdzają zostały opublikowane w czasopismach o zasięgu międzynarodowym i krajowym (Acta Vet. Brno, Cent. Eur. J. Biol., Indian Anim. Sci., Pomer. J. Life Sci.). Niektóre z nich stanowią dowód na prowadzenie badań naukowych w zakresie agresji u psów i odnoszą się do kluczowych treści kształcenia w przedmiocie *agresja u psów*. Na bieżąco weryfikowana jest też wiedza z zakresu prowadzonych zajęć laboratoryjnych, przykładowo z zajęć *konkursy i próby pracy psów użytkowych*, na których prezentowane są aktualne regulaminy dotyczące takich konkursów i prób pracy. W przypadku zajęć *wymagania oraz uwarunkowania prawne dotyczące schronisk dla zwierząt* studenci zapoznają się z aktualnymi aktami prawnymi w tym zakresie.

Wiodące zajęcia ujęto w części III. Raportu samooceny w tabeli 4 (z podziałem na kształcenie rozpoczynające się do roku 2018/2019 oraz od roku 2019/2020 dla profilu praktycznego). Treści kształcenia i formy kształcenia realizowane na studiach S1 i N1 przedstawione w programie i sylabusach dotyczą różnorodnych zajęć z różnych zajęć, w tym m.in. takich jak: *agresja u psów, psy rasowe, podstawy szkolenia psów, żywienie psów, genetyka psów, dobrostan zwierząt, higiena i profilaktyka w chowie i hodowli psów, immunologia i immunoprofilaktyka weterynaryjna, podstawy toksykologii weterynaryjnej, projektowanie schronisk i przytulisk dla zwierząt, kierowanie rozrodem, diagnostyka andrologiczna i ginekologiczna psów* i są związane z efektami kierunkowymi w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Pozwalają też studentom na przygotowanie merytoryczne do zajęć, które mają przebieg praktyczny, a które odbywają się w terenie z udziałem zwierząt.

Sylabusy przedmiotów realizowanych na kierunku kynologia są zamieszczone na stronie Wydziału. Są one przejrzyste, precyzyjne, w pełni czytelne i kompletne. Drobnym niedociągnięciem jest aktualność zalecanej literatury podstawowej. Dotyczy to sylabusów kilku zajęć realizowanych na kierunku kynologia, np. *pierwsza pomoc w nagłych zachorowaniach i wypadkach* (poz. lit. 1998), *użytkowanie koni i kuców* (poz. lit. 1999), *psychologia* (kilka pozycji z lat 90.), *biofizyka* (brak podania roku wydania zalecanej literatury).

Jako przykładowe zajęcia, które potwierdzają związek z efektami uczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji można wskazać: *psy rasowe, podstawy szkolenia psów, żywienie psów, dobrostan zwierząt, genetyka psów, kierunki użytkowania psów, higieny i profilaktyki w chowie i hodowli psów, immunologii i immunoprofilaktyki, psychologia zwierząt*. Zajęcia te służą wyposażeniu studenta m.in. w wiedzę z zakresu metod chowu, oceny wartości hodowlanej i użytkowej zwierząt oraz metod selekcji i rodzajów krzyżowania zwierząt (Kn_1P_W06), metod diagnostycznych oraz technik i narzędzi pozwalających wykorzystać i kształtować potencjał organizmów żywych w celu poprawy jakości życia zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem psów (Kn_1P_W09), technik wykorzystywanych w analizie jakości i wartości odżywczej karm (Kn_1P_W11), ras psów i sposobów ich użytkowania (Kn_1P_W13), regulaminów i przepisów organizacji kynologicznych (Kn_1P_W19), psychologii oraz etologii zwierząt (Kn_1P_W20), wybranych jednostek chorobowych oraz sposobach ich zapobiegania (Kn_1P_W21). Realizowane są też i osiągane takie umiejętności jak: umiejętność przeprowadzania podstawowych analiz (Kn_1P_U02), oceny potrzeb pokarmowych psów, szacowania jakości i wartości pokarmowej karm (Kn_1P_U05). Student/absolwent potrafi: dobrać metody i narzędzia pracy z psem, zastosować komendy werbalne i pozawerbalne w zależności od użytkowości (Kn_1P_U07), rozpoznać objawy najczęściej występujących jednostek chorobowych a także zastosować odpowiednie programy profilaktyczne (Kn_1P_U11), dostosować środowisko zoohigieniczne do potrzeb zwierząt domowych (Kn_1P_U12), postępować w stanach zagrożenia życia i zdrowia psa (Kn_1P_U13), przeprowadzić

pielęgnację codzienną i okresową psa, z uwzględnieniem jego szaty (Kn_1P_U14), potrafi też zastosować normy prawne i etyczne oraz stosować zasady ekonomii w zakresie chowu, hodowli i użytkowania psów (Kn_1P_U15). W zakresie kompetencji społecznych kształtowane są umiejętności współdziałania i pracy w grupie (Kn_1P_K04), potrzeba przestrzegania zasad etyki zawodowej w pracy ze zwierzętami (Kn_1P_K06), oraz wskazujące na rolę i znaczenie zwierząt domowych w życiu człowieka (Kn_1P_K01). Przykładowo w ramach zajęć *psychologia zwierząt* studenci poznają zagadnienia związane z popędem, instynktem, emocjami, życiem społecznym zwierząt, osobowością, charakterem i temperamentem, związkiem między cechami psychicznymi a rasą psa. Na zajęciach laboratoryjnych mają możliwość poznania sposobów komunikacji w świecie zwierząt, zastosowania testów inteligencji u psów, poznania podstawowych metod szkolenia i korekty zachowania a także zastosowania testów predyspozycji psychicznych psów.

W procesie kształcenia na kierunku studiów kynologia, położono nacisk na osiąganie efektów uczenia się w zakresie umiejętności posługiwania się językiem obcym, w tym specjalistycznym w przypadku studiów S1 i N1 na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Kompetencje językowe ułatwiają studentom poszerzanie wiedzy w oparciu o specjalistyczną literaturę obcojęzyczną, co jest ważne w trakcie realizowania pracy dyplomowej i w aspekcie znalezienia pracy w instytucjach/firmach na krajowym i międzynarodowym rynku.

Efekty uczenia się realizowane są w ramach zajęć z kształcenia podstawowego i kierunkowego. Wybrane, przykładowe zajęcia prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich to: *rehabilitacja psów, diagnostyka ultrasonograficzna psów, profilaktyka aparatu ruchu* oraz zajęcia związane z rozrodem takie jak: *podstawy biologii rozrodu i rozwoju zwierząt, kierowanie rozrodem, diagnostyka andrologiczna i ginekologiczna psów*. Są one realizowane w ramach zajęć z kształcenia podstawowego i kierunkowego. W zajęciach uczestniczą zarówno psy własne, których właścicielami są studenci, psy różnych ras, jak i psy pacjenci. Pozwala to m.in. na porównanie skuteczności wykonywanych zabiegów, np. rehabilitacyjnych u pacjentów ortopedycznych oraz neurologicznych, czy też wykonywanie badań z użyciem różnych przystawek/głowic ultradźwiękowych przy diagnostyce ultrasonograficznej. Studenci mogą samodzielnie układać plany profilaktyczne a następnie wykonywać określone ćwiczenia z pacjentami. Mogą poznawać zaawansowane metody diagnostyki seminologicznej przy wykorzystaniu systemu SCA i/lub mikroskopii fluorescencyjnej i inne. Zalety różnych poznawanych nowoczesnych technik diagnostycznych studenci mogą odnieść do ograniczeń metod standardowo stosowanych w praktyce. *Położnictwo psów, diagnostyka ultrasonograficzna psów* pozwalają studentom osiągnąć wiedzę i kompetencje związane z ciążą, jej rozpoznawaniem i monitorowaniem przy wykorzystaniu niezbędnego sprzętu i znajomości jego budowy oraz działania i obowiązujących norm.

Podczas odbywania praktyk realizowane są treści kształcenia związane z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny, do której przyporządkowano kierunek co umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Studenci realizują je poprzez obowiązkowy udział w wystawach psów rasowych, zajęcia w lecznicach weterynaryjnych, oddziałach Towarzystw Opieki nad Zwierzętami, schroniskach dla bezdomnych zwierząt, hotelach dla zwierząt, w salonach pielęgnacji psów, w ośrodkach szkolenia dla psów, instytucjach prowadzących doradztwo w zakresie dotacji na prowadzenie własnej działalności.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku kynologia realizowane są z wykorzystaniem metod podających (wykład informacyjny, pogadanki, objaśnienia i wyjaśniania), problemowych (wykład konwersatoryjny i problemowy), aktywizujących studenta (dyskusja dydaktyczna, pogadanki, prace zespołowe i indywidualne) oraz praktycznych (ćwiczenia laboratoryjne, prace projektowe, zajęcia z wykorzystaniem sprzętu multimedialnego). Wykorzystywane są też prezentacje multimedialne, filmy

dydaktyczne/szkoleniowe i pokazy. W ramach ćwiczeń laboratoryjnych i terenowych studenci pracują indywidualnie lub w grupie, korzystając z dostępnego sprzętu, realizują je z udziałem zwierząt. Zajęcia odbywają w salach laboratoryjnych, na placach szkoleniowych, w schronisku dla psów i kotów, w gospodarstwach rolnych. Metody kształcenia stosowane na kierunku kynologia zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Przykładowo metody kształcenia, w tym stosowane w ramach zajęć praktycznych ukierunkowane są na uzyskanie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, rozwinięcie umiejętności prowadzenia obserwacji, wnioskowania, przygotowania projektów wdrożeniowych, przygotowania pracy inżynierskiej, nabycia kompetencji społecznych. Zajęcia *szkolenie psów stróżujących i obronnych* prowadzony jest przy wykorzystaniu pokazu/ metoda praktyczna/, filmu / metoda eksponująca/, dyskusji dydaktycznej/ metoda aktywizująca/, opisu i objaśnienia z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej/ metoda podająca/ co pozwala na osiągnięcie przez studenta przedmiotowego efektu uczenia się w zakresie wiedzy oraz efektów kierunkowych w zakresie kompetencji (student posiada wiedzę ogólną na temat szkolenia psów obronnych i stróżujących, zna podstawowe przepisy prawne, regulaminy wybranych sportów z elementami obrony, prób pracy i zakresu testów psychicznych psów obronnych, zna charakterystykę ras, kierunki i sposoby ich użytkowania oraz podstawowe przepisy i regulaminy związane z organizacją wystaw, pokazów, zawodów, konkursów i prób pracy. Zdobytą wiedzę student wykorzystuje w treningu psów obronnych i stróżujących, potrafi interpretować zachowanie psów w trakcie ćwiczeń obronnych i stróżujących, potrafi zastosować podstawowe środki bezpieczeństwa. Poprzez umiejętność oceny i określenia charakteru, temperamentu i usposobienia psa potrafi dobrać metody i narzędzia pracy szkoleniowej w aspekcie pracy indywidualnej i grupowej oraz posiada umiejętność zastosowania komend werbalnych i pozawerbalnych w zależności od rodzaju użytkowości a także umiejętność prowadzenia dokumentacji szkoleniowej.

Film jako metoda eksponująca okazał się szczególnie przydany przy kształceniu on-line w okresie pandemii. Był/jest wykorzystywany podczas zajęć szkoleniowych - daje możliwość obserwacji zachowania psa pracującego i innych zwierząt - kaczek, owiec, kóz i interakcji między nimi w celu zapobiegnięcia pogryzieniom lub wywołaniu nadmiernego stresu (zajęcia: *szkolenie psów pasterskich, szkolenie psów myśliwskich*). Przy szkoleniu psa z udziałem pozoranta daje możliwość obserwacji reakcji zwierzęcia na człowieka (*szkolenie psów stróżujących i obronnych, szkolenie psów ratowniczych*). Filmy rozwijające empatię i odbiór bodźców ze środowiska zewnętrznego wykorzystywane są podczas zajęć z zajęć *szkolenie psów przewodników osób niewidomych*. Podanie metod i sposobów wykonywania zabiegów fizykalnych, terapii manualnej, czy masażu psów studenci mogą obserwować na filmach w ramach zajęć *rehabilitacja psów*.

Na kierunku kynologia mechanizmy kształcenia na odległość zostały wdrożone na mocy Zarządzenia Nr 71 Rektora ZUT z dnia 9 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w ZUT w Szczecinie; kształcenie oparto na modelu mieszanym, który zakłada połączenie tradycyjnego kształcenia z kształceniem na odległość. Studenci mają udostępniane materiały za pomocą platformy e-learningowej, MS Teams, systemu e-Dziekanat lub drogą e-mailową.

W okresie ograniczonego funkcjonowania uczelni, nauczyciele tworzyli zespoły w aplikacji MsTeams. Stosowano zróżnicowane metody, narzędzia i środki dydaktyczne, w celu zwiększenia efektywności przyswajania przez studentów wiedzy oraz nabywania umiejętności (poza prezentacjami, konspektami

i instrukcjami przygotowywano indywidualnie filmy demonstracyjne, np. obrazujące prawidłowy sposób przeprowadzenia poszczególnych procedur). Wykorzystanie materiałów pomocniczych i sprzętu laboratoryjnego było racjonalne i wystarczające do osiągnięcia wszystkich wyznaczonych celów kształcenia (np. modyfikacja protokołów laboratoryjnych w sposób umożliwiający wykonanie poszczególnych zadań w domu przez studenta). Ćwiczenia o charakterze laboratoryjnym rozpoczynały się szerszym objaśnieniem i pokazem, następnie studenci obserwowali i samodzielnie dokumentowali pokazane na ekranie rysunki, preparaty, schematy. Podejmowano próby aktywizacji studentów. Zajęcia szkoleniowe i terenowe z udziałem psów odbywały się na powietrzu, w mniejszych grupach z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Zajęcia dydaktyczne były prowadzone w kontakcie synchronicznym. Nauczyciele udostępniali studentom materiały w formie elektronicznej na platformie MSTEams, niekiedy również mailowo, co umożliwiło kształcenie asynchroniczne studentów.

Platforma e-learningowa oparta jest na platformie Moodle i jest powiązana z bazą nauczycieli akademickich i studentów. Zawiera ona kursy ogólnouczelniane oraz kursy przygotowane przez pracowników wszystkich wydziałów w tym WBiHZ. Oferta zawiera aktualnie 70 kursów dla studentów, w tym dla studentów kierunku kynologia. Przykładowe dedykowane materiały są związane z zajęciami *warsztaty dyplomowe*, dzięki którym student nabywa umiejętności korzystania z zasobów biblioteki w postaci zdalnego dostępu do pełnotekstowych baz danych czasopism i książek zagranicznych (ScienceDirect firmy Elsevier, SpringerLink, American Chemical Society, i wielu innych) oraz baz patentowych. Na platformie zamieszczono materiały z zakresu zajęć *agresja u psów*, *anatomia zwierząt* lub powiązanych z zajęciami, np. kurs ekologia psowatych (dotyczy zajęć *ekologia*). Materiały dydaktyczne dla studentów są też udostępniane poprzez system e-Dziekanat oraz drogą e-mailową na grupowe lub indywidualne konta studentów w Uczelnianej Sieci Komputerowej.

W okresie pandemii zwiększyło się zainteresowanie i zakres wykorzystania przez nauczycieli akademickich kształcących na kierunku kynologia metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia wykupiła pełny pakiet Office 365 ProPlus (w tym aplikację MS Teams). Korzystają z niej studenci, nauczyciele oraz osoby realizujące zajęcia na podstawie umowy zlecenia (Uczelniane Centrum Informatyki udostępniło instrukcję korzystania z aplikacji MS Teams). W okresie ograniczonego funkcjonowania uczelni nauczyciele tworzyli zespoły w w/w aplikacji realizując zdalnie zajęcia dydaktyczne; aktywność nauczycieli/grup mogła być kontrolowana przez dziekana/prodziekana. Władze wydziału mogły utrzymać na bieżąco kontakt ze społecznością akademicką w aplikacji FORMS, która dawała też możliwość oceny efektów uczenia się.

Na WBiHZ przeprowadzono audyt wewnętrzny (zgodnie z planem dla ZUT na rok 2021; na podstawie rekomendacji MEiN). Ocenie podlegała organizacja i realizacja kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (on-line) w roku akademickim 2020/2021, semestr zimowy, oraz identyfikacja dobrych praktyk. Uczelnia dostosowała wewnętrzne akty prawne i organizację wewnętrzną w obszarze kształcenia do zmian wynikających z sytuacji pandemicznej i zapewniła sprawny system komunikacji z pracownikami i studentami. Na podstawie doświadczeń zdobytych w poprzednim semestrze, dostosowywano - w uzasadnionych przypadkach, a w szczególności w przypadku ćwiczeń i laboratoriów - metody prowadzenia zajęć ze studentami oraz metody weryfikacji opanowanej wiedzy przez nich do możliwości MSTEams oraz innego stosowanego oprogramowania; wykorzystywano np. kamery i pulpit zdalny w MSTEams, oraz materiały w postaci filmów i zdjęć z wykonywanych ćwiczeń. Obiekty i pomieszczenia zostały dostosowane do pracy w warunkach pandemicznych. Funkcjonował system wsparcia psychologicznego dla pracowników i studentów, a także system wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Na WBiHZ/kierunku prawidłowo zorganizowano kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dostosowano

do warunków kształcenia zdalnego poszczególne elementy procesu dydaktycznego: prowadzenie zajęć dydaktycznych, konsultacje, proces weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się, proces dyplomowania. Na ocenianym WBiHZ/kierunku studiują studenci z niepełnosprawnościami; studentom zapewniono wsparcie (korzystanie ze specjalistycznego sprzętu, zwiększenie czasu na wykonywanie zadań, wsparcie asystenta, wydłużenie czasu przerw między zajęciami, indywidualne konsultacje, dodatkowe zajęcia, udostępnianie materiałów w formie elektronicznej).

Proces uczenia się dostosowany jest w ZUT/WBiHZ i na kierunku kynologia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością i studentów wyróżniających się w nauce.

Wyróżniający się studenci mogą kształtować spersonalizowaną ścieżkę edukacji i dostosowywać ją do swoich zainteresowań według indywidualnego programu studiów zgodnie z obowiązującym Regulaminem studiów. Szczegóły ustala dziekan, określając też sposób sprawowania opieki nad studentem przez opiekuna naukowego. Student może studiować zgodnie z indywidualną organizacją zajęć, takie rozwiązanie jest skierowane do tych studentów, którzy studiują jednocześnie dwa kierunki lub pracują lub są rodzicami/spodziewają się dziecka. Studenci mogą dokonywać wyboru indywidualnej ścieżki kształcenia/wybór specjalności, zajęć z grupy przedmiotów obieralnych, wybór języka obcego oraz dobór grupy językowej, uwzględniając poziom zaawansowania swojej znajomości języka.

Studenci z niepełnosprawnościami otoczeni są opieką na szczeblu uczelnianym (pełnomocnik ds. studentów i doktorantów będących osobami z niepełnosprawnością) oraz wydziałowym (prodziekan ds. studenckich i kształcenia). Prodziekan ds. studenckich i kształcenia, opiekun roku, nauczyciele oraz studenci, udzielają wsparcia w procesie dydaktycznym (udostępnianie studentowi dodatkowych materiałów dydaktycznych, dodatkowe konsultacje). W przypadku konieczności poruszania się w asyście psa przewodnika studenci otrzymują zgodę na wejście asystenta do budynku wydziału.

Wszystkie zajęcia realizowane na kierunku kynologia prowadzone są w bezpośrednim kontakcie studentów z nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Liczbę punktów ECTS odpowiadającą liczbie godzin dydaktycznych realizowanych w kontakcie z nauczycielem akademickim przedstawiono w Raporcie Samooceny. Ze względu na stan pandemii COVID-19 od marca 2020 r. większość zajęć realizowana była z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wyjątkiem były zajęcia praktyczne (prowadzono je w kontakcie bezpośrednim). Treści kształtujące umiejętności praktyczne przewidziane programem studiów są/były poparte najnowszą wiedzą z zakresu kynologii.

W planie i harmonogramie zajęć szczególnie ważnymi zajęciami jest *praktyka*. Od roku akademickiego 2019/2020 zajęcia realizowane są w semestrze 6.; jego wymiar to 24 tygodnie (720 godzin), (30 ECTS). Zgodnie z planami studiów dla pierwszego stopnia kształcenia obowiązujących do roku akademickiego 2018/2019 na kierunku kynologia *praktyka* trwała trzy miesiące i realizowana była wg następującego harmonogramu: pierwszy rok studiów, drugi semestr - 4 tygodnie, 6 ECTS; drugi rok studiów, czwarty semestr - 4 tygodnie, 6 ECTS; trzeci rok studiów, szósty semestr - 4 tygodnie, 6 ECTS.

Program studiów pierwszego stopnia uwzględnia zajęcia rozwijające kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego. Studenci wybierają jeden z oferowanych lektoratów, język angielski lub język niemiecki, w wymiarze 150 godzin (7 ECTS) na studiach S1 i 100 godzin na studiach N1, który kończy się egzaminem na poziomie B2 (Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego).

Studenci kierunku kynologia mają możliwość wyboru zajęć z grup przedmiotów obieralnych (zgodnie z obowiązującą na WBiHZ Procedurą wyboru przedmiotów obieralnych opartą na Zarządzeniu nr 125 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 14 października 2021 oraz zgodnie z Regulaminem Studiów). Zdaniem

zespołu PKA wyjaśnienia wymagało doprecyzowanie obieralności zajęć, przede wszystkim praktyki, która w programie studiów (załącznik przesłany przez uczelnię) na kierunku kynologia nie była kwalifikowana jako zajęcia obieralne. Odpowiedź udzielona przez uczelnię różni się nieznacznie w stosunku do treści podanych w Raporcie Samooceny. Odpowiedź uczelni jest następująca „Studenci mają możliwość wyboru zajęć znajdujących się w grupach przedmiotów obieralnych zgodnie z Procedurą wyboru przedmiotów obieralnych. Plan studiów obejmuje 20 modułów obieralnych (43 ECTS), wśród których trzy (10 ECTS) to przedmioty kształcenia ogólnego, siedem (16 ECTS) – przedmioty kształcenia podstawowego, a dziesięć (17 ECTS) – przedmioty kształcenia kierunkowego. Student ma obowiązek wybrać i zrealizować jedno z zajęć z każdej grupy, a w przypadku bloku nr 15 wybierane są dwa zajęcia. Do przedmiotów obieralnych, zgodnie z przyjętymi w Uczelni zasadami, należy także *praca dyplomowa* (9 ECTS) oraz *praktyka* (30 ECTS). Ich obieralny charakter związany jest z wyborem przez studenta miejsca odbywania praktyki oraz tematu realizacji pracy inżynierskiej. Ze względu na różnorodność miejsc oferowanych studentom do odbycia praktyki oraz zróżnicowaną tematykę prac dyplomowych, każdy student ma możliwość wyboru przy jednoczesnej realizacji zakładanych efektów uczenia się.

W ramach wybranych zajęć na studiach stacjonarnych realizowane jest 217 godzin wykładów, 76 godzin zajęć audytoryjnych, 150 godzin lektoratów i 192 godziny zajęć laboratoryjnych, a na studiach niestacjonarnych, odpowiednio – 131, 35, 100 i 107 godzin.

Uchwała nr 96 Senatu ZUT w Szczecinie z dnia 23 września 2019 r. w sprawie Wytycznych Senatu ZUT dotyczących przygotowania programów studiów pierwszego i drugiego stopnia reguluje przygotowanie i budowę programu studiów w tym dla kierunku kynologia (studia stacjonarne i niestacjonarne, pierwszego i drugiego stopnia – S1, N1, S2, N2). Zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia, podlegające ocenie zespołu PKA, realizowane są w postaci przedmiotów obowiązkowych i obieralnych z zakresu kształcenia ogólnego, podstawowego i kierunkowego, a także przedmiotów dodatkowych i praktyki zawodowej. Formy zajęć realizowane na ocenianym kierunku obejmują zajęcia audytoryjne (wykłady, ćwiczenia audytoryjne, seminaria) i praktyczne (ćwiczenia laboratoryjne, lektoraty, prace dyplomowe, praktyki i zajęcia terenowe). O doborze formy zajęć decyduje specyfika zajęć, w tym zakres treści, które prowadzący ma przekazać studentom.

Na kierunku kynologia w zajęciach praktycznych uczestniczą psy. Pracę z psem regulują dwa wewnętrzne akty prawne, są to „Zasady bezpiecznego i higienicznego korzystania z pomieszczeń uczelni, infrastruktury i wyposażenia technicznego oraz postępowania w razie wypadku lub awarii” (załącznik do Zarządzenia nr 15 Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego z dnia 1 marca 2019 r.; w myśl pkt. 9.j. „zabrania się wprowadzania i wnoszenia zwierząt, z wyłączeniem psów przewodników, psów asystujących osobom uprawnionym do posługiwania się takimi psami oraz z wyłączeniem zwierząt do celów dydaktycznych”. Na podstawie w/w zarządzenia wydano regulamin przebywania zwierząt w obiektach dydaktycznych i na terenie WBiHZ (Zarządzenie nr 4a Dziekana WBiHZ z dnia 12 kwietnia 2019 r.; konsultowane z działem BHP Uczelni), który szczegółowo określa warunki przebywania zwierząt. Zgodnie z tym zarządzeniem w miejscach ogólnodostępnych na terenie WBiHZ właściciel/opiekun psa ma obowiązek trzymania psa na smyczy oraz w kagańcu/opasce (wyjątek stanowi pies przewodnik). Ponadto, osoby wprowadzające psy na teren WBiHZ zobowiązane są do zachowania bezpieczeństwa i środków ostrożności, zapewniających ochronę przed zagrożeniem dla zdrowia i życia ludzi i zwierząt lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem pomieszczeń i terenów przeznaczonych do wspólnego użytku. Właściciel/opiekun psa zobowiązany jest posiadać książeczkę zdrowia psa z aktualnym szczepieniem przeciw wściekliznie. Natomiast poza godzinami

zajęć dydaktycznych z udziałem/wykorzystaniem psa, powinien on przebywać w wyznaczonym i oznakowanym miejscu (wyjątek stanowi pies przewodnik), a odpowiedzialność za czworonoga ponosi właściciel/opiekun; wyznaczone pomieszczenie mieści się w -1/21 budynku przy ul. Klemensa Janickiego 32. Zajęcia praktyczne z psami są tak zaplanowane, aby zgrupować je tak, że w jednym dniu odbywają się tylko one. Ma to na celu zminimalizowanie niepokoju zwierząt. Wydział nie posiada własnych psów wykorzystywanych do celów dydaktycznych. Zwierzęta biorące udział w zajęciach należą do prowadzących zajęcia i studentów.

Na studiach S1 różnym formom zajęć przypisano następującą liczbę godzin: wykłady – 862 (36%), ćwiczenia audytoryjne – 201 (8%), seminaria – 30 (1%), ćwiczenia laboratoryjne – 1027 (43%), lektoraty – 150 (6%), zajęcia terenowe – 134 (6%); łącznie 2404 godzin.

Na studiach N1 poszczególne formy zajęć mają przypisaną następującą liczbę godzin: wykłady – 486 (35%), ćwiczenia audytoryjne – 115 (8%), seminaria – 16 (1%), ćwiczenia laboratoryjne – 563 (41%), lektoraty – 100 (7%), zajęcia terenowe – 107 (8%); łącznie 1387 godzin.

Liczebność grup studenckich na kierunku kynologia jest zgodna z Zarządzeniem Nr 54 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 16 września 2019 roku w sprawie liczebności grup studenckich i doktoranckich. Wykłady prowadzone są dla wszystkich studentów danego roku studiów. Podział na grupy zajęć audytoryjnych (ćwiczenia audytoryjne i seminaria) i praktycznych uwarunkowany jest liczbą studentów na kierunku. Zgodnie z wytycznymi zajęcia audytoryjne wspólne dla kierunku prowadzone są w grupach studenckich liczących 24-30 osób. Zajęcia laboratoryjne realizowane są w grupach liczących co najmniej 10 osób, zajęcia terenowe co najmniej 18 osób. Lektoraty języków obcych realizowane są w grupach liczących minimum 18 osób, a zajęcia z *wychowania fizycznego* w grupach minimum 24. osobowych. W przypadku zajęć obieralnych zajęcia audytoryjne prowadzone są w grupach liczących minimum 12 osób, a zajęcia laboratoryjne w grupach co najmniej 10-osobowych. Hospitacje przeprowadzone przez zespół PKA potwierdziły przestrzeganie w/w zarządzenia.

W okresie pandemii zajęcia mające formę audytoryjną prowadzone były on-line (MS Teams), przy zachowaniu liczebności grup studenckich. Zajęcia laboratoryjne wymagające bezpośredniego kontaktu realizowano w specjalistycznych salach w zmniejszonych grupach z zachowaniem środków bezpieczeństwa wynikających z obowiązujących przepisów.

Harmonogram i organizację zajęć dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych regulują zarządzenia Rektora ZUT w tym najnowsze Zarządzenie nr 52 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia harmonogramu organizacji roku akademickiego 2021/2022 (zarządzenia są corocznie podawane do publicznej wiadomości). Zgodnie z harmonogramem zajęć, każdy semestr (zimowy, letni) składa się z zajęć dydaktycznych (15 tygodni na studiach stacjonarnych i 11 zjazdów na studiach niestacjonarnych w każdym semestrze), wakacji (zimowych, wiosennych, letnich) i sesji egzaminacyjnych (zimowej, letniej, jesiennej). Całość podsumowana jest rozliczeniem końcowym roku akademickiego.

Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 16:00. W wyjątkowych sytuacjach zajęcia odbywają się do godziny 18:00. Dotyczy to m.in. zajęć realizowanych przez osoby spoza wydziału (praktycy). Wyjątkiem są też zajęcia, które mogą się odbywać wyłącznie w określonych ramach czasowych, w soboty lub niedziele (pokazy, wystawy, konkursy). Zajęcia takie odbywają się za zgodą studentów.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele zjazdowe w godzinach od 8:00 do 20:00 w soboty oraz od 8:00 do 17:00 w niedziele. Terminy zajęć z języków obcych i wychowania fizycznego dla studentów kierunku ustalane są przez Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

Tryb planowania zajęć oraz sesji egzaminacyjnych odbywa się centralnie z użyciem systemu Uczelnia.XP (harmonogram jest widoczny dla studentów i nauczycieli w aplikacji e-dziekanat i jest udostępniany studentom w terminie wynikającym z Regulaminu studiów). Planowanie zajęć dydaktycznych odbywa się wg procedury wydziałowej opartej na Zarządzeniu nr 126 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 14 października 2021 r., Zarządzeniu nr 54 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 16 września 2019 r., Regulaminie Studiów i Programie studiów, zgodnie z którą uwzględnia się ilości i liczebności grup studenckich, wybrane przez studentów zajęcia obieralne, możliwości przemieszczania się studentów między salami/budynkami. Dodatkowo brane są pod uwagę szczególne potrzeby związane z realizacją zajęć. Dotyczy to zajęć realizowanych w terenie lub zajęć laboratoryjnych z wykorzystaniem materiału dydaktycznego. W trakcie trwania semestru możliwe jest wprowadzanie uzasadnionych zmian na wnioski wykładowców lub studentów, dlatego studenci i nauczyciele poinformowani są o konieczności sprawdzania rozkładu zajęć na bieżąco; na ocenianym kierunku zdarzenia tego typu miały miejsce sporadycznie.

W czasie pandemii organizowano zajęcia teoretyczne i praktyczne w oddzielnych dniach tygodnia (studia stacjonarne), bądź w oddzielnych dniachjazdowych (studia niestacjonarne), co ułatwiało przejście z formy zdalnej w stacjonarną i odwrotnie. Zajęcia praktyczne realizowano w kontakcie bezpośrednim przestrzegając zasad bezpieczeństwa. Ogólnodostępność MS Teams stanowiła duże ułatwienie w pracy zdalnej.

Zajęcia dydaktyczne, na których studenci osiągają efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich uwzględniają warsztat praktyczny prezentowany przez wyspecjalizowanych wykładowców a także osoby zapraszane na zajęcia. Uwzględniany jest także aktualny stan wiedzy, w tym wyniki badań naukowych prowadzonych na WBiHZ. Znajduje to odzwierciedlenie w doborze treści, form i metod kształcenia; ich szczegółowy opis znajduje się w systemie Sylabus i na stronie uczelni. Formy zajęć prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich na kierunku kynologia obejmują: wykłady, ćwiczenia audytoryjne, terenowe oraz laboratoryjne, praktykę, seminaria dyplomowe oraz pracę dyplomową. Zajęcia realizowane są z wykorzystaniem różnych metod, w tym podających, problemowych, aktywizujących, praktycznych – m.in. ćwiczeń laboratoryjnych, zajęć terenowych, prac projektowych, zajęć z użyciem komputera. Wykorzystywane są prezentacje multimedialne, filmy, pokazy, karty pracy. W ramach ćwiczeń studenci pracują indywidualnie lub w grupie. Przykładem mogą być zajęcia *psy rasowe* oraz *kierowanie rozrodem, diagnostyka andrologiczna i ginekologiczna psów*. W pierwszym przykładzie zajęcia realizowane są w formie wykładów i zajęć laboratoryjnych, z zastosowaniem takich metod i technik kształcenia jak: praca z elektroniczną wersją przewodnika z podlinkowanymi stronami związanymi z hodowlą psów rasowych, odwróconej lekcji, dyskusji panelowej na zadany wcześniej temat, debaty, burzy mózgów. W przypadku przedmiotu drugiego jego realizacja oparta jest na wykładach, zajęciach audytoryjnych i laboratoryjnych, a wśród metod i technik kształcenia stosowane są metody podające (wykład informacyjny, pogadanka, opis i wyjaśnienie z zastosowaniem technik multimedialnych), metody praktyczne (ćwiczenia laboratoryjne, pokaz) oraz metody aktywizujące (metoda przypadków, dyskusja dydaktyczna). Stosowane metody zorientowane są na studenta, działają motywująco i aktywizująco, w procesie kształcenia umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a w szczególności uzyskania kompetencji inżynierskich. Szczególne ważne są zajęcia praktyczne, rozwijające umiejętności przydatne w przyszłej działalności/pracy.

Praktyka zawodowa na WBiHZ kierunku kynologia jest realizowana zgodnie z obowiązującymi programami studiów i Regulaminem Studiów (U.ZUT.5) oraz Zarządzeniem nr 169 Rektora ZUT z dnia 20 listopada 2009 roku (Z.ZUT.4) i stanowią integralną część programu studiów.

Za ich organizację odpowiada pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich. Odpowiada także za przegląd, weryfikację i wzbogacanie ofert z instytucji, w których studenci mogą odbywać praktyki, pomoc studentom przy wyborze miejsca odbywania praktyk, nadzorowanie przebiegu praktyk, organizowanie konsultacji, organizację i uczestniczenie w pracach komisji zaliczeniowych z praktyk, dokonywanie wpisów do protokołów zaliczeniowych. Pełnomocnik organizuje także spotkania ze studentami pod koniec semestru poprzedzającego semestr odbywania praktyk w celu omówienia wszystkich formalności.

Studenci składają wymagane dokumenty przed rozpoczęciem i po zakończeniu praktyki. Ponadto, w trakcie praktyki, studenci prowadzą dzienniczki praktyk oraz opracowują konspekty. Wszystkie niezbędne dokumenty, miejsca praktyk i inne ważne informacje związane z ich odbywaniem znajdują się na stronie internetowej wydziału.

Praktyki są realizowane w jednostkach umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów w uczeniu się, co staje się podstawą zawarcia umowy (porozumienia) między uczelnią, a podmiotem gospodarczym/instytucją. Głównie miejsca odbywania praktyk to: lecznice dla zwierząt, schroniska lub przytuliska dla bezdomnych zwierząt, hotele dla zwierząt, regionalny oddział Związku Kynologicznego w Polsce, ośrodki szkolenia dla psów w Polsce lub za granicą, salony groomerskie, kennel krajowy lub zagraniczny, instytucje zajmujące się doradztwem w sprawach dotacji na prowadzenie własnej działalności gospodarczej oraz inne miejsca umożliwiające realizację założonych celów i efektów uczenia się.

Od roku akademickiego 2019/2020 studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia mają obowiązek odbycia 24-tygodniowej praktyki (720 godzin) w trakcie VI semestru (marzec - sierpień), co pozwala na uzyskanie 30 ECTS. Student kierunku kynologia może odbyć praktykę zawodową zarówno w Polsce jak i za granicą, jednak wymagane jest, aby odbył praktykę w wymiarze co najmniej dwóch tygodni (60 godzin) w każdym z pięciu wymienionych bloków:

praktyka hodowlana – wybrany oddział ZKwP (w tym udział w wystawie lub przeglądzie hodowlanym), hodowla krajowa lub zagraniczna działająca pod patronatem Międzynarodowej Federacji Kynologicznej (FCI);

praktyka szkoleniowa – ośrodek szkolenia psów, w którym praktyka odbywa się pod opieką licencjonowanych instruktorów, przygotowanie i udział w kynologicznych zawodach sportowych, udział w seminariach i warsztatach szkoleniowych;

praktyka opiekuńczo - pielęgnacyjna – salon groomerski, lecznica, przychodnia weterynaryjna, gabinet rehabilitacyjny lub/i fizjoterapeutyczny, firma petsitterska, Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami, schronisko, przytulisko, udział w seminariach i warsztatach dotyczących higieny i profilaktyki zdrowotnej psów;

praktyka ekonomiczna – szkolenia i kursy w ramach podstaw przedsiębiorczości, sklep zoologiczny z akcesoriami, karmami i suplementami dla psów, hotel dla psów;

praktyka żywieniowa – sklep zoologiczny z karmami, przysmakami i suplementami dla psów, schronisko, hotel dla psów, zakład produkcyjny karm przemysłowych, laboratoria analityczne i kontroli jakości surowców, doradztwo dietetyczne, udział w seminariach i warsztatach dotyczących żywienia i dietetyki.

Zdaniem zespołu oceniającego PKA rekomenduje się utworzenie osobnych sylabusów do każdej z powyższych praktyk zawodowych, tak aby była w nich zawarta jej charakterystyka, a także konkretne efekty uczenia się, które student musi osiągnąć podczas danej praktyki zawodowej.

Do roku akademickiego 2018/2019 praktyki realizowane były w następującym układzie: pierwszy rok studiów: drugi semestr - 4 tygodnie; 6 ECTS: 1. *hodowla psów rasowych*: wybrany oddział ZKwP wraz z

obowiązkowym udziałem w wystawie psów rasowych w roli sekretarza lub gospodarza ringowego (dwa tygodnie); 2. *higiena i profilaktyka weterynaryjna*: lecznice weterynaryjne, oddziały Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami schroniska/przyliska dla bezdomnych zwierząt, hotele dla zwierząt (dwa tygodnie). Drugi rok studiów: czwarty - 4 tygodnie; 6 ECTS: *praktyka groomerska*: salon pielęgnacji dla psów (dwa tygodnie); *praktyka hodowlana*: w hodowli lub kennelu krajowym lub zagranicznym (dwa tygodnie). Trzeci rok studiów: VI semestr - 4 tygodnie; 6 ECTS:

praktyka ekonomiczna: w instytucji zajmującej się doradztwem w sprawie dotacji na prowadzenie własnej działalności (Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Polska Fundacja Przedsiębiorczości, Referat ds. Funduszy Pomocowych w Urzędzie Miejskim w Szczecinie (dwa tygodnie); *szkolenie psów*: praktyka w ośrodku szkolenia dla psów pod okiem licencjonowanych instruktorów (dwa tygodnie). W związku z trudnościami związanymi z odbyciem części praktyk w trakcie pandemii, studenci mieli możliwość odbycia części praktyki ekonomicznej w formie zdalnej. Na prośbę studentów i w porozumieniu z prorektorem ds. kształcenia, termin odbywania praktyk i egzaminów zostały odroczone w czasie.

Realizacja praktyki zawodowej dokumentowana jest dzienniczkiem praktyk, w którym opisane są zadania wykonywane przez studenta oraz odpowiadające im efekty uczenia się.

Studenci zobowiązani są również do przygotowania konspektu z wybranego przez siebie problemu lub tematu związanego z miejscem odbywania praktyki oraz muszą złożyć dokumenty potwierdzające obowiązujący wymiar praktyk.

Wybór miejsca realizacji praktyki związany jest z możliwością osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Pozwala to na weryfikację stopnia nabycia przez studenta m.in. umiejętności praktycznych powiązanych z następującymi efektami: Kn_1P_C02_U02 (ocena przydatności typowych metod, procedur i dobrych praktyk stosowanych w organizacjach, zakładach i instytucjach działających w obszarze szeroko pojętej kynologii), Kn_1P_C02_U03 (umiejętność przygotowania i prowadzenia dokumentacji kynologicznej stosowanej w miejscu odbywania praktyki zawodowej). Znajdują one odzwierciedlenie w następujących efektach kierunkowych: Kn_1P_U09 (zdolność podejmowania działań z wykorzystaniem odpowiednich metod, technik i narzędzi, rozwiązując problemy dotyczące zadań inżynierskich zgodnych ze studiowanym kierunkiem) oraz Kn_1P_U15 (umiejętność zastosowania norm prawnych i etycznych oraz zasad ekonomii w zakresie chowu, hodowli i użytkowania psów; umiejętność pracy z dokumentacją kynologiczną, w tym głównie hodowlaną i użytkową).

Weryfikacja uzyskanych przez studenta efektów uczenia się w ramach odbytej praktyki, dokonywana jest w trakcie egzaminu przed powołaną przez pełnomocnika dziekana ds. praktyk studenckich komisją złożoną z co najmniej trzech nauczycieli akademickich. Oceniane są: dzienniczek praktyk oraz odpowiedzi studenta na pytania zadane przez członków komisji. Na prośbę studenta zaliczenie praktyki może odbyć się na podstawie uznania efektów uczenia się uzyskanych w drodze stażu praktyki ponadprogramowej lub pracy zawodowej. Decyzję o zaliczeniu praktyki (całkowitym lub częściowym) podejmuje prodziekan ds. Studenckich.

Zdaniem zespołu oceniającego PKA i zgodnie ze stanowiskiem PKA nie należy zaliczać praktyk zawodowych na podstawie pracy zawodowej, ponieważ jest to wbrew zasadom przyjętym przez Prezydium PKA.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Program studiów stacjonarnych i niestacjonarnych o profilu praktycznym oferowany na kierunku kynologia prowadzonym przez Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie pod względem realizowanych treści kształcenia i stosowanych metod dydaktycznych jest spójny z celami i efektami uczenia się i potwierdza, że dyscypliną, do której odnoszą się efekty uczenia się na kierunku, jest zootechnika i rybactwo. Treści programowe, standard jakości kształcenia, w tym plany studiów uwzględniające ich formę - studia stacjonarne i niestacjonarne, a także stosowane metody kształcenia są prawidłowe - właściwe dla kierunku o profilu praktycznym i poziomym kształcenia. Treści kształcenia podane w sylabusach umożliwiają w zdecydowanej większości osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, chociaż występujące w niektórych z nich niedociągnięcia (nieaktualna literatura, ograniczona jej ilość) wymagają poprawy. Czas trwania kształcenia w wymiarze 7 semestrów na stacjonarnych i niestacjonarnych studiach pierwszego stopnia jest typowy dla tego typu kierunku. Nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS - łącznie 210 na studiach pierwszego stopnia, studiów stacjonarnych i niestacjonarnych umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów a także uzyskanie kwalifikacji i kompetencji odpowiadających realizowanemu poziomowi kształcenia, w tym kompetencji inżynierskich. Na kierunku kynologia (studia stacjonarne), liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami. Studentom studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na pierwszym poziomie kształcenia umożliwiono wybór zajęć oraz udział w zajęciach kształcących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS.

Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów i aktywizujące formy pracy. Umożliwia to osiąganie efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jak też kompetencji inżynierskich. Potrafią formułować i analizować problem, dobierać właściwe narzędzia i metody służące jego rozwiązaniu oraz formułować wnioski. Na studiach pierwszego stopnia studenci nabywają podstawowe umiejętności praktyczne, stosowane metody dydaktyczne uwzględniają przygotowanie do działalności zawodowej, sprzyjają aktywizacji studentów, stymulują do systematycznej pracy i osiągania zakładanych efektów uczenia się. Organizacja procesu nauczania i uczenia się jest dostosowana do potrzeb różnych grup studentów, a infrastruktura wydziału umożliwia podjęcie i realizowanie studiów osobom z niepełnosprawnościami. Poszczególne elementy procesu dydaktycznego dostosowano do warunków kształcenia zdalnego. Programy i plany studiów zostały opracowane zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej i ergonomii.

Program praktyk zawodowych, ich organizacja, dobór miejsc ich realizacji, kompetencje nadzoru są zgodne z wymaganiami określonymi w procesie kształcenia, zapewniają prawidłowy przebieg tych zajęć i umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, szczególnie tych które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się:

1. wprowadzenie zmian do regulaminu praktyk zawodowych dotyczących zaliczenia praktyk zawodowych na podstawie pracy zawodowej. Jest to wbrew stanowisku PKA;
2. zdiagnozowane problemu z brakiem sylabusów do odpowiednich praktyk oraz zaliczanie praktyki zawodowej na podstawie pracy zawodowej stanowi przesłankę do obniżenia oceny spełnienia kryterium 2;

3. Uczelnia powinna zweryfikować sylabusy do praktyk zawodowych, jak również zmienić treści w regulaminie praktyk zawodowych dotyczące zaliczenia praktyk zawodowych.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Przyjęcia na studia, w tym na kierunek kynologia określa Uchwała Nr 145 Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 29 czerwca 2020r. w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposobu jej przeprowadzenia w ZUT w Szczecinie na rok akademicki 2021/2022. Przyjęcia następują przez: rekrutację, potwierdzenie efektów uczenia się oraz przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej.

Rekrutacja na kierunek kynologia, studiów pierwszego stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych (S1, N1), podobnie jak rekrutacja na wszystkie oferowane przez ZUT kierunki, odbywa się poprzez Internetowy System Rekrutacji (ISR); postępowania rekrutacyjne prowadzone są zawsze oddzielnie na każdą formę i poziom kształcenia. Kandydat może brać udział w kilku postępowaniach rekrutacyjnych, każdorazowo wnosząc opłatę rekrutacyjną. Kandydat może w ramach każdego z postępowań rekrutacyjnych wskazać maksymalnie trzy kierunki studiów, szeregując je w kolejności: od najbardziej do najmniej preferowanego.

Kandydat zakwalifikowany do przyjęcia na studia dostarcza dokumenty w formie papierowej do siedziby wydziałowej komisji rekrutacyjnej, zgodnie z obowiązującymi terminami rekrutacji. O przyjęciu na studia w ramach planowanego limitu miejsc na kierunku i formie studiów decyduje liczba uzyskanych punktów (szczegółowe informacje na temat rekrutacji znajdują się na stronach internetowych uczelni i wydziału w zakładce Dla Kandydata).

Podstawą przyjęcia na I rok studiów S1 i N1 są wyniki pisemnego egzaminu: maturalnego, dojrzałości, matury międzynarodowej IB (maturę międzynarodową potwierdza dyplom IB – International Baccalaureate wydany przez organizację International Baccalaureate Organization z siedzibą w Genewie), matury europejskiej EB (maturę europejską European Baccalaureate potwierdza dyplom EB wydawany przez Szkoły Europejskie zgodnie z Konwencją o Statusie Szkół Europejskich sporządzoną w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r.), maturalnego/dojrzałości uzyskanego za granicą uprawniającego do ubiegania się o przyjęcie do szkoły wyższej. Przedmiotami uwzględnianymi w procesie rekrutacji na studia S1 są *biologia* lub *matematyka*. W stosunku do laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych stosuje się preferencje (przyznanie maksymalnej liczby punktów w procesie rekrutacji). O przyjęcie na studia pierwszego stopnia może się ubiegać kandydat posiadający podstawową wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu w/w przedmiotów na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej. Oczekiwana jest też umiejętność posługiwania się językiem obcym nowożytnym na poziomie biegłości co najmniej B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Podstawą przyjęcia kandydata cudzoziemca na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia są wyniki uzyskane na świadectwie maturalnym lub dojrzałości uzyskanym w Rzeczypospolitej Polskiej, świadectwie, innym dokumencie wydanym za granicą lub dyplomie, uznanym za potwierdzające w Rzeczypospolitej Polskiej uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia.

Do monitorowania liczby kandydatów zarejestrowanych oraz przyjętych na studia służy Internetowy System Rekrutacji (ISR), kandydaci na studia mogą w nim wypełnić ankiety on-line. Wyniki ankiet trafiają do jednostki centralnej uczelni, następnie informacja zwrotna jest przekazywana dziekanom w formie sprawozdania. Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna również monitoruje i analizuje liczbę kandydatów na studia. Uchwały rekrutacyjne Senatu ZUT w Szczecinie opracowane są corocznie na podstawie stopnia zainteresowania kandydatów studiowaniem danego kierunku, jak również możliwościami realizacji zajęć dydaktycznych. Na limit rekrutacji dla kierunku kynologia wpływa kilka składowych takich jak liczebność kadry badawczo-dydaktycznej, dostępność praktyków prowadzących zajęcia ze studentami, bezpieczne warunki pracy dla studentów, nauczycieli oraz psów. Poziom ten ustalony został dla studiów stacjonarnych na 60 kandydatów, natomiast dla studiów niestacjonarnych na 30 kandydatów. Jest on w zasadzie odpowiedzią na istniejące zainteresowanie. Rekrutacja (liczba przyjętych kandydatów) w kolejnych latach tj. 2019/2020, 2020/2021 i 2021/2022 na studia S1/N1 wyniosła odpowiednio: 61, 44, 60/ 29, 28, 29.

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów są w pełni przejrzyste i obiektywne.

Regulamin studiów (Uchwała nr 103 Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie Regulaminu studiów w ZUT w Szczecinie) określa zasady i warunki uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym dla studentów przenoszących się z innej uczelni, wydziału, kierunku lub formy studiów, a także po wznowieniu studiów i zmianie programu studiów. Podstawą przeniesienia osiągnięć studenta jest zbieżność efektów uczenia się uzyskanych na innym kierunku studiów lub poza uczelnią macierzystą podczas realizacji zajęć odpowiadających zajęciom i efektom uczenia się przypisanym w programie studiów na kierunku, profilu i poziomie studiów, na którym student studiuje (Uchwała Nr 69 Senatu ZUT w Szczecinie z dnia 27 maja 2019 r.). Przeniesienie osiągnięć polega na uznaniu studentowi takiej liczby punktów ECTS, jaka jest przypisana zajęciom na WBiHZ. Potwierdzenia osiągnięć dokonuje prodziekan ds. studenckich i kształcenia.

Przenoszenie osiągnięć studenta realizującego część studiów w ramach programu Erasmus+ następuje na podstawie wykazu ocen (Transcript of records) zgodnego z porozumieniem o programie zajęć (Learning agreement), wydanym przez uczelnię przyjmującą, po zakończeniu pobytu studenta. Z uwagi na specyfikę kierunku kynologia (jedynej w Polsce) uznawanie efektów uczenia się uzyskanych w innej krajowej uczelni aktualnie nie jest możliwe. Przenoszenie osiągnięć odbywa się na podstawie stwierdzenia zbieżności efektów uczenia się, zgodnie z Regulaminem studiów oraz zarządzeniem Rektora w sprawie wyjazdów studentów i uczestników studiów doktoranckich w celu odbycia części kształcenia w uczelniach lub instytucjach zagranicznych.

W ZUT w Szczecinie określono zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się poza system studiów. Aby uzyskać potwierdzenie efektów uczenia się student musi złożyć wymagane dokumenty w określonym miejscu i czasie. Potwierdzenie efektów uczenia się przeprowadza komisja egzaminacyjna, którą powołuje dla danego kierunku studiów Rektor; jej członkami są nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku. Potwierdzenie efektów uczenia się dokonuje się w uczelni po przeprowadzeniu egzaminów (pisemnych i ustnych) ze wszystkich modułów zajęć, o potwierdzenie których wnioskuje osoba ubiegająca się. Potwierdzenie efektów uczenia się pozwala na zaliczenie osobie wnioskującej nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do danego programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Postępowanie jest odpłatne.

Regulamin studiów (Uchwała Nr 103 Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 31 maja 2021 r. w sprawie Regulaminu studiów w ZUT w Szczecinie) oraz Zarządzenie

nr 26 Rektora ZUT z dnia 24 lutego 2020 roku w sprawie Procedury procesu dyplomowania w ZUT w Szczecinie, określa zasady, warunki i tryb dyplomowania, w tym tryb zgłaszania i zatwierdzania tematu pracy dyplomowej, jego wybór i zmianę, zmianę opiekuna, tryb realizacji i złożenia pracy dyplomowej, jej recenzję, a także formalności związane z egzaminem dyplomowym. Wszystkie informacje związane z procesem dyplomowania studentów znajdują się na stronie internetowej WBiHZ w zakładce Dla studenta. Tematy prac dyplomowych proponują nauczyciele akademicki WBiHZ. Propozycję tematu pracy dyplomowej mogą również zgłosić: nauczyciele akademicki z innych jednostek ZUT w Szczecinie, w których realizowane są zajęcia dla studentów WBiHZ, student za pośrednictwem nauczyciela akademickiego, podmiot zewnętrzny współpracujący z wydziałem. Zgłoszony temat pracy dyplomowej przekazywany jest kierownikowi katedry, w której zatrudniony jest zgłaszający nauczyciel akademicki lub dziekanowi ds. studenckich i kształcenia kierunku. Następnie kierownik katedry wykonuje zestawienie propozycji tematów prac dyplomowych i przekazuje przewodniczącemu rady programowej kierunku studiów w celu ich zatwierdzenia przez radę. Przewodniczący rady programowej przesyła prodziekanowi ds. studenckich i kształcenia listę zatwierdzonych, jak i niezaakceptowanych tematów prac dyplomowych wraz z uzasadnieniem decyzji. Zatwierdzone przez radę programową tematy prac dyplomowych umieszczane są na stronie www wydziału. Student dokonuje wyboru tematu pracy dyplomowej i uzgadnia z opiekunem zasady realizacji pracy. Dopuszcza się zmianę tematu i/lub zakresu pracy dyplomowej a także opiekuna pracy dyplomowej.

Praca inżynierska na kierunku kynologia jest pracą pisemną. Przy jej realizacji obowiązują określone kryteria, które pozwalają na osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się przypisanych do pracy dyplomowej na studiach S1 i N1. Opracowano też wymogi redakcyjno-edytorskie jakie praca musi spełniać. O temacie pracy dyplomowej może decydować nauczyciel i student, tematy zatwierdza rada programowa kierunku. Dokonany przez studenta wybór tematu pracy, promotora i jednostki, w której realizowana jest praca, zatwierdza prodziekan ds. studenckich i kształcenia. Student składa pracę dyplomową w formie elektronicznej w systemie e-dziekanat oraz w formie pisemnej w dziekanacie. Ostateczną wersję pracy promotor weryfikuje za pomocą Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). Wydruk z JSA (podpisany przez promotora), dołączany jest do dokumentacji przebiegu studiów studenta. Praca dyplomowa podlega dwóm recenzjom – opiekuna i recenzenta.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie przez studenta zaliczeń ze wszystkich przedmiotów ujętych w programie. Ustny egzamin dyplomowy składany jest przed komisją egzaminacyjną powołaną przez prodziekana ds. studenckich i kształcenia. W jej skład wchodzi: przewodniczący, opiekun pracy dyplomowej oraz recenzent. W trakcie egzaminu student odpowiada łącznie na trzy pytania, dwa z zakresu przedmiotów kierunkowych i jedno dotyczące zrealizowanej pracy. Dyplomant przedstawia też swoją pracę w formie prezentacji multimedialnej. Ze względu na brak podania szczegółów związanych z przebiegiem egzaminu dyplomowego, w tym brak informacji dotyczących wyboru przez dyplomanta pytań na egzaminie, skierowano w sprawie zapytanie do uczelni. Na powyższe zapytanie zespół oceniający PKA otrzymał wyjaśnienie następującej treści: „Z uwagi na małe zróżnicowanie pytań, które zamieszczane są w protokołach z egzaminu dyplomowego, zgodnie z sugestiami zespołu oceniającego PKA opracowany zostanie, na wzór już istniejących na innych kierunkach studiów, blok pytań z zakresu kynologii. Pytania te będą udostępnione studentom przygotowującym się do egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy według nowych zasad, uwzględniających udzielanie odpowiedzi na pytania zawarte w publicznie dostępnym bloku, będzie wdrożony od nowego roku akademickiego 2022/2023.” Uwzględniając stan obecny zespół PKA rekomenduje stworzenie puli pytań na egzamin dyplomowy, ich udostępnienie dyplomantom w okresie poprzedzającym obronę oraz ich losowy wybór w czasie egzaminu dyplomowego. Na kolejne

pytanie zespołu PKA, które dotyczyło kontroli jakości prac dyplomowych odpowiedź uczelni była następująca: „Kontrola jakości prac dyplomowych przeprowadzana jest systematycznie przez powołaną do tego celu komisję ds. oceny jakości prac dyplomowych. Po przeprowadzonej kontroli komisja sporządza protokół z oceny. Przykładowy protokół zamieszczono w załączniku, czytamy w nim „W ocenie uwzględniono formalną i merytoryczną stronę prac i na tej podstawie określono, czy oceniane prace spełniają kryteria pozwalające na osiągnięcie efektów przypisanych do pracy dyplomowej. Wskazano też, czy oceny promotora i recenzenta były zgodne z jakością ocenianych prac. Wyszczególniono najczęściej występujące błędy i zasugerowano, które elementy prac powinny być ulepszone.” Podano, że wydziałowy zespół oceniający jakość prac dokonał analizy 10 prac zrealizowanych na kierunku kynologia. W tej puli ocenie poddano 2 prace zrealizowane na studiach stacjonarnych i 8 obronionych na studiach niestacjonarnych. Komisja Wydziałowa w podsumowaniu oceny w/w prac napisała “Ocena formalnej i merytorycznej strony prac potwierdza opinię recenzentów i promotorów, że spełniają one kryteria pozwalające na osiągnięcie efektów przypisanych do pracy dyplomowej. Są to prace badawcze lub prace oceniające praktykę w świetle teorii o charakterze polemicznym. Recenzje wykonane przez promotora i recenzenta – w większości zgodne z jakością ocenianych prac. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie doboru i wykazu piśmiennictwa. W niektórych pracach przeważały polskojęzyczne pozycje książkowe i popularnonaukowe. Ponadto należy zwrócić uwagę, by wykaz piśmiennictwa być jednolity i zgodny z wymogami redakcyjno-edytorskimi prac dyplomowych obowiązującymi na WBiHZ. Uwagę należałoby też zwrócić na błędy językowe i styl pisanie pracy. Należy jednak podkreślić, że były też prace oparte o dużą liczbę publikacji oryginalnych i anglojęzycznych, a wykaz piśmiennictwa bardzo staranny.” Na tej podstawie zespół PKA stwierdza, że na kierunku dokonywana jest okresowa ocena prac dyplomowych. Jak wynika z informacji zawartych w sprawozdaniu za rok 2020/2021 z dnia 17.11.2021 r. ocenie poddano łącznie 30 prac zrealizowanych na wydziale na trzech kierunkach, z każdego kierunku po 10 prac. Taki wybór nie uwzględnia liczby dyplomantów na poszczególnych kierunkach, wybór 10 prac na kierunku kynologia nie wykazuje związku z liczbą dyplomantów na kierunku, jak też wybór 2/8 prac nie jest właściwy w odniesieniu do liczby dyplomantów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Zespół oceniający PKA rekomenduje zmodyfikowanie formy wyboru prac poddawanych ocenie przez komisję wydziałową. Wybór określonego % prac z puli obronionych (proporcjonalnie do liczby prac obronionych na kierunkach, w tym na kierunku kynologia), z zachowaniem właściwych proporcji dla studiów stacjonarnych S1 i niestacjonarnych N1), jako obiektywnego dla prowadzenia oceny.

Na WBiHZ i na wizytowanym kierunku kynologia do monitorowania oraz oceny postępów studentów w nauce wykorzystywany jest ogólnouczelniany elektroniczny system obsługi dziekanatu – Dziekanat. XP (DXP) (dostęp do bieżących informacji, dotyczących np. liczby studentów z uwzględnieniem kierunków, formy i poziomu studiów, semestru, studentów skreślonych, przebywających na urloпах dziekańskich oraz dyplomantów). Dzięki systemowi DXP można na bieżąco śledzić postępy studentów w osiąganiu założonych efektów uczenia się.

Każdego roku prodziekan ds. studenckich i kształcenia przygotowuje sprawozdanie z osiągniętych efektów uczenia się. Rada Programowa analizuje go i ocenia postępy studentów w zakresie osiągania efektów uczenia się. Wnioski ze sprawozdania oraz propozycje działań zaradczych i usprawniających proces kształcenia oraz zalecenia ujmowane są w rocznym sprawozdaniu Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia działającej w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na WBiHZ. Wyniki i wnioski z prowadzonych analiz służą doskonaleniu procesu kształcenia na wydziale/kierunku. Po analizie rocznych sprawozdań WKdsJK, zwrócono szczególną uwagę na planowanie zajęć w dobie pandemii. Sytuacja epidemiczna wymusiła organizowanie zajęć

teoretycznych i praktycznych w oddzielnych dniach tygodnia w przypadku studiów stacjonarnych bądź oddzielnych dniach zjazdowych w przypadku studiów niestacjonarnych. Zaproponowane i wdrożone działania zdecydowanie ułatwiło płynne przejście z formy zdalnej w stacjonarną i odwrotnie, przy założeniu realizacji zajęć praktycznych w kontakcie bezpośrednim, jeśli jest/była taka konieczność przy zachowaniu i przestrzeganiu wszelkich zasad bezpieczeństwa. W związku z ogólnodostępnym i sprawnie działającym narzędziem do pracy zdalnej (MS Teams), realizacja zajęć w takiej formie była dużym ułatwieniem, nawet jeśli zajęcia miały formę laboratoryjną. W przypadku osób z orzeczeniem o niepełnosprawności nauczyciele w indywidualnych przypadkach wydłużali czas podczas zaliczeń, tak aby student mógł spokojnie przeczytać i wypełnić test/napisać kolokwium/egzamin. Wprowadzono również dodatkowe terminy zaliczeń poszczególnych form zajęć w przypadku, kiedy student nie mógł podejść do zaliczenia z przyczyn niezależnych od niego.

Zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się podano w Regulaminie studiów. System weryfikacji efektów uczenia się stosowany na kierunku kynologia można uznać za kompleksowy, uwzględnia on zasady zaliczeń i egzaminów w terminie podstawowym i poprawkowym dla poszczególnych form zajęć.

Sprawdzanie i ocena stopnia osiągania efektów uczenia się odbywa się każdego roku, wykorzystuje się przy tym dane zawarte w systemie Sylabus PRK. Skuteczność osiągania efektów uczenia się analizowana jest przez WKdsJK, radę programową w oparciu o przygotowane przez prodziekana ds. studenckich i kształcenia sprawozdanie z oceny efektów uczenia się, uwzględniające wnioski, a także propozycje działań zaradczych i usprawniających proces kształcenia. Wnioski ze sprawozdania wraz z zaleceniami ujmowane są w rocznym sprawozdaniu WKdsJK z wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Na poziomie wydziału została opracowana Procedura dokumentowania i oceny osiągniętych efektów uczenia się na podstawie Zarządzenia nr 125 Rektora ZUT z dnia 14 października 2021 r. w sprawie podstaw funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w ZUT w Szczecinie oraz Zarządzenia nr 66 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 7 października 2019 r. w sprawie jednolitych zasad przechowywania dokumentacji potwierdzającej uzyskanie efektów uczenia się określonych w programach studiów, studiów doktoranckich i podyplomowych oraz w programie kształcenia w Szkole Doktorskiej.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością; zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen; określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie; określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Metody sprawdzania założonych efektów uczenia się oraz kryteria ich oceniania ustala osoba odpowiedzialna za zajęcia i umieszcza takie informacje w sylabusie. Studenci mają pełny dostęp do informacji związanych z realizacją zajęć, ich tematyką, organizacją i zasadami zaliczenia, mają także dostęp do kierunkowych efektów uczenia poprzez stronę internetową Wydziału. W sylabusie każdego przedmiotu podane są metody weryfikacji efektów uczenia się z podziałem na oceny formujące i podsumowujące wraz z uwzględnieniem wykorzystywanych kryteriów oceny. Treści przedmiotu oraz metody weryfikacji efektów są szczegółowo omawiane przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, który na pierwszych

zajęciach podaje studentom treści przedmiotu oraz metody weryfikacji efektów uczenia się, sygnalizuje też literaturę podstawową i uzupełniającą z której studenci mogą korzystać, co potwierdził zespół oceniający PKA w czasie hospitacji zajęć. W sylabusach określone są metody i sposoby weryfikacji zdobywanych efektów uczenia się w ramach każdej formy zajęć. W związku z sytuacją pandemiczną pojawiała się czasem konieczność ich modyfikacji. Przykładem mogą być zajęcia *konkursy i próby pracy psów użytkowych*, w którym weryfikacja efektów uczenia się dokonywana jest m.in. na podstawie wykonanego przez studenta projektu regulaminu organizacji konkursu związanego z psem, skierowanego do określonej grupy osób. Studenci w poprzednich latach tworzyli regulamin, następnie przeprowadzali konkurs w różnych placówkach oświatowych i wyniki konkursu w postaci prac były prezentowane wraz z regulaminem na zajęciach. W warunkach pracy zdalnej już na początku semestru ustalono ze studentami, że zaliczenie będzie dotyczyło napisania prawidłowego regulaminu konkursu, bez konieczności przeprowadzenia go.

Weryfikacja efektów uczenia się dokonywana jest przez osoby realizujące daną formę zajęć na podstawie przeprowadzanych prac etapowych lub w formie podsumowującej zajęcia, są to prace pisemne (sprawdziany, kolokwia, wejściówki, referaty, raporty, projekty) oraz ustne (prezentacja projektów multimedialnych z wykorzystaniem programów graficznych). W przypadku zajęć z udziałem psów weryfikacja efektów uczenia się odbywa się m.in. poprzez odtworzenie przez studenta sekwencji zdarzeń związanych np. z metodami wykorzystywanymi w szkoleniu psa, czy też sposobem prezentacji psów podczas wystaw hodowlanych. Dodatkowe metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się to analiza pracy indywidualnej i zespołowej studentów w trakcie zajęć laboratoryjnych i terenowych oraz na podstawie sprawozdań z przebiegu i wykonania ćwiczeń (przy takiej formie prac etapowych możliwa jest weryfikacja stopnia osiągnięcia kompetencji społecznych).

Weryfikacji osiągania przez studentów umiejętności praktycznych służą prace projektowe, co wymaga od studentów wiedzy i odniesienia do działań praktycznych. Obejmuje ona wstępną analizę przedprojektową, analizę danych, koncepcję projektu, dobór zwierząt/psów, obliczenia, podsumowanie, wyciągnięcie wniosków. Umiejętności praktyczne weryfikowane są też na podstawie prac cząstkowych takich jak sprawdziany, kolokwia, wejściówki oraz przygotowanych przez studentów sprawozdań z zajęć terenowych czy przeprowadzonych testów praktycznych z wykorzystaniem psów; przykładem może być weryfikacja efektów osiąganych na zajęciach *układanie psów pasterskich*. Student wykorzystuje wiedzę, potrafi ocenić predyspozycje psa pasterskiego do pracy ze zwierzętami, nabywa umiejętności z zakresu oceny czynników środowiskowych mogących mieć wpływ na szkolenie psów pasterskich oraz podstawowe zasady pielęgnacji psa, osiąga efekt odnoszący się do umiejętności praktycznych. W przypadku zajęć kończących się egzaminem, weryfikacja efektów uczenia się odbywa się na podstawie przeprowadzonego egzaminu końcowego w formie pisemnej lub ustnej zgodnie z Regulaminem studiów i procedurą dotyczącą sesji egzaminacyjnej. Metody służące sprawdzaniu i ocenie efektów uczenia się, potwierdzające uzyskanie kompetencji inżynierskich, to przede wszystkim zaliczenie etapowe polegające przykładowo na odtworzeniu części sekwencji wydanych komend w relacji człowiek – pies; dotyczy to zajęć *układanie psów pasterskich, szkolenie psów ratowniczych, szkolenie psów stróżujących i obronnych, szkolenie szczeniąt i psów młodych*. Kolejną metodą są projekty wykonywane w ramach zajęć *chów alpak, lam, bawołów i wielbłądów, projektowanie schronisk i przytulisk dla zwierząt, Pet sitting i hotele dla zwierząt*, prezentowane na zajęciach. Praktyczne zaliczenie ćwiczeń laboratoryjnych z zajęć *agresja u psów* oparte jest na rozpoznawaniu i kwalifikacji agresji oraz określeniu jej nasilenia. Kluczową metodą służącą sprawdzaniu i ocenie efektów uczenia się potwierdzających uzyskanie kompetencji inżynierskich jest praca inżynierska. Proponowane przez nauczycieli tematy są różnorodne, dotyczą np. oceny wpływu sportów

kynologicznych na aparat ruchu u psów, analizy najczęstszych schorzeń ortopedycznych/neurologicznych u różnych ras psów, analizy wybranych schorzeń narządów rozrodczych suk, oceny zmian zachodzących w czasie ciąży u suki na podstawie obrazowania ultrasonograficznego, oceny zawartości selenu w surowicy psów w wybranych stanach chorobowych, analizy proteomu osocza krwi psa, oceny jakości wybranych karm komercyjnych dla psów w zakresie wskaźników bezpieczeństwa żywności, zbilansowania diety opartej na surowcach pochodzenia zwierzęcego typu RAW FEED dla psa wybranej rasy, wpływu psów pasterskich rasy border collie na zachowanie małych przeżuwaczy w gospodarstwie rolnym specjalizującym się w hodowli owiec. Wykonana przez studenta praca może mieć charakter aplikacyjny, badawczy (w tym badania doświadczalne, metaanalizy, ankiety), projektowy lub oceniający praktykę w świetle teorii, co pozwala na ocenę nabytych kompetencji inżynierskich.

Po dokonaniu weryfikacji efektów uczenia się nauczyciel akademicki odpowiedzialny za zajęcia dokonuje wpisu oceny do protokołu zaliczeń w systemie e-Dziekanat, przestrzegając terminów oraz stosując system ocen zdefiniowany w Regulaminie studiów. Studentowi przysługuje prawo do zaliczeń/egzaminów poprawkowych, również zgodnie z w/w regulaminem.

Realizacja praktyki zawodowej dokumentowana jest dzienniczkiem praktyk i konspektem dotyczącym problemu/tematu związanego z miejscem odbywania praktyki oraz dokumentem potwierdzającym obowiązujący wymiar praktyk. Wybór miejsca realizacji praktyki związany jest z możliwością osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Pozwala na weryfikację stopnia nabycia przez studenta m.in. umiejętności praktycznych i jest związany z efektami kierunkowymi. Weryfikacja uzyskanych przez studenta efektów uczenia się w ramach odbytej praktyki, dokonywana jest w trakcie egzaminu przed powołaną przez pełnomocnika dziekana ds. praktyk studenckich komisją złożoną z co najmniej trzech nauczycieli akademickich. Oceniane są: dzienniczek praktyk oraz odpowiedzi studenta na pytania zadane przez członków komisji. W Raporcie samooceny podano, że na prośbę studenta zaliczenie praktyki może odbyć się na podstawie uznania efektów uczenia się uzyskanych w drodze stażu, praktyki ponadprogramowej lub pracy zawodowej. Decyzję o zaliczeniu praktyki (całkowitym lub częściowym) podejmuje prodziekan ds. studenckich i kształcenia po zasięgnięciu opinii pełnomocnika ds. praktyk studenckich. Na spotkaniach, które odbył zespół oceniający PKA wskazano ten problem, zasygnalizowano, że takie postępowanie jest nieprawidłowe (w kryterium 2 w pkt. 2.4. dokonano szerszego omówienia zagadnienia). Ocena z praktyk jest wpisywana do systemu Dziekanat XP.

Efekty uczenia się języków obcych weryfikowane są na podstawie prac pisemnych, wypowiedzi ustnych i prezentacji, sprawdzana jest znajomość słownictwa i gramatyki oraz umiejętność rozumienia materiałów źródłowych i komunikowania się. Jest to związane z osiągnięciem kierunkowego efektu jakim jest umiejętność posługiwania się językiem obcym w formie werbalnej i pisemnej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Studenci kierunku kynologia osiągają kompetencje językowe potwierdzone egzaminem na w/w poziomie.

Opinie/recenzje wykonane przez promotora i recenzenta oraz wyniki egzaminu dyplomowego umożliwiają weryfikację osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się w zakresie przypisanym do pracy dyplomowej. Przebieg egzaminu dyplomowego przedstawiono/opisano nieco wcześniej, należy jednak dodać, że w trakcie egzaminu student odpowiada na dwa pytania z zakresu przedmiotów kierunkowych objętych programem studiów i jedno pytanie dotyczące realizowanej pracy. Oznacza to, że na końcowy wynik egzaminu składają się cztery oceny częściowe. Potwierdza to odpowiedź jaką zespół PKA otrzymał z Wydziału po zadaniu pytania w tej kwestii, a mianowicie „Prezentacja multimedialna (w tym pytania zadane do dyplomanta) jest oceniana i stanowi jedną z czterech ocen,

którą dyplomant uzyskuje w trakcie egzaminu. Trzy pozostałe oceny wystawiane są za udzielenie odpowiedzi na pytania zadane przez promotora (dwie oceny) oraz recenzenta (jedna ocena). Wyliczana jest średnia arytmetyczna z czterech ocen i stanowi składową ocenę na dyplomie z wagą 0,1.” Procedurę dyplomowania i przebieg egzaminu dyplomowego określają Zarządzenie Rektora Nr 26 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 24 lutego 2020 r., Wydziałowa Procedura Przebiegu Dyplomowania oraz Regulamin Studiów. W dokumentach tych brak jest informacji o ocenie za prezentację jako czwartej składowej uwzględnianej przy wystawianiu oceny z egzaminu. Biorąc powyższe pod uwagę zespół PKA rekomenduje wyznaczanie oceny końcowej z egzaminu w oparciu o oceny wynikające z odpowiedzi na trzy pytania (dwa z przedmiotów kierunkowych, jedno dotyczące zrealizowanej pracy dyplomowej). Zespół oceniający PKA analizował dokumentację dotyczącą przebiegu procesu dyplomowania w tym protokoły z egzaminów dyplomowych. W pierwszym przypadku zamieszczono w protokole wniosek o wyróżnienie pracy dyplomowej, w drugim o wyróżnienie obrony. Na pytanie w tej sprawie skierowane przez zespół PKA do Uczelni uzyskano odpowiedź następującej treści „W Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie nie funkcjonują przepisy przewidujące wyróżnienie pracy dyplomowej lub obrony pracy dyplomowej. Istnieje natomiast możliwość przyznawania nagród i wyróżnień rektora, co określa Zarządzenie nr 108 Rektora ZUT z dnia 22 listopada 2019 r. “

Zastosowane przy opracowywaniu pracy dyplomowej metody np. diagnostyki laboratoryjnej czy też molekularnej, umiejętność interpretowania wyników doświadczeń, rozwiązywanie praktycznych problemów, pozwalają na weryfikację umiejętności praktycznych i rozwiązywanie zadań inżynierskich. W sytuacji pandemii weryfikacja osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się była/jest dokonywana z wykorzystaniem narzędzi informatycznych (MS Teams oraz FORMS); w wyjątkowych sytuacjach odbywa się w bezpośrednim kontakcie ze studentami z zachowaniem zasad bezpieczeństwa.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się, zależne od zakresu tematycznego prowadzonych zajęć i ich specyfiki, zostały przedstawione nieco wcześniej, również w ramach kryterium 3. Metody te prowadzą do osiągnięcia efektów inżynierskich. Są one wykorzystywane przy realizacji takich zajęć jak na przykład *Handling, szkolenie psów stróżujących i obronnych, rehabilitacja psów, profilaktyka aparatu ruchu, diagnostyka ultrasonograficzna psów*. Na ćwiczeniach laboratoryjnych wykorzystywane są psy różnych ras, co pozwala na porównywanie uzyskiwanych wyników np. badań ultrasonograficznych pomiędzy rasami. Ćwiczenia laboratoryjne kończą się podsumowaniem uzyskanych i analizowanych wyników, podsumowania dokonują studenci i prowadzący zajęcia; przykładowe zajęcia z tego zakresu to: *położnictwo psów oraz kierowanie rozrodem, diagnostyka andrologiczna i ginekologiczna psów*. Podczas zajęć studenci poza podstawowymi metodami poznają też bardziej zaawansowane metody diagnostyki np. seminologicznej, czy też wykorzystania mikroskopii fluorescencyjnej lub fotometrii ultrasonograficznej. Zaletą tych technik diagnostycznych jest to, że studenci mogą je odnieść do ograniczeń metod standardowo stosowanych w praktyce. Stosowanie w ramach zajęć kilku różnych metod, umożliwia nabycie kompetencji inżynierskich.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych zawarte są w sylabusach wraz z treściami programowymi przygotowanymi oddzielnie dla każdego zajęcia. Prace etapowe na kierunku kynologia to: kolokwia pisemne (testy jednego lub wielokrotnego wyboru lub pytań otwartych), referaty, prezentacje multimedialne, sprawozdania laboratoryjne, projekty, makiety, plansze. W przypadku zajęć obejmujących szkolenie psów, etapowe zaliczenie może polegać na odtworzeniu części sekwencji wydanych komend w relacji człowiek - pies. Zaliczenie i egzaminy z zajęć są

przeprowadzane w formie pisemnej lub ustnej. Prace w formie pisemnej mogą zawierać pytania otwarte, pozwalające na sprawdzenie i ocenę umiejętności samodzielnego formułowania odpowiedzi i właściwego toku myślenia, lub pytania zamknięte, weryfikujące poziom wiedzy. Podczas ustnego zaliczenia i egzaminu student odpowiada na losowo wybrane pytania z puli dostępnych zagadnień. Na prośbę zainteresowanego studenta oraz w porozumieniu z nauczycielem akademickim i za zgodą dziekana, sposób i miejsce mogą być dostosowane do indywidualnych potrzeb studentów, w szczególności studentów z niepełnosprawnościami.

Tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminów oraz projektów jest ściśle związana z realizowanymi zajęciami. Dotyczy wykonania projektów w oparciu o informacje podane na zajęciach, źródła i materiały wskazane przez nauczyciela oraz własne doświadczenia. Z przykładem zajęć projektowych spotykamy się na przedmiocie *chów alpak, lam, bawołów i wielbłądów*; działania obejmują przygotowanie projektu założenia i funkcjonowania gospodarstwa, którego działalność jest powiązana z gatunkami zwierząt, które wcześniej zostały omówione na zajęciach. W pierwszym etapie formułowany jest temat projektu oraz jego główne założenia a także wstępna analiza SWOT. Po jego zatwierdzeniu student opracowuje projekt a następnie przedstawia go na zajęciach w grupie studenckiej.

Poza wymienionym już Zarządzeniem Nr 26 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie Procedury procesu dyplomowania w ZUT w Szczecinie, realizację pracy dyplomowej określają też: Zarządzenie w sprawie zasad składania prac dyplomowych w okresie wprowadzonego w kraju stanu epidemii (Zarządzenie Nr 49 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 16 kwietnia 2020 r.); procedura przebiegu procesu dyplomowania na WBiHZ oparta na Zarządzeniu nr 125 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 14 października 2021 r. w sprawie podstaw funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w ZUT w Szczecinie oraz Regulamin Studiów (Załącznik do Uchwały Nr 31 Senatu ZUT w Szczecinie z dnia 26 kwietnia 2019r.).

Praca inżynierska na kierunku kynologia wykonywana jest samodzielnie przez dyplomanta pod kierunkiem naukowym opiekuna pracy – promotora. Może mieć charakter: aplikacyjny, badawczy (w tym badania doświadczalne, metaanalizy, ankiety), projektowy lub oceniający praktykę w świetle teorii.

Prace o charakterze badawczym zawierają informacje dotyczące metodyki badawczej opisywanego doświadczenia i przeprowadzonych badań naukowych. Uzyskane wyniki są omawiane i analizowane w odniesieniu do dostępnego, aktualnego piśmiennictwa lub obowiązujących danych źródłowych, co pozwala na osiąganie i weryfikację osiąganych przez studenta kompetencji badawczych oraz inżynierskich.

Zagadnienia podejmowane w pracy związane są z tematyką badawczą realizowaną w jednostkach wydziału oraz w oparciu o zainteresowania studentów - mieszczą się one w zakresie kynologii. Przykładowo dotyczą oceny wpływu sportów kynologicznych na aparat ruchu u psów, analizy często występujących schorzeń ortopedycznych i neurologicznych oraz problemów rozrodczych, oceny zawartości selenu w surowicy psów w wybranych stanach chorobowych, analizy proteomu osocza krwi psa, oceny jakości karm komercyjnych dla psów w zakresie wskaźników bezpieczeństwa żywności.

Dokumentacja efektów uczenia się osiągniętych przez studenta obejmuje m.in. prace egzaminacyjne i zaliczeniowe, prace etapowe, projekty, dzienniczki praktyk, prace dyplomowe, protokoły zaliczeń przedmiotów oraz protokoły egzaminów dyplomowych. Dokumenty te przechowywane są zgodnie z obowiązującymi w uczelni jednolitymi zasadami przechowywania dokumentacji potwierdzającej uzyskanie efektów uczenia się (Zarządzenie Nr 66 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 7 października 2019 r. w sprawie jednolitych zasad przechowywania dokumentacji potwierdzającej uzyskanie efektów

uczenia się) określonych w programach studiów, studiów doktoranckich i podyplomowych oraz w programie kształcenia w Szkole Doktorskiej i procedurą wydziałową. Dokumentację gromadzą i przechowują nauczyciele akademicy odpowiedzialni za dane zajęcia, w jednostkach odpowiedzialnych za realizację zajęć lub w dziekanacie w teczkach osobowych studentów (np. protokoły z egzaminów dyplomowych). Dokumentacja efektów uczenia się przechowywana przez nauczycieli zawiera ocenione prace studentów z zestawem pytań. Poprawność gromadzenia i przechowywania dokumentów potwierdził zespół oceniający PKA w ramach analizy prac dyplomowych i etapowych.

Protokoły zaliczeń przedmiotów przechowywane są w dziekanacie, protokoły te drukowane są z systemu e-Diekanat. Protokoły egzaminów dyplomowych przechowywane są w teczkach osobowych absolwentów. Weryfikację skuteczności osiągania efektów uczenia się opisano powyżej.

Zarządzenie Nr 102 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 20 września 2021 r. w sprawie procedury „Zasady prowadzenia procesu ankietyzacji” w ZUT w Szczecinie określa proces monitorowania losów absolwentów oraz ankietyzację pracodawców. Celem jest uzyskanie opinii interesariuszy zewnętrznych na temat jakości kształcenia oraz przygotowania absolwentów do wykonywania pracy zawodowej, a następnie na tej podstawie doskonalenie treści, metod, środków oraz sposobu kształcenia. Badanie opinii odbywa się poprzez ankietę elektroniczną, w przypadku absolwentów po roku od ukończenia studiów, a pracodawców nie częściej niż co dwa lata u jednego pracodawcy. Badaniem objęte są podmioty gospodarcze współpracujące z uczelnią oraz przyjmujące studentów na praktyki, staże i zatrudniające absolwentów ZUT, w tym absolwentów kierunku kynologia. Opracowanie wyników ankiet monitorowania kariery zawodowej absolwenta prowadzi dział kształcenia, a za opracowanie ankiet pracodawcy odpowiedzialne jest Biuro Karier. Wyniki ankiet są dostępne na stronie internetowej. Interesariusze zewnętrzni są członkami komisji programowej kierunku na WBiHZ co pozwala na bieżące weryfikowanie aktualności oferty dydaktycznej i uzyskiwanie informacji dotyczących praktycznej przydatności efektów uczenia się. Wcześniejsze monitorowanie potwierdziło, że absolwenci kierunku nie mają problemów ze znalezieniem pracy w zawodzie. Przykładem jest wiedza na temat absolwentów, którzy otworzyli ośrodki szkoleniowe psów oraz własne hodowle. Przeważająca część studentów, głównie studiów niestacjonarnych, prowadzi od lat własną działalność kynologiczną a studia na kierunku kynologia podejmuje w celu podniesienia swoich kwalifikacji. Studenci/absolwenci pracują w służbach mundurowych, sklepach zoologicznych, salonach groomerskich, schroniskach dla bezdomnych zwierząt, w gabinetach weterynaryjnych. Podmioty związane z kynologią w całym kraju poszukują i zatrudniają absolwentów/studentów kierunku kynologia, np. sklep zoologiczny Active Zoo Stara Cegielnia, gabinet weterynaryjny VetMedic, salon groomerski ZOO Atelier.

Interesującą dla Władz Wydziału jest informacja zwrotna od absolwentów i pracodawców dotycząca oceny kierunku kynologia. Absolwent, który wyraził zgodę na monitorowanie kariery zawodowej absolwenta, studiów ZUT (na podstawie Pisma ogólnego nr 13 Rektora ZUT z dnia 9 grudnia 2021 r.) otrzymał drogą mailową kwestionariusz ankiety z prośbą o jego wypełnienie w terminie od października do końca lutego 2022 roku. Decyzją Prorektora ds. kształcenia termin ankietyzacji został przedłużony, w związku z niską frekwencją wypełniania Ankiet przez respondentów. Zgodnie z Zarządzeniem nr 102 Rektora ZUT z dnia 20 września 2021 r. w sprawie procedury Zasady prowadzenia procesu ankietyzacji w ZUT w Szczecinie, opracowanie i publikacja sprawozdania ankiety monitorowania kariery zawodowej absolwenta studiów ZUT, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2019/2020 zostanie opracowana w przeciągu 3 miesięcy od otrzymania wyników (do końca maja). Podobna sytuacja dotyczy ankiet od pracodawców. Ze względu na małą responsywność (wysłano 137 ankiet z czego tylko 2 zwrócono) termin odsyłania ankiet przedłużono do 17 marca br.

Studenci kierunku kynologia są autorami/współautorami publikacji fachowych lub posiadają inne osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady przyjęcia, weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się, zaliczenia semestrów oraz dyplomowania na kierunku kynologia w ujęciu ogólnym można uznać za w pełni przejrzyste, selektywne i bezstronne. Zaliczenia kolejnych etapów studiów określono w sposób formalny i udostępniono do wiadomości studentów za pomocą strony internetowej. Określono sposób weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w ramach procesu doskonalenia jakości kształcenia. Weryfikacji i ocenie podlegają wszystkie efekty uczenia się zdefiniowane w programie studiów. Przeprowadza ją prowadzący zajęcia w formie zaliczenia lub egzaminu na ocenę. Zasady i sposoby weryfikacji efektów podano w sylabusach. Stosowane ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością oraz określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Stosując kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowano metody weryfikacji i oceny właściwe dla tej formy zajęć. Stosowane metody umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, dzienników praktyk, są też monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny zootechnika i rybactwo, do której kierunek jest przyporządkowany. Studenci kierunku kynologia są autorami/współautorami publikacji fachowych lub posiadają inne osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku. Zasady i przebieg dyplomowania z obowiązkiem realizacji pracy dyplomowej – inżynierskiej, określają wewnętrzne procedury; są one przejrzyste i zrozumiałe oraz ogólnie dostępne. Na kierunku dokonywana jest okresowa ocena prac dyplomowych. Wyniki dyplomowania są kompletne i podlegają archiwizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na ocenianym kierunku studiów kynologia zajęcia dydaktyczne prowadzi łącznie 59 nauczycieli akademickich. Większość z nich (49 osób) to nauczyciele zatrudnieni na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie mianowania lub umowy o pracę. 8 nauczycieli ma tytuł naukowy profesora, 32 osoby posiadają stopień naukowy doktora habilitowanego, a 8 stopień naukowy doktora. Ponadto jedna osoba ma tytuł zawodowy magistra. Pozostałych 10 nauczycieli Uczelnia zatrudnia na podstawie umowy-zlecenia do prowadzenia specjalistycznych zajęć na kierunku studiów kynologia. 9 spośród tych osób ma tytuł zawodowy magistra, a jedna stopień naukowy doktora. Na studiach pierwszego stopnia kierunku kynologia studiuje łącznie 234 studentów, w tym 166 studentów na studiach stacjonarnych i 68 studentów na studiach niestacjonarnych. Uwzględniając liczbę studentów kierunku kynologia jest to zatem kadra wystarczająco liczna i o wystarczająco wysokich kwalifikacjach naukowych.

Większość nauczycieli akademickich reprezentuje dziedzinę naukową nauki rolnicze, w tym głównie dyscyplinę naukową zootechnika i rybactwo (dawniej zootechnika). W grupie nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora siedmioro ma tytuł profesora nauk rolniczych, a jeden tytuł profesora nauk biologicznych (aktualnie dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych). Profesorowie ci mają stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo (7 osób), a jeden w dyscyplinie biologia (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych). W grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, którzy prowadzą zajęcia ze studentami kierunku kynologia 29 osób ma stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo, a 3 osoby mają stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych (dawniej nauki biologiczne), w tym 2 osoby w dyscyplinie biotechnologia, a jedna w dyscyplinie biologia. Dwóch nauczycieli z tej grupy zatrudnionych jest na etatach dydaktycznych. W grupie nauczycieli ze stopniem naukowym doktora 6 osób ma stopień naukowy doktora nauk rolniczych, a dwie w dziedzinie nauk biologicznych. W grupie nauczycieli, którzy uzyskali stopień naukowy w dziedzinie nauk rolniczych, 3 osoby uzyskały stopień w dyscyplinie zootechnika, jedna osoba w dyscyplinie zootechnika i rybactwo oraz jedna (zatrudniona we wrześniu 2021r.) w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Wśród nauczycieli, którzy uzyskali stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk biologicznych (aktualnie ścisłych i przyrodniczych) jeden uzyskał go w dyscyplinie biologia, a drugi w dyscyplinie biotechnologia. Spośród osób ze stopniem naukowym doktora jedna osoba jest zatrudniona na etacie dydaktycznym. Wśród nauczycieli z tytułem zawodowym magistra, którzy prowadzą zajęcia ze studentami kierunku kynologia aktualnie (od marca 2021 r.) zatrudniony jest jeden pracownik na wydziale, który jest absolwentem kierunku zootechnika. Można zatem stwierdzić, że kadra dydaktyczna jest nie tylko liczna ale ma z kwalifikacje naukowe, w większości w obszarze dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo, do której przypisano efekty uczenia się kierunku studiów kynologia. Jest to korzystne dla organizacji kształcenia na tym kierunku studiów i tworzy dobre warunki do prowadzenia badań naukowych oraz procesu dyplomowania. Struktura kwalifikacji kadry, wynikająca z posiadanych tytułów zawodowych, stopni i tytułów naukowych oraz wystarczająca liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć na kierunku kynologia.

Nauczyciele zatrudniani na podstawie umowy-zlecenia do prowadzenia specjalistycznych zajęć na kierunku studiów kynologia mają udokumentowany dorobek praktyczny uzyskany w pracy poza Uczelnią. Ich doświadczenie praktyczne wiąże się z opanowaniem technik szkolenia psów pasterskich oraz metod szkolenia psa przewodnika w zakresie poszczególnych elementów trialu, szkolenia psów poszukiwawczych, szkolenia psów ratowniczych i wodnych, a także z działalnością w zarządzie Klubu Pracujących Psów Pasterskich (KPPP), członkostwem w międzynarodowych organizacjach

hadowlanych i z prowadzeniem hodowli psów rasowych, a także z sędziowaniem międzynarodowych zawodów psów pasterskich. Wśród nich są osoby z kwalifikacjami z zakresu: zoopsychologii, tressury psów i kynoterapii. Osoby te dokumentują swoje kwalifikacje licznymi odbytymi kursami i szkoleniami oraz doświadczeniem w prowadzeniu różnego rodzaju warsztatów i zajęć z psami oraz czynnym udziałem w wystawach psów rasowych.

Większość badań naukowych nauczycieli kierunku studiów kynologia prowadzonych jest w merytorycznym obszarze dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo, do której przypisany jest ten kierunek studiów. Tematyka badań mieści się w ramach dyscypliny, ale dotyczy także zagadnień kynologicznych. Na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt prowadzone są badania naukowe dotyczące zarówno psa, jak i wolno żyjących psowatych. Do podejmowanych problemów badawczych należą: „Wykorzystanie termografii w ocenie stanu zdrowia psów sportowych i pracujących oraz wpływ ćwiczeń wzmacniających na rehabilitację elementów aparatu ruchu”, „Analiza morfometryczna czaszek wczesnośredniowiecznych psów z Pomorza”, „Opracowanie innowacyjnych opatrunków bionanocelulozowych dla psów do zaopatrywania ran różnego pochodzenia”, „Wykorzystanie psa domowego w badaniach biomonitoringowych”, „Ocena zależności między stężeniem selenu w surowicy psów a występowaniem wybranych stanów chorobowych”, „Stężenie selenu w narządach i tkankach psa domowego (*Canis lupus familiaris*) z terenu północno-zachodniej Polski”, „Wpływ genu *mc1r* na umaszczenia występujące w rasie cocker spaniel angielski”, „Charakterystyka morfometryczna psów różnych ras na tle wzorca FCI”, „Badanie genów związanych z umaszczeniami u cocker spanieli angielskich”, „Badanie genetycznego podłoża zachowań agresywnych psów”, „Genetyczne podłoże dysplazji stawów biodrowych psów”, „Badanie genetycznego podłoża chorób metabolicznych u psów”, „Bezpieczeństwo bilansowe i mikrobiologiczne komercyjnych karm suchych dla psów”, „Diagnostyka mikrobiologiczna wybranych chorób bakteryjnych psów oraz próba zastosowania bakteriofagów w ich terapii”. Nie ulega wątpliwości, że zaprezentowana tematyka badawcza jest bezpośrednio związana z kierunkiem studiów kynologia, a większość podejmowanych tematów ma aspekty praktyczne, co wpisuje się w praktyczny profil kształcenia na tym kierunku. Efektem prowadzonych badań są liczne oryginalne prace twórcze, doniesienia konferencyjne, prace przeglądowe i popularno-naukowe. Publikacje te ukazały się m.in. w takich czasopismach jak: *Animals*, *Pomeranian Journal of Life Science*, *Medycyna Weterynaryjna*, *Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego*, *Folia Pomeranae Universitatis Technologiae Stetinensis Agricultura Alimentaria Piscaria et Zootechnica*, *Acta Scientiarum Polonorum et Zootechnica*. Wydano także monografię „Pies – higiena” (2020 r.), dedykowaną studentom kierunku kynologia i kierunków pokrewnych, a także osobom zajmującym się zawodowo lub amatorsko kynologią. W Monografii poruszane są zagadnienia dotyczące warunków utrzymania i dobrostanu psów oraz organizacji pracy i wyposażenia pomieszczeń dla psów w schroniskach i hotelach, a także rozrodu psów i zasad udzielania pierwszej pomocy. Od kilku lat cyklicznie organizowane są warsztaty kynologiczne, w których uczestniczą także studenci kierunku kynologia. Jest to ciekawa inicjatywa, stymulująca rozwój kierunku kynologia i stwarzająca forum wykorzystania wiedzy i doświadczenia specjalistów z zakresu kynologii, w tym także specjalistów spoza środowiska akademickiego. Warsztaty obejmują także zajęcia praktyczne, a materiały z warsztatów publikowane są w specjalnych zeszytach, zamieszczających prace oryginalne i przeglądowe. Nauczyciele akademicki skutecznie aplikują o finansowanie badań ze źródeł zewnętrznych. W latach 2016-2021 realizowano siedem projektów finansowanych przez NCN w ramach rozstrzygniętych konkursów MINIATURA, OPUS i PRELIDIUM.

Dobór nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku kynologia jest prawidłowy. Nauczyciele mają kompetencje do nauczania powierzonych im zajęć potwierdzone dorobkiem

naukowym. Dorobek ten jest zróżnicowany pod względem ilości i jakości, ale w większości przypadków jest on merytorycznie zgodny z treściami kształcenia prowadzonych zajęć. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są w większości przez nauczycieli doświadczonych, mających osiągnięcia naukowe i dydaktyczne lub przez nauczycieli z udokumentowanym doświadczeniem praktycznym. Merytoryczny zakres osiągnięć naukowych i kwalifikacji praktycznych jest adekwatny do potrzeb związanych z prowadzonym kierunkiem studiów. Stwarza to możliwości prawidłowej realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów i uwzględnienia dorobku oraz doświadczenia naukowego nauczycieli akademickich w praktycznym kształceniu studentów. Kompetencje, doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich, opisane w załącznikach do raportu samooceny umożliwiają prawidłową organizację i realizację zajęć dydaktycznych i tworzą dobre warunki do osiągania zakładanych efektów uczenia się. Wykłady prowadzą głównie samodzielni pracownicy naukowcy, w większości z dużym doświadczeniem dydaktycznym i znaczącymi osiągnięciami naukowymi. Zajęcia laboratoryjne na ogół prowadzą osoby ze stopniem naukowym doktora, które mają duże umiejętności w wykorzystaniu zaplecza laboratoryjnego i aparatury naukowej w badaniach naukowych i dydaktyce. Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku kynologia mają kompetencje do prowadzenia powierzanych im zajęć, udokumentowane dorobkiem naukowym lub doświadczeniem praktycznym. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne, umożliwiające prawidłową realizację zajęć na kierunku kynologia. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia prawidłową realizację zajęć i jest zgodne z wymaganiami. Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ma wyraźnie zarysowaną politykę kadrową, której celem jest dobór nauczycieli akademickich o wysokich kwalifikacjach dydaktycznych oraz zdolnych do prowadzenia badań naukowych na wysokim poziomie. Potencjalni kandydaci do zatrudnienia wyłaniani są w drodze postępowania konkursowego prowadzonego przez Wydziałową Komisję Konkursową. Polityka kadrowa zakłada preferencje zatrudniania osób młodych, legitymujących się dużymi osiągnięciami naukowymi i dydaktycznymi. Na uczelni prowadzenia jest ocena okresowa nauczycieli akademickich, która obejmuje działalność naukową; dydaktyczną oraz organizacyjną. W ocenie działalności dydaktycznej duży nacisk kładzie się na opinię studentów oraz ocenę z hospitacji zajęć. Ponadto brane są pod uwagę autorstwo podręczników, skryptów, przewodników metodycznych i innych pomocy naukowych, promotorstwo prac dyplomowych, opieka nad kołem naukowym, ukończenie studiów podyplomowych oraz wyjazdy dydaktyczne w ramach programów międzynarodowych. Na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt obowiązuje procedura ankietyzacji oceny nauczycieli akademickich przez studentów (procedura P.WBiHZ.C10). Zgodnie z tą procedurą nauczyciel akademicki, który otrzyma ocenę negatywną (poniżej 3,0) poddawany jest dodatkowej hospitacji, mającej na celu kontrolę sposobu prowadzenia zajęć. Ocenie podlega: punktualność, dyscyplina, zgodność treści zajęć z sylabussem, dobór materiałów, stosowane metody, wykorzystanie pomocy dydaktycznych i sprzętu laboratoryjnego. Działania w zakresie polityki kadrowej wpływają na dobór osób biorących udział w procesie kształcenia. Przy doborze prowadzących do zajęć uwzględnia się ich kompetencje i doświadczenie. W tym celu niektóre moduły zajęć powierzane są do realizacji także osobom z innych jednostek ogólnouczelnianych oraz z firm i instytucji zewnętrznych. Na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt obowiązuje procedura doboru kadry dydaktycznej do realizacji zajęć weryfikująca kompetencje nauczycieli (procedura P.WBiHZ.C11). Zgodnie z tą procedurą nauczyciele wypełniają kartę kompetencji, którą przekazują drogą elektroniczną do prodziekana ds. studenckich i kształcenia przed rozpoczęciem danego roku akademickiego. Prodziekan dokonuje weryfikacji, a w przypadku wątpliwości kontaktuje się z nauczycielem zalecając uzupełnienie informacji

na temat kompetencji lub uzupełnienie kompetencji (publikacja, szkolenie, kurs). Prodziekan jest również w ścisłym kontakcie z Pełnomocnikiem dziekana ds. jakości kształcenia.

W Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie istnieją narzędzia motywujące nauczycieli akademickich do osiągnięć dydaktycznych i naukowych w postaci nagród Rektora. System motywacyjny reguluje Zarządzenie Rektora nr 6 z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie Regulaminu przyznawania nauczycielom akademickim nagród rektora za osiągnięcia w pracy zawodowej. Obejmuje on nagradzanie pracowników za wybitne osiągnięcia w pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Nauczyciel akademicki może otrzymać nagrodę za autorstwo lub współautorstwo podręcznika lub skryptu, artykułu dydaktycznego i zrealizowanie konkretnego przedsięwzięcia, powodującego istotną poprawę poziomu pracy dydaktycznej, np. poprzez prowadzenie prac dyplomowych wyróżnionych w konkursach ogólnopolskich, współautorstwo programu nowego kierunku studiów lub specjalności, uruchomienie nowego laboratorium dydaktycznego. Nauczyciele mogą ubiegać się o dodatkowe wynagrodzenie za ponadprzeciętną aktywność naukową. Reguluje to Zarządzenie Rektora nr 122 z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie Zasad przyznawania pracownikom dodatkowego wynagrodzenia za ponadprzeciętną aktywność naukową. Wdrożono także narzędzia sprzyjające podnoszeniu kwalifikacji poprzez udział w konferencjach i szkoleniach. Pracownikowi ubiegającemu się o odbycie szkolenia podnoszącego kwalifikacje mogą być przyznane świadczenia finansowe na pokrycie opłat za kształcenie, zakup podręczników, przejazdy i zakwaterowanie. Uczelnia stworzyła warunki do podnoszenia kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku kynologia i zapewnia wsparcie techniczne prowadzonych zajęć. Prowadzone jest również monitorowanie procesu dydaktycznego i zadowolenia nauczycieli akademickich. Polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki zagrożeń, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów kynologia mają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy w zakresie dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo, do której odniesiono efekty uczenia się, a także kompetencje, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym również kompetencje praktyczne. Prowadząca zajęcia dydaktyczne kadra jest wystarczająco liczna i wykwalifikowana adekwatnie do kierunku i profilu studiów. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Kwalifikacje wynikające z badań naukowych nauczycieli akademickich ocenianego kierunku studiów umożliwiają studentom osiągnięcie efektów, związanych z realizacją pracy inżynierskiej. Obsada zajęć jest prawidłowa. Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia, w pełni zapewniającej ich prawidłową realizację, sprzyja rozwojowi nauczycieli akademickich, a także kształtuje warunki pracy stymulujące i motywujące nauczycieli do ustawicznego i wszechstronnego doskonalenia się. Polityka ta sprzyja rozwojowi kadry naukowo-dydaktycznej i jest powiązana z procesem kształcenia na ocenianym kierunku. Aktywność i zaangażowanie kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne na kierunku kynologia podlega ocenie na podstawie ankiety okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych, hospitacji zajęć oraz ankiety studenckiej. Kadra dydaktyczna realizująca proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów ma duży potencjał rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Większość obiektów dydaktycznych Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, w których prowadzone są zajęcia dydaktyczne kierunku kynologia znajduje się w nowoczesnym kampusie, zlokalizowanym przy ul. Klemensa Janickiego. W trzech budynkach (ul. Klemensa Janickiego 29, 32 i 33) znajduje się większość pomieszczeń dydaktycznych, stanowiących bazę dydaktyczną kierunku kynologia. Tutaj znajdują się trzy duże (na 120, 98 i 94 osoby) i dwie małe (na 40 i 20 osób) sale wykładowe, dwie sale seminaryjne duże (na 18 i 20 osób), 5 sal ćwiczeniowych (na 16-24 osoby), 3 sale komputerowe (na 16 osób każda), 1 sala laboratoryjna (na 16 osób) i 5 innych sal dydaktycznych (dla 19-40 osób). Ponadto w budynku przy ul. Klemensa Janickiego 32 znajduje się sala obron. Zajęcia prowadzone są także w budynku przy ul. Niemierzyńskiej 16, gdzie znajduje się sala laboratoryjna na 16 osób i mała sala ćwiczeniowa na 16 osób. Wszystkie sale dydaktyczne mają przystosowania dla osób z niepełnosprawnościami. Większość ćwiczeń laboratoryjnych na kierunku kynologia prowadzonych jest w przykatedralnych laboratoriach wyposażonych w specjalistyczny sprzęt laboratoryjny i zaawansowaną aparaturę badawczą. Należą do nich laboratoria Katedry Biotechnologii Rozrodu Zwierząt i Higieny Środowiska: laboratorium rozrodu zwierząt wyposażone w ultrasonograf 100 Falco Vet z głowicą konweksową i linearną, ultrasonograf Edan U 50 z głowicą CONVEX oraz z głowicą liniową, służący do diagnostyki obrazowej wszystkich układów tworzących organizm psa, badania ginekologiczne i położnicze suk, badania andrologiczne psów, fantom psa do RKO do pierwszej pomocy, resystuacji krążeniowo-oddechowej u psów, sprzęt do oceny jakości nasienia (system CASA) wraz z mikroskopem fluorescencyjnym OLYMPUS i aparatem do dokumentacji obrazu, mikroskopy stereoskopowe, służące do analiz parazytologicznych w materiale biologicznym pozyskanym od psów, oceny jakości oocytów pozyskiwanych z jajników suk, mikroskop Biolar z kamerą i monitorem do analizy mikroskopowych materiału biologicznego pozyskiwanego również od psów, analizator jonoselektywny (Ca⁺⁺, Na⁺, K⁺, pH), służący do analizy mikro- i makroelementów w materiale biologicznym pozyskiwanym od psów, analizator hematologiczny oraz analizator do badania moczu, służące do analizy morfologicznej krwi i moczu psa oraz laboratorium do przeprowadzenia sekcji w specjalnie do tych celów przygotowanej sali ze stołem sekcyjnym ze stali nierdzewnej

W laboratorium Katedry Fizjologii, Cytobiologii i Proteomiki prowadzone są badania proteomiczne z wykorzystaniem materiału biologicznego pozyskiwanego od zwierząt w tym również od psów oraz zajęcia dydaktyczne z zajęć: *żywienie psów* oraz *profilaktyka żywieniowa i dietetyka*. Laboratorium wyposażone jest w zestaw PROTEAN IEF firmy BioRad, Zestaw PROTEAN plus Dodeca Cell, Dodeca Stainer Large, służący do rozdzielania białek (w oparciu o punkt izoelektryczny w płynach ustrojowych oraz tkankach), wykorzystywany w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych z endokrynologii, zestaw do elektroforezy 1-DE PROTEAN II xi Cell, zestaw do elektroforezy 1-DE oraz 2 DE Mini-PROTEAN Tetra Cell, urządzenie do rozdzielania białek według masy cząsteczkowej, spektrometr masowy microflex MALDI TOF (Bruker Daltonics), Spot Cutter, urządzenie służące do automatycznego wycinania spotów

białkowych z żelu po elektroforezie 2DE, zestaw do elektrotransferu białek TRANS-BLOT SEMI-DRY TRANSFER CELL, oraz zamrażarki głębokiego mrożenia do przechowywania materiału biologicznego.

Do zajęć ze studentami kierunku kynologia z zajęć: *żywienie psów, profilaktyka żywieniowa i dietetyka* wykorzystywane jest laboratorium Katedry Nauk o Zwierzętach Monogastrycznych, wyposażone w ekstraktor Soxhleta, chłodnicę Allihna, elektryczną łaźnię grzejną oraz dygestorium, aparat do oznaczania białka Destillation Unit B-324 firmy Buchi, aparat do oznaczania frakcji włókna NDF, ADF, ADL i włókna surowego ANKOM 220 Fiber Analyzer firmy Ankom, chromatograf gazowy ze spektrometrią mas (GCMS: "CLARUS 600" prod. PERKINELMER, służący do oznaczeń związków organicznych w próbkach biologicznych, spektrometr emisyjny ze wzbudzeniem w indukcyjnie sprzężonej plazmie argonowej (ICP OES) "OPTIMA 2000 produkcji PERKINELMER, mineralizator mikrofalowy "MICROWAVE" produkcji ANTON PAAR, służący do przygotowania (mineralizacji) próbek do analiz pierwiastków, aparat do oznaczeń azotu w materiale biologicznym Kjelflex K-360 produkcji firmy BUCHI.

W laboratorium Katedry Anatomii Zwierząt i Zoologii prowadzone są zajęcia: *anatomia zwierząt, ekologia i zoologia*. W laboratorium tym znajduje się: pracownia parazytologiczna, wyposażona w sprzęt do sekcji i preparacji pasożytów, pracownia anatomiczna, z wyposażeniem do przechowywania materiału biologicznego i wykonywania sekcji oraz mikroskopy (biologiczne i stereoskopowe) z możliwością użycia kamery mikroskopowej do zapisu pomiarów i analizy obrazu na komputerze, a także mikrotom rotacyjny do wykonywania preparatów histologicznych.

Laboratoria mikrobiologiczne Katedry Mikrobiologii i Biotechnologii umożliwiają badania z zakresu identyfikacji i analizy profilu antybiotykooporności oraz patogenności bakterii izolowanych od psów. W pracach tych wykorzystywane są: inkubator z CO₂ GalaxyS+ (RSBiotech) oraz inkubator z wytrząsaniem ES – 20/60 (Biosan), mikroskop świetlny Axioskop 2 z przystawkami do zdjęć oraz Jenamed 2 z przystawkami do zdjęć (Carl Zeiss), a także mikroskop Delta Optical E z kamerą Bresser. Laboratorium umożliwia także molekularną identyfikację gatunkową oraz analizę czynników wirulencji i genów związanych z antybiotykoopornością. Do tego celu wykorzystywane są: stanowiska do PCR, typ UVC/T - AR, (Biosan), system do pionowej i poziomej elektroforezy z zasilaczem PowerPac Basic (Bio-Rad) oraz system do elektroforezy 2D (Cleaver Scientific) z zasilaczem Consort, termocyklery Eppendorf Mastercycler Personal, termocyklery gradientowy z wymiennym blokiem Peqlab, system do dokumentacji i analizy żeli – IG/LHR InGenius LHR (Syngene Bio Imaging) oraz oprogramowanie GeneSnap (Syngene), a także spektrofotometr NanoQuant Infinite M200Pro (Tecan) oraz czytnik mikroplątek Synergy HTX (BioTek).

Ćwiczenia z zajęć: *cytogenetyka psów oraz mutacje genetyczne u psów* prowadzone są w laboratorium genetyki molekularnej Katedry Genetyki oraz Katedry Nauk o Zwierzętach Przeżuwających. Laboratorium to wyposażone jest w amplifikator DNA (qPCR) z detekcją obrazu w czasie rzeczywistym i w aparaturę umożliwiającą prowadzenia izolacji i amplifikacji DNA z materiału biologicznego pozyskiwanego od psa. Na wyposażenie laboratorium składają się: termocyklery z gradientem temperatury (Biometra) (96) i z gradientem temperatury (Eppendorf) (96) oraz trójkomorowy (Biometria) (3x48), komora laminarna (Steril Gemini). Zajęcia z zajęć informatycznych i statystycznych odbywają się w dwóch salach komputerowych wyposażonych w 16 stanowisk komputerowych. Stanowiska wyposażone są w oprogramowanie: STATISTICA PL 13, MS OFFICE, COREL DRAW, COREL VIDEO STUDIO, GIMP, EDYTOR GEDIT. Infrastruktura dydaktyczna i biblioteczna jest zgodna z przepisami BHP. Zapewniony jest także dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych i laboratoriów komputerowych.

Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt szczyci się nowo wybudowaną, od 2 lat użytkowaną zwierzętarnią, wyposażoną w wybiegi dla zwierząt. Zwierzętarnia umiejscowiona jest przy ul. Niemierzyńskiej 16. W zwierzętarni jest gołębnik oraz pasieka na około 30 rodzin pszczelich. W budynku zwierzętarni są pomieszczeni dla owiec (owce wykorzystywane są w realizacji zajęć z *szkolenia psów pasterskich*), strusi Emu i dla drobiu ozdobnego. Znajdują się tu także dwie sale dydaktyczne.

Do zajęć praktycznych studentów kierunku kynologia wykorzystywane są także obiekty poza strukturami Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt. Należy do nich Przechodnia Rehabilitacji Weterynaryjnej Vetico. Przychodnia oferuje pełen zakres usług w zakresie fizjoterapii zwierząt. Tutaj studenci mają możliwość korzystania z bieżni suchej dla psów, bieżni mokrej dla psów z regulacją kąta nachylenia, piłek, przeszkód, równoważni i cavaletti do rehabilitacji psów, aparatu do głębokiej stymulacji kawitacyjnej – SIRO, który emituje fale akustyczne i usprawnia regenerację tkanek po urazach, dysków sensomotorycznych oraz urządzeń do diagnostyki termograficznej i zabiegów fizykalnych. Zajęcia terenowe *układanie psów pasterskich* odbywają się w miejscu przebywania dużych stad owiec (do 400 osobników), poza Szczecinem (Stare Czarnowo, Przęsocin, Marwice, Stare Chrapowo). Do zajęć wykorzystywane są duże pastwiska oraz wydzielone na nich koszary, do których przemieszczane są owce. W przypadku psów użytkowych pracujących w służbach mundurowych zajęcia odbywają się w pozawydziałowych placówkach, w których utrzymywane i szkolone są psy - plac treningowy Szkoły dla Psów i ich Przewodników z instruktorami, pozorantami i sprzętem niezbędnym do samoobrony, w Zakładzie Karnym w Goleniowie oraz na placu treningowym Wydziału Prewencji KMP w Szczecinie.

Zajęcia odbywają się także w Centrum Dydaktyczno-Badawczym Nanotechnologii, zlokalizowanym przy al. Piastów 45. Zachodzi zatem potrzeba przemieszczania się studentów między obiektami zlokalizowanymi w różnych miejscach miasta. Z tego powodu w harmonogram zajęć uwzględnia długie przerwy na przejazd.

Na terenie kampusu przy ul. Janickiego, al. Piastów oraz zwierzętarni (ul. Niemierzyńska 16) studenci mają zapewniony dostęp do bezprzewodowego Internetu. Uczelnia udostępnia studentom i pracownikom korzystanie z serwisów internetowych uczelni, które umożliwiają wpisywanie ocen przez nauczycieli, komunikację ze studentami, udostępnianie materiałów dydaktycznych, nadzór nad procesem dyplomowania, śledzenie przez studentów postępów osiągniętych podczas studiów, jak również wypełnianie ankiet oceniających jakość kształcenia. Możliwe jest także korzystanie z zasobów uczelnianych za pośrednictwem komputera domowego. Uczelnia wykupiła licencję Office 365 ProPlus z pełnym pakietem aplikacji umożliwiających zdalną komunikację. Z aplikacji mogą korzystać studenci, nauczyciele oraz osoby realizujące zajęcia na podstawie umowy zlecenia. Uczelnia jest przygotowana do kształcenia studentów z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Proces dydaktyczny organizowany z wykorzystaniem infrastruktury i oprogramowania informatycznego pozwalający na pracę w systemie synchronicznym, odbywa się w uczelni z wykorzystaniem m.in. popularnej aplikacji MS Teams, która umożliwia również udostępnianie studentom materiałów dydaktycznych. Zapewniony jest dostęp do specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt zapewnia dobre warunki kształcenia osób z niepełnosprawnościami. Wprowadzono udogodnienia i ulepszenia infrastruktury i wyposażenia dostosowując je do potrzeb osób z różnym stopniem niepełnosprawności. We wszystkich obiektach dydaktycznych (poza parterowym budynkiem zwierzętarni) znajdują się windy, z łatwo dostępnym przyciskiem do swobodnego przywoływania, wyposażone w głośniki, poprzez które przekazywana jest

informacja, na jakim poziomie winda się znajduje. Obiekty w kampusie przy ul. Janickiego oraz w Centrum Dydaktyczno-Badawczym Nanotechnologii wyposażone są w toalety przystosowane do korzystania przez osoby z niepełnosprawnością. Na parkingach wyznaczone są miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością.

System biblioteczny Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego umożliwia studentom kierunku kynologia korzystanie z zasobów Biblioteki Głównej, zlokalizowanej przy ul. Ku Słońcu 140, biblioteki specjalistycznej zlokalizowanej na terenie nowego kampusu w budynku dziekanatu oraz Wypożyczalni Językowej. Zasoby biblioteczne obejmują blisko 495 tysięcy tytułów książek oraz czasopism, 34 179 normami w wersji papierowej i 30 000 w wersji elektronicznej oraz 187 057 opisami patentowymi, wzorami i przemysłowymi w wersji drukowanej. Zasoby te w większości udostępniane są pracownikom i studentom w wolnym dostępie. Biblioteka Główna Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego zapewnia studentom łącznie 605 miejsc do korzystania na miejscu oraz zdalny dostęp do pełnotekstowych baz danych czasopism i książek zagranicznych, w tym dostęp do baz: ScienceDirect firmy Elsevier, SpringerLink, American Chemical Society, ProQuest Information&Learning, Royal Society of Chemistry, SCIFinder (Chemical Abstracts), Knovel Library a także bazy patentowe. Biblioteka udostępnia również polskie otwarte bazy bibliograficzno-pełnotekstowe. Biblioteka Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt dysponuje kolekcją książek i czasopism z dziedziny kynologii, nauk przyrodniczych oraz pokrewnych oraz posiada czytelnię czasopism i książek. Czytelnia Biblioteki Wydziałowej zapewnia 16 miejsc do pracy na miejscu. Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt wdrożył procedurę okresowych przeglądów programów studiów (procedura P.WBiHZ.A3), która obejmuje „analizę doboru metod, form kształcenia, form zajęć i literatury (zgody, aktualność, dostępność)...” Rada programowa kierunku kynologia oraz nauczyciel akademicki odpowiedzialny za zajęcia mają obowiązek sprawdzania prawidłowości doboru literatury w przedmiocie, jej aktualność jak również dostępność w wydziałowej bibliotece i w przypadku pojawienia się wartościowej publikacji wnioskuje o ich zamówienie. W zasobach biblioteki powinny znajdować się przede wszystkim pozycje polecane studentom w sylabusach, jako literatura obowiązkowa. Biblioteka posiada w zbiorach większość pozycji, polecanych w sylabusach studentom kierunku kynologia i często jest to duża liczba pozycji. Na przykład do zajęć *profilaktyka chorób środowiskowych i odzwierzęcych* polecana w sylabusie pozycja literatury obowiązkowej Bieszczad S., Sobota J. Zagrożenia, ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-rolniczego, Wyd. Akademii Rolniczej, Wrocław 1993, dostępna jest w bibliotece w 25 egzemplarzach. Są jednak przypadki braku w zasobach bibliotecznych literatury polecanej w sylabusie przedmiotu. Do takich należą pozycje: Herrereos J. Każdy pies to potrafi. Sport z psem, Delta, Warszawa, 1995 oraz Sjosten I. Obedience, Galaktyka, Łódź, 2000 – pozycje polecane w sylabusie przedmiotu Pies w sporcie i rekreacji; Pisula W. Psychologia porównawcza, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2006 oraz Monkiewicz J. Etyczne i prawne aspekty ochrony dobrostanu zwierząt, Wyd. Akademii Rolniczej we Wrocławiu, Wrocław, 2001 - pozycje polecane w sylabusie przedmiotu *dobrostan zwierząt*, a także pozycja Glinski Z., Kostro K. Choroby zwierząt z zarysem epidemiologii weterynaryjnej i zoonoz, PWRiL, Warszawa, 2003 – pozycja polecana w sylabusie przedmiotu *profilaktyka chorób środowiskowych i odzwierzęcych*.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń oraz ich wyposażenie techniczne i liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych oraz komputerowych są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć na kierunku kynologia, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt opracował i wdrożył procedurę badania i oceny bazy laboratoryjnej oraz materialnej służącej celom dydaktycznym (procedura P.WBiHZ.C9). Nadzór nad prawidłowym utrzymaniem oraz oceną bazy sprawuje kierownik

jednostki, który na bieżąco analizuje uwagi i sugestie pracowników i studentów, które następnie zgłasza administratorowi obiektów dydaktycznych. Bieżące usterki, zniszczenia, braki w wyposażeniu sal dydaktycznych, nauczyciel prowadzący zajęcia zgłasza kierownikowi obiektów dydaktycznych, który informuje o zaistniałej sytuacji prodziekana ds. kształcenia. Na tej podstawie w porozumieniu z dziekanem podejmowane są działania naprawcze i zakupy. Zgodnie z Procedurą badania i oceny bazy laboratoryjnej oraz materialnej do realizacji dydaktyki kontrole przeprowadzane są dwa razy w roku, nie później niż 2 tygodnie przed rozpoczęciem zajęć w danym semestrze. Kierownik jednostki przygotowuje protokół o jakości bazy materialnej i dydaktycznej, który składa do dziekana Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt i do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która sporządza opinię w tej sprawie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie zapewnia sale wykładowe, specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz laboratoria dydaktyczne i naukowe adekwatne do potrzeb, wynikających z prowadzenia kierunku kynologia. Ich liczba i wyposażenie zabezpiecza potrzeby procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku studiów. Infrastruktura dydaktyczna umożliwia osiąganie przez studentów efektów uczenia się oraz stwarza dobre warunki do prowadzenia działalności naukowej nauczycielom akademickim. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza oraz specjalistyczne oprogramowanie nie odbiegają od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, określonych programem studiów. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń dydaktycznych, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych i komputerowych są wystarczające względem liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Studenci kierunku kynologia mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych i specjalistycznego oprogramowania. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Zasoby biblioteczne obejmują tematycznie dyscyplinę naukową związaną z ocenianym kierunkiem studiów i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Prowadzone są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i naukowej, w których uczestniczą studenci oraz przeglądy wyposażenia technicznego pomieszczeń, a także sprawności urządzeń i aparatury.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział wraz z ocenianym kierunkiem współpracuje z instytucjami z otoczenia społeczno - gospodarczego oraz pracodawcami w tworzeniu nowego kierunku studiów i aktualnie prowadzonego – kynologia. W ramach kształcenia na kierunku kynologia, Uczelnia nawiązała współpracę z instytucjami działającymi w obszarze nauk weterynaryjnych w celu zintegrowania edukacji z rynkiem pracy.

Pracodawcy zasiadają w Radzie programowej. Ponadto zasiadają w gremium o nazwie Interesariusze zewnętrzni. Spotkania mają postać formalną i są okazją do przekazywania uwag i sugestii dotyczących kształcenia przyszłych absolwentów kierunku kynologia. Dodatkową okazją do dyskusji i spotkań, często nieformalnych są wystawy psów oraz licznie organizowane przeglądy psów rasowych na placu treningowym na terenie wydziału.

Na podstawie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi do programu kształcenia wprowadzono następujące zmiany: np. zmiana kolejności zajęć związanych ze szkoleniem psów, tak aby miały one logiczne następstwo, czyli rozpoczęcie cyklu podstawami szkolenia psów i kierunkami użytkowania psów, a dopiero później szkolenia specjalistyczne, zajęcia związane ze szkoleniem psów (odbywające się w większości w terenie) przeniesiono z semestru zimowego na letni oraz ustalenie sekwencji zajęć związanych z rehabilitacją psów, warunkiem koniecznym jest aby rehabilitacja psów oraz profilaktyka aparatu ruchu były po zajęciach takich jak: *anatomia* oraz *fizjologia*.

Pracodawcy włączeni są do działań modyfikacyjnych w programie studiów, wskazywania i wprowadzania nowych treści kształcenia istotnych dla ukształtowania sylwetki absolwenta i zwiększenia szans na rynku pracy. Istotne znaczenie dla doskonalenia programu studiów na kierunku kynologia ma współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, którzy reprezentują wybrane jednostki zatrudniające absolwentów.

We współpracy z interesariuszami zewnętrznymi (m.in. Szczeciński oddział ZKwP, Zakład Karny w Goleniowie, Vetico, Botanika) dla studentów kynologii organizowane są liczne wydarzenia. Od roku 2016, czyli od początku trwania studiów pierwszego stopnia organizowane są naukowo - praktyczne warsztaty kynologiczne. Biorą w nich czynny udział studenci, członkowie szczecińskiego oddziału ZKwP oraz kynolodzy z całej Polski. Warsztatom towarzyszy specjalnie wydawany zeszyt, w którym publikowane są prace, oryginalne i przeglądowe, ściśle związane z tematem przewodnim warsztatów. Do tej pory odbyło się siedem takich spotkań, a wraz z nimi opublikowano on-line sześć, posiadających numer ISBN, zeszytów: „Psy w służbach mundurowych”, „Pielęgnacja i żywienie psów”, „Szkolenie i użytkowanie psów”, „Pies w służbie”, „Higiena i profilaktyka w chowie i hodowli psów”, „80-lecie Związku Kynologicznego w Polsce” oraz „Pies w sporcie i rekreacji”.

Warsztatom towarzyszą prelekcje i wykłady specjalistów z zakresu kynologii, a także warsztaty praktyczne (pokazy handlingu, szkolenia psów, groomingu, metod rehabilitacji, warsztaty stomatologiczne, genetyczne, pielęgnacji codziennej). Warto wspomnieć, że od Piątych Warsztatów Kynologicznych studenci kynologii promują światową akcję The Yellow Dog Project. Akcja ta ma na celu zwrócenie uwagi na niewłaściwe reakcje ludzi w stosunku do psów chorych, lękliwych, czy w trakcie szkolenia. Psy takie oznacza się żółtą wstążeczką, krawatem, bandamką, obrozą lub smyczą. Kolor ten ma sygnalizować, że takiego psa nie wolno dotykać. Uczestnicy warsztatów mogli dowiedzieć się więcej o samym projekcie, a także zabrać ze sobą symboliczną żółtą wstążkę dla swojego lub znajomego psa potrzebującego przestrzeni.

W ramach współpracy ze ZKwP na terenie kampusu WBiHZ odbywają się przeglądy hodowlane, w których studenci biorą aktywny udział. Do 13 listopada 2021 roku odbyło się łącznie 9 przeglądów hodowlanych.

Studenci mają też okazję spróbować sił swoich w pasterstwie. Taką możliwość dają im wizyty, w ramach zajęć *chów owiec i kóz*, w gospodarstwie ekologicznym „Kozi Gródek” w Wołczkowie. Oprócz informacji dotyczących hodowli tych zwierząt, studenci uczą się na czym polega szkolenie psów pasterskich, a także obserwują pracę psów pasterskich.

Dla studentów kierunku kynologia organizowane są także spotkania oraz zajęcia praktyczne z przedstawicielami firm i instytucji, z którymi wydział współpracuje. W dniu 28 marca 2019 roku odbyło się spotkanie z przedstawicielem oddziału na Polskę firmy GA Pet Food Partners w ramach zajęć *technologia produkcji karm przemysłowych dla psów*. Prowadzący przedstawił zasady produkcji karm, rodzajów karm oraz surowce, z jakich są wytwarzane. Studenci zostali zapoznani też z działalnością firmy GA Pet Food Partners znajdującej się w Plocks Farm, Liverpool Road, Bretherton, Leyland, Lancashire w niedalekiej odległości od Liverpoolu i Manchesteru w Wielkiej Brytanii.

Ważnym wydarzeniem dla studentów kynologii są wystawy psów rasowych, które wpisane są jako jedno z obowiązkowych miejsc do realizacji podczas praktyk zawodowych. Przykładowymi wydarzeniami, w których studenci wzięli udział była: XXX oraz XXXI Zachodniopomorska Wystawa Psów Rasowych (10-11 czerwca 2017 roku) zorganizowana przez ZKwP, Oddział w Szczecinie. W ramach współpracy studenci kierunku kynologia uczestniczyli w organizacji i przebiegu wystawy. Ponad pięćdziesięciu studentów studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych wzięło w niej udział pełniąc rolę sekretarzy, gospodarzy ringów oraz pomocy technicznej. Do ich obowiązków należało między innymi asystowanie sędziemu, wywoływanie psów zgłoszonych w poszczególnych klasach, odnotowywanie psów, które nie zgłosiły się do oceny oraz sporządzenie opisu psa dyktowanego przez sędziego.

W ramach współpracy z dogoterapeutami oraz zoopsychologami studenci brali udział w warsztatach z udziałem psów terapeutów. Udział w zajęciach psów terapeutów z opiekunami podnosił wartość merytoryczną prowadzonych warsztatów, a studentom zapewnił okazję do zapoznania się z codzienną pracą wolontariuszy z fundacji Dr Clown odwiedzające szpitale. Duże doświadczenie zawodowe w zakresie szkolenia psów do pracy z osobami chorymi pozwoliło na przeprowadzenie zajęć z zakresu dogoterapii, w których aktywnie uczestniczyli studenci.

21 kwietnia 2018 roku dla studentów kierunku kynologia odbyły się zajęcia terenowe, na które zaproszono hodowców psów myśliwskich. W zajęciach wzięły udział psy: jamnik szorstkowłosy standardowy, gończy słowacki i Jack Russell terrier. Podczas zajęć studenci brali udział w układaniu sztucznych ścieżek tropowych z wykorzystaniem m.in. farby, rapety i skóry oraz pracy z psem tropiącym na otoku. Zapoznali się również z akcesoriami oraz nowoczesnym sprzętem stosowanym w szkoleniu psów myśliwskich m.in. obrożami GPS, otokami, kamizelkami ochronnymi z kevlarem, odbłaskowymi obrożami z bezpiecznikiem. W zajęciach brały udział również psy studentów, które po raz pierwszy mogły przejść ścieżkę tropową. Prowadzący podzielili się swoim doświadczeniem w pracy Instruktora Kynologii Łowieckiej PZŁ oraz członka Komisji Kynologicznej, a także praktycznymi poradami z zakresu prowadzenia hotelu dla psów.

W 2017 roku w Pogorzeliczy odbyły się warsztaty dla psów pracujących na drobnej zwierzynie oraz tropowców. Warsztaty poprowadził międzynarodowy sędzia kynologiczny psów myśliwskich. Studenci brali udział w treningu przewodników dla sprawdzenia predyspozycji myśliwskich oraz nabycia umiejętności prowadzenia tych psów w polu. Po części teoretycznej studenci mogli wraz ze swoimi psami (gończe polskie, jamniki, posokowce bawarskie, jagd terier) wykorzystać zdobyte informacje w terenie. Trening psów obejmował między innymi reakcje psa na bodźce dźwiękowe (wystrzały z broni), reakcje na bodźce środowiskowe (woda), tropienie ptactwa w polu, pracę na ścieżce tropowej po farbie oraz zbiorowy trening posłuszeństwa.

W ramach współpracy ze szkołą szkolenia psów Aport zorganizowano seminarium NoseWork czyli Warsztaty z Psim Nosem, które prowadziła założycielka BavariaTeam.pl i Mantrailing Academy Poland współpracująca z Grupą Ratowniczą POPR w Gdyni, przewodniczka 3 psów tropiących. Praktyczne warsztaty z udziałem studentów dotyczyły przeszukiwania pomieszczeń w poszukiwaniu konkretnego zapachu. Program obejmował m.in.: segregację zapachu, metody kształtowania, zabawki interaktywne nosework, zabawy węchowe, przeszukiwanie terenu i praca na śladzie wstecznym.

Elementem monitorowania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są opracowywane i przedkładane corocznie dziekanowi, sprawozdania przygotowywane przez pełnomocnika ds. praktyk studenckich. W sprawozdaniach tych ujmowane są m.in. instytucje i podmioty gospodarcze, w których studenci odbywają praktyki. Na tej podstawie zbierane są informacje na temat przebiegu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Informacja ta umożliwia analiza miejsc odbywania praktyk. Ponadto, w trakcie egzaminów z praktyk studenci dzielą się informacją na temat miejsc odbywania praktyk i wyrażają swoje opinie czy miejsca te są godne polecenia. Dzięki temu możliwe jest zweryfikowanie przydatności danego podmiotu do kontynuowania współpracy w tym zakresie. Aktualnie w celu cyklicznego monitorowania współpracy opracowywana jest ankieta, dzięki której możliwe będzie zebranie informacji zwrotnej od studentów, która umożliwi podjęcie decyzji o ewentualnym kontynuowaniu współpracy.

Współpraca odbywa się również poprzez wspólne wyjazdy nauczycieli akademickich i osób z zewnątrz, realizujących zajęcia na podstawie umowy zlecenia, w teren ze studentami ocenianego kierunku. Formą monitorowania współpracy są również odbywające się hospitacje. Zarówno wspólne wyjazdy, jak i formalne hospitacje dostarczają cennych informacji na temat kwalifikacji osób i podmiotów zewnętrznych biorących udział w procesie kształcenia studentów kierunku kynologia.

Współpraca z podmiotami zewnętrznymi, którą Uczelnia nawiązała umożliwia pozyskiwanie kadry posiadającej wysokie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, co sprzyja wymianie doświadczeń dydaktycznych, naukowych oraz związanych z potrzebami społecznymi i rynkiem pracy. Sugestie przedstawicieli rynku pracy oraz nauczycieli akademickich wpływają na modyfikację planu studiów, jak również na sposób realizacji efektów uczenia się. Współpraca z otoczeniem społeczno - gospodarczym w procesie kształcenia odbywa się na wielu płaszczyznach i dotyczy wzajemnego podejmowania inicjatyw zmierzających do realizacji zajęć w placówkach, sprawowania opieki nad studentami podczas realizacji praktyk zawodowych oraz opiniowania programu studiów, głównie w zakresie efektów uczenia się.

Uczelnia analizuje oczekiwania pracodawców wobec absolwentów ocenianego kierunku i pozyskuje istotne dane na temat kwalifikacji i kompetencji studentów kierunku kynologia oraz oczekiwań, które następnie uwzględniane są w procesie kształcenia i pozwalają na odpowiednie przygotowanie absolwentów do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Uczelnia nawiązała kontakty z jednostkami, które mogą być potencjalnym miejscem zatrudnienia dla absolwentów.

Przebieg współpracy Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno - gospodarczego zgodnie z pozyskanymi informacjami jest monitorowany, a lista pracodawców jest ciągle poszerzana w zależności od potrzeb rynku pracy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Jednostka wykazuje się aktywną współpracą z otoczeniem społeczno - gospodarczym w procesie kształcenia studentów kierunku kynologia. Pracodawcy są włączeni w procesy budowania oferty edukacyjnej służącej rozwijaniu programów studiów w oparciu o aktualne potrzeby rynku pracy. Jednostka jest otwarta na współpracę z otoczeniem społeczno - gospodarczym. Pracodawcy mają możliwość wnioskowania do władz Uczelni o wprowadzenie zmian do programu studiów, które są następnie dyskutowane, analizowane i po wspólnych uzgodnieniach wdrażane. Uczelnia analizuje i monitoruje poziom współpracy z otoczeniem społeczno - gospodarczym, działania te są udokumentowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku kynologia nie należy do zadań łatwych, ponieważ na uczelniach zagranicznych niewiele kierunków studiów ma zbliżony profil kształcenia. Ogranicza to możliwości współpracy międzynarodowej oraz międzynarodową mobilność nauczycieli akademickich i studentów. Uczelnia stwarza jednak możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów, związanej z kształceniem na kierunku kynologia jak również warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów. W Uczelni stworzono dobre warunki do podnoszenia znajomości języków obcych dla nauczycieli akademickich i studentów, w tym szczególnie w zakresie kynologii. W programach studiów uwzględniono lektoraty w języku angielskim, które kończą się egzaminem na poziomie B2 (Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego). Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt przygotował dla studentów kierunku kynologia ofertę zajęć prowadzonych w języku angielskim. Oferta ta obejmuje takie zajęcia jak: *Computer Graphics and Multimedia*, *Website Management* oraz *Office Software*, prowadzone w wymiarze 30 godzin, w ramach oferty przedmiotów do wyboru. W latach akademickich 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022 chęć uczestniczenia w przedmiocie Computer Graphics and Multimedia wyraziło 9 osób, a w przedmiocie Office Software – 5 osób. Ze względu na zbyt małą liczbę zainteresowanych (minimalna liczba do uruchomienia zajęć obieralnych w formie laboratorium to 10 osób), niemożliwe było uruchomienie tych zajęć.

Nawiązano także współpracę z podmiotami i instytucjami zagranicznymi m.in. z Niemiec, Francji i Wielkiej Brytanii. Uczelnia stwarza studentom możliwość odbywania części studiów w uczelniach zagranicznych w ramach programu Erasmus+. W tym celu zawarto umowy dwustronne z 16 uczelniami, do których należą: Mendel University in Brno (Czechy), University of Zagreb (Chorwacja), École Nationale Supérieure de Chimie de Rennes (Francja), University of Clermont Auvergne (Francja), Aristotle University of Thessaloniki (Grecja), Universidad CEU San Pablo Madrid (Hiszpania), Universidad Miguel Hernandez de Elche (Hiszpania), University of Valencia (Hiszpania), Vilnius University (Litwa), Universität Rostock (Niemcy), University of Applied Sciences Bremen (Niemcy), Polytechnic Institute of Coimbra (Portugalia), Universitatea Babeş-Bolyai (Rumunia), University of

Agronomic Sciences and Veterinary Medicine (Rumunia), 1 Decembrie 1918" University of Alba Iulia (Rumunia) oraz Uludag University (Turcja). W czasie wizytacji pozyskano informację, że dotychczas nie udało się studentom zrealizować części studiów w uczelni zagranicznej. Utrudnienie stanowi duża oryginalność i specyfika kierunku kynologia. Tylko jedna uczelnia zagraniczna (The University of Veterinary Medicine and Pharmacy in Košice, Słowacja) oferuje 2 zajęcia powiązane z kynologią (Cynology i Rescue Cynology).

Znacznie lepiej wyglądają inne formy zagranicznej mobilności studentów. Należą do nich praktyki zagraniczne. Zainteresowani studenci mogą odbywać za granicą część praktyk programowych i staże zagraniczne, w tym także w ramach stypendialnego programu wymiany międzynarodowej Erasmus+ oraz IAESTE. Dotychczas studenci kierunku kynologia odbywali praktyki zagraniczne w ośrodku szkolenia psów Les Gardiens de Chansaye Mr Sudok Bartosz (EARL) oraz Lieu-dit Chansaye (Francja). 5 studentek odbyło dwutygodniowe praktyki w schronisku, lecznicy dla zwierząt lub w hotelu dla psów, a jedna studentka odbyła dwutygodniową praktykę w ośrodku szkolenia dla psów. Aktualnie 2 kolejne studentki odbywają część praktyki 6-miesięcznej (semestr 6) w hodowli chartów afgańskich Alessio Mocchi i Paolo Cistellini zarejestrowanej w ENCI/FCI we Włoszech (Foligno). Poza chartami afgańskimi studentki opiekują się także seterami angielskimi i grzywaczami chińskimi w kontekście pielęgnacji różnych typów sierści (groomingu) oraz przygotowania psów do wystaw. Studentki zajmują się również opieką nad zwierzętami przebywającymi w hotelu dla psów, ponieważ hodowcy prowadzą usługi petsitterskie.

Na kierunku kynologia są także inne formy międzynarodowej mobilności studentów. Studenci kierunku kynologia biorą udział w wydarzeniach o zasięgu międzynarodowym w tym mistrzostwach świata (Słowenia, 2018) oraz w międzynarodowych wystawach psów rasowych (Szczecin, 2019; Poznań 2021). Studenci kierunku kynologia brali udział w Mistrzostwach Świata Owczarków Belgijskich (2018 r.) w Słowenii, w XXV Międzynarodowej Wystawie Psów Rasowych - International Dog Show (2019 r.) w Szczecinie, w Międzynarodowej Wystawie Psów Rasowych (2021 r.) w Poznaniu. Studenci kierunku kynologia wyjeżdżali też do ośrodków hodowlanych i szkoleniowych we Francji, w tym do utytułowanego hodowcy psów rasy owczarek belgijski. Studenci kierunku kynologia są członkami międzynarodowych organizacji kynologicznych.

Ważnym czynnikiem ograniczającym międzynarodową mobilność nauczycieli akademickich i studentów okazała się pandemia COVID. W marcu 2020 roku studenci kierunku kynologia mieli zaplanowany wyjazd do fabryki firmy GA Pet Food Partners – producenta karmy dla zwierząt. Fabryka znajduje się w Plocks Farm, Liverpool Road, Bretherton, Leyland, Lancashire, w Wielkiej Brytanii. Z uwagi na ograniczenia pandemiczne, wyjazd nie doszedł jednak do skutku.

Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt stara się organizować wykłady prowadzone w języku angielskim przez gości zaproszonych z uczelni zagranicznych. Wykłady takie wygłosili: prof. Jean Marc Lobaccaro z Uniwersytetu d'Auvergne Clermont-Ferrand we Francji, prof. Klemen Potočnik z Uniwersytetu w Lublanie, dr Peter Slama z Mendel University in Brno oraz prof. Elena Bartkiene z Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Życiu. W wykładach tych uczestniczyli studenci kierunku kynologia. Nauczyciele akademicki korzystają z programu Erasmus+ głównie w formie krótkich (na okres 1 tygodnia) wyjazdów dydaktycznych. W latach 2016-2020 wyjeżdżali oni do następujących ośrodków zagranicznych: Mendel University in Brno (Czechy) – 6 osób, CEU San Pablo, Universitat de Valencia (Hiszpania) - 3 osoby, University of Helsinki (Finlandia) – 1 osoba, Aristotle University of Thessaloniki (Grecja) – 4 osoby, Vilnius University (Litwa) – 1 osoba, Cyprus University of Technology (Cypr) – 3 osoby, Decembrie 1918 University, Alba Iulia (Rumunia) – 3 osoby, Lithuanian University of Health

Sciences (Litwa) – 1 osoba, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest (Rumunia) - 1 osoba.

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie ma narzędzia monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz działań sprzyjających podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia. W uczelni powołano Dział Mobilności Międzynarodowej, który wspiera mobilność studentów i pracowników Uczelni oraz procesy umiędzynarodowienia. Jego zadaniem jest obsługa administracyjna umów międzynarodowych, informowanie o możliwości finansowania mobilności (programy stypendialne, indywidualne oferty) oraz pozyskiwanie i rozliczanie funduszy na mobilność międzynarodową w ramach programów międzynarodowych. Mobilność studentów regulują procedury opracowane i wdrożone na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt. Jest to procedura wyjazdów studentów na studia częściowe do uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+ (procedura P.WBiHZ.E3) oraz procedura wyjazdów szkoleniowych studentów (procedura P.WBiHZ.E4). Dla usprawnienia mobilności nauczycieli akademickich także opracowano procedury wydziałowe: procedura wyjazdów dydaktycznych nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+ (procedura P.WBiHZ.E1) oraz procedura wyjazdów szkoleniowych pracowników (procedura P.WBiHZ.E2). Narzędziem oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest sprawozdanie pełnomocnika dziekana ds. współpracy dydaktycznej z zagranicą przedstawiane corocznie dziekanowi Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie stworzono warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na kierunku studiów kynologia. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia na tym kierunku. Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt współpracuje z wieloma uczelniami zagranicznymi, co umożliwia wymianę studentów i nauczycieli akademickich. Unikalność kierunku studiów kynologia oraz pandemia COVID ograniczają skalę tej wymiany. Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt przyjmuje wykładowców z zagranicy. Studenci kierunku kynologia wyjeżdżają na praktyki zagraniczne. Wydział stara się wspierać oraz promować międzynarodową mobilność studentów i stworzył ofertę kształcenia w ramach zajęć prowadzonych w językach obcych oraz procedury wydziałowe, regulujące międzynarodową mobilność pracowników i studentów. Informacje na temat współpracy zagranicznej są gromadzone i przedstawiane w corocznych sprawozdaniach z działalności międzynarodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie dedykowane studentom na kierunku kynologia prowadzonym w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie ma charakter stały oraz przybiera zróżnicowane formy, uwzględniając indywidualne i specyficzne potrzeby różnych grup studentów. Wsparcie to jest adekwatne do założonych celów kształcenia oraz zapotrzebowania wynikającego z realizacji programu studiów na ocenianym kierunku. Podejmowane przez uczelnie działania w zakresie wsparcia studentów umożliwiają im osiąganie efektów uczenia się, wpływają na ich rozwój oraz płynne wchodzenie na rynek pracy.

Studenci, którzy rozpoczynają studia na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie otrzymują możliwość wzięcia udziału w spotkaniu wprowadzającym, na którym poznają prawa i obowiązki studenta, jak również otrzymują komplet ważnych informacji dotyczących całego procesu uczenia się.

Ważnym aspektem wsparcia studentów w procesie uczenia się są konsultacje z nauczycielami akademickimi, które są realizowane cyklicznie w wyznaczonych godzinach lub ich termin jest dostosowywany do indywidualnych potrzeb poszczególnych studentów. Konsultacje są realizowane zarówno w formie stacjonarnej jak i z wykorzystaniem narzędzi do nauki na odległość.

Uczelnia kierowała do studentów wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury oraz oprogramowań stosowanych podczas kształcenia na odległość poprzez prowadzenie szkoleń związanych ze zdalnym nauczaniem oraz bieżące rozwiązywanie problemów technicznych. Dodatkowo studenci mieli możliwość korzystania z infrastruktury uczelni.

Studenci otrzymują wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy, a jednostką, która to wsparcie udziela jest Biuro Karier Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, które współpracuje z otoczeniem zewnętrznym. Biuro jest pośrednikiem w nawiązywaniu oraz utrzymywaniu kontaktów z pracodawcami, informuje studentów o ofertach pracy czy możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, a także organizują prezentację firm czy targi pracy na uczelni. Warto jednak przy tym zaznaczyć, że oferta dedykowana jest do ogółu studentów Uczelni, warto więc rozważyć stworzenie dedykowanych rozwiązań dla studentów kynologii. Dodatkowo działa również Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości, który ma za zadanie wspierać studentów oraz absolwentów, którzy planują założyć własną działalność gospodarczą. Dodatkowo prowadzi konsultacje z wielu zakresów przedsiębiorczości czy rachunkowości. Dodatkowo uczelnia bierze udział w projekcie POWER pt. „ZUT 4.0-Kierunek: Przyszłość”, który kieruje do studentów ofertę kursów i szkoleń, również takie które rozwijają kompetencje miękkie oraz twarde z zakresu kynologii. Uczelnia planuje również przeprowadzić szereg szkoleń skierowanych do studentów kynologii, które mają dodatkowo wpływać na wzrost ich umiejętności i kompetencji.

Uczelnia wspiera również studentów w podejmowaniu aktywności sportowej, artystycznej czy organizacyjnej. Przy uczelni działa Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, które oferuje studentom możliwość udziału w akcjach promocyjnych zdrowy styl życia, aktywność fizyczną, czy też dotyczą profilaktyki chorób czy samoobrony. W ramach Klubu Uczelnianego AZS istnieją sekcje sportowe do których mogą należeć studenci. Przy Uczelni działają również dwa zespoły chóralskie, co wpływa na artystyczną aktywność studentów.

Studenci Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie mogą korzystać ze wsparcia materialnego, które oferuje Uczelnia. Mają możliwość ubiegania się o stypendium socjalne, stypendium socjalnego o zwiększonej wysokości, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych czy zapomogi. Studenci mają również możliwość zamieszkania w domach studenckich, które dysponują jedno, dwu i trzyosobowymi pokojami oraz pokojami przystosowanymi do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie stara się wspierać studentów ze szczególnymi potrzebami jak studenci z niepełnosprawnościami, studentki w ciąży, studentów będących rodzicami wychodząc naprzeciw ich potrzebom. Na Uczelni działa Biuro Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami oraz Pełnomocnik rektora ds. studentów i doktorantów będących osobami z niepełnosprawnością. Uczelnia umożliwia studentom z niepełnosprawnościami korzystanie ze wsparcia asystenta, udostępnianie dodatkowych materiałów dydaktycznych, czy też dostosowywanie do ich potrzeb konsultacji nauczycieli akademickich. Zarówno studenci z niepełnosprawnościami, studentki w ciąży czy studenci będący rodzicami mają możliwość zindywidualizowania swojego planu studiów.

Studenci mają możliwość kierowania skarg oraz wniosków zarówno w sposób formalny jak i nieformalny. W trakcie trwania roku akademickiego odbywają się spotkania z przedstawicielami studenckimi z Sejmiku Wydziałowego Samorządu Studentów oraz prodziekanem ds. studenckich i kształcenia podczas których studenci mogą zgłaszać różnego rodzaju skargi czy wnioski. Dodatkowo ważną rolę pełni również opiekun kierunku, który w przypadku doraźnych problemów rozstrzygają bieżące sprawy skarg i zażaleń. Studenci mają również możliwość zgłaszania spraw anonimowo poprzez działający na wydziale samorząd.

W Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie studenci mają możliwość otrzymania wsparcia psychologicznego, które jest kierowane do wszystkich studentów borykających się problemami, nie radzących sobie ze stresem związanym z pandemią czy wojną, mających problemy natury osobistej. W Uczelni działają pełnomocnik rektora ds. profilaktyki narkomanii i innych uzależnień, do którego zadań należy organizowanie działań profilaktycznych wśród studentów uczelni, pełnomocnik ds. równego traktowania który ma reagować na wszelkie zgłaszane przypadki naruszeń zasad równego traktowania, a także rzecznik zaufania, który odpowiada za inicjowanie organizacji szkoleń na temat przeciwdziałania mobbingowi.

Studenci są motywowani do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce poprzez wspomnianą już możliwość otrzymania stypendium Rektora dla najlepszych studentów, ale również poprzez możliwość umorzenia pożyczki albo kredytu studenckiego, czy też wpisem przez Rektora do Złotej Księgi absolwentów.

Studenci są również wspierani w procesie uczenia się przez kadrę administracyjną. Studenci Ci są obsługiwani przez wykwalifikowanych pracowników dziekanatu. Pracownicy administracyjni stale podnoszą swoje kompetencje poprzez uczestniczenie w szkoleniach czy kursach między innymi z zakresu ochrony informacji niejawnych, form wsparcia studentów z zaburzeniami psychicznymi, czy też obszarze wspierania studentów z niepełnosprawnościami.

W Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie studenci mają możliwość działania zarówno w Samorządzie Studentów jak i w kołach naukowych. Sejmik Wydziałowego Samorządu Studenckiego jest wspierany zarówno organizacyjnie jak i materialnie, mając jednocześnie możliwość wykorzystywania infrastruktury uczelni. Przedstawiciele studentów zasiadają w wydziałowych radach czy komisjach, jak również mają możliwość wypowiadania się i opiniowania istotnych kwestii dotyczących studentów jak chociażby program studiów. Studenci działający w Kołach Naukowych mogą rozwijać swoje naukowe zainteresowania poprzez publikację artykułów, udziału w konferencjach, czy poprzez edukację dzieci dotyczącą właściwego i bezpiecznego postępowania z psem. Koła Naukowe również otrzymują wsparcie materialne jak i organizacyjne ze strony Uczelni.

Władze Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, na którym prowadzony jest oceniany kierunek kynologia starają się uzyskiwać informację dotyczące procesu kształcenia oraz sposobie prowadzenia

zajęć poprzez ankietyzację, gdzie studenci mają możliwość ocenienia zajęć dydaktycznych w których brali udział, co ma wpływać na udoskonalanie procesu dydaktycznego w kolejnych latach.

Uczelnia nie prowadzi obecnie okresowych przeglądów wsparcia studentów, w tym skuteczności systemu motywowania studentów, poziomu ich zadowolenia ze studiów, czy też efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu na odległość.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie stara się w sposób kompleksowy udzielać wsparcia studentom w całym procesie uczenia się podczas studiów na kierunku Kynologia. Studenci otrzymują zarówno wsparcie z zakresu dydaktyki jak i spraw socjalno-bytowych. Wsparcie kierowane przez Uczelnię dostosowane jest do różnych grup studentów oraz ich specyficznych potrzeb. Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia, rozwoju naukowego poprzez angażowanie się w działalność kół naukowych, czy też rozwoju w ramach Sejmiku Wydziałowego.

Uczelnia nie prowadzi kompleksowych działań mających na celu bieżące monitorowanie wsparcia kierowanego w stronę studentów, a wszelkie podejmowane przez nią zadania w tym zakresie mają charakter doraźny, bez przygotowania sprawnie funkcjonujących procesów. System monitorowania nie funkcjonuje na każdym z jego etapów:

1. nie ma odpowiednich mechanizmów zbierania opinii od interesariuszy procesu kształcenia, w tym również od studentów;
2. te zaś powinny być podstawą analiz przez odpowiednio wybrane do tego gremium osób, definiując mocne i słabsze strony, a następnie rekomendując działania naprawcze;
3. brak poprzednio wymienionych działań uniemożliwia więc wprowadzanie ewentualnych zmian w życie, wpływających na poprawę systemu wsparcia i motywowania studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych, w tym wprowadzenie okresowych przeglądów wsparcia studentów. Dotyczy to skuteczności systemu motywowania studentów, poziomu ich zadowolenia ze studiów oraz efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu na odległość. Wprowadzenie takich działań ma na celu zapobieganie powstania zdiagnozowanych błędów w przyszłości, a w razie ich powstania, odpowiednie reagowanie.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje, które są publikowane przez Uczelnię na stronie internetowej Uczelni na temat studiów są dostępne publicznie i dostosowane do szerokiego grona odbiorców, niezależnie od używanego przez nich sprzętu, jego oprogramowania czy miejsca, z którego odbiorca chce zapoznać się z podanymi

informacjami. Wszystkie dane są przedstawione w sposób jasny i przejrzysty dla czytających. Strona internetowa uczelni jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zarówno poprzez możliwość powiększenia tekstu jak również ustawienia wersji kontrastowej strony. Warto również wspomnieć, że odbiorcy informacji dotyczących kierunku kynologia prowadzonego w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie mogą ich szukać na profilach prowadzonych na portalu społecznościowym Facebook. Dział Promocji Uczelni aktualizuje oraz wydaje informator dla przyszłych kandydatów na studia.

Uczelnia publikuje treści kluczowe dla interesariuszy takie jak informacje o:

- celach kształcenia na kierunku kynologia,
- sylabusy przedmiotów,
- możliwościach rozwoju i specjalnościach,
- sylwetce absolwenta,
- zasadach przyjęć na studia,
- procedurze potwierdzania efektów uczenia się,
- programie studiów,
- planie studiów oraz harmonogramie studiów,
- kierunkowych efektach uczenia się,
- zasadach praktyk zawodowych,
- regulaminie studiów,
- kształceniu prowadzonym z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
- dostępnej pomocy materialnej,
- wsparciu kierowanemu do osób z niepełnosprawnościami,
- działalności studenckiej oraz Samorządzie Studentów
- programie wymian Erasmus+,
- wewnętrznym systemie zarządzania jakością kształcenia,
- działalności Biura Karier oraz Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości,
- wsparciu psychologicznym,
- Zasadach dyplomowania,
- Weryfikacji efektów uczenia się.

Rzetelność, zrozumiałość i kompleksowość informacji zamieszczanych na stronach internetowych jest stale monitorowana przez wyznaczonych pracowników Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego. Podczas posiedzeń Rady programowej ds. kierunku kynologia, w której biorą udział również studenci mają oni możliwość zgłaszania wszelkich uwag co do funkcjonowania strony internetowej, a wszelkie sugestie są analizowane i wprowadzane.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia odbiorcom publiczny dostęp do informacji, które są związane z najważniejszymi aspektami dotyczącymi kształcenia na kierunku Kynologia. Prezentowane informacje są dostępne publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób który gwarantuje możliwość łatwego zapoznania się z nimi, niezależnie od miejsca, czasu czy też używanego przez odbiorców sprzętu czy oprogramowania. Uczelnia systematycznie sprawdza aktualność, rzetelność, zrozumiałość oraz kompleksowość informacji o studiach na ocenianym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Działania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu studiów, a także udział w tych procesach interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są określone w uczelnianych i wydziałowych przepisach dotyczących jakości kształcenia. Całościowe, formalne uregulowania dotyczące opracowania i wprowadzenia spójnego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (WSZJK) w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym (ZUT) w Szczecinie miało miejsce na podstawie Uchwały nr 59 z dnia 29 czerwca 2009 r w sprawie Podstaw Funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz wytycznych do realizacji oceny jakości w obszarach działania tego systemu na podstawie Zarządzenia nr 16 Rektora ZUT z dnia 3 kwietnia 2017 r. Obszary działania opracowanego systemu obejmowały: 1) monitorowanie realizacji osiąganych efektów kształcenia (zgodność z PRK); 2) ocenę i analizę realizacji procesu kształcenia; 3) ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych; 4) ocenę warunków socjalnych oferowanych studentom; 5) ocenę dostępności informacji na temat realizacji kształcenia; 6) ocenę mobilności studentów i nauczycieli akademickich oraz 7) monitorowanie kariery zawodowej absolwentów Uczelni oraz opinii pracodawców o absolwentach. Z kolei w 2021 roku została ustanowiona polityka jakości kształcenia na mocy Uchwały nr 194 Senatu ZUT z dnia 27 września 2021 roku w sprawie Polityki jakości kształcenia Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Władze ZUT zobowiązały się w niej do doskonalenia Uczelni realizując w obszarze kształcenia następujące cele jakościowe: 1) konstruowanie programów studiów i programów kształcenia, umożliwiających studentom, doktorantom i słuchaczom różnych form kształcenia, osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się; 2) zapewnienie wykwalifikowanej kadry dydaktycznej niezbędnej w osiągnięciu założonych efektów uczenia się; 3) doskonalenie i wzbogacanie oferty dydaktycznej i programów studiów oraz programów kształcenia, zgodnej z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez interesariuszy zewnętrznych, w tym rynek pracy, gwarantujących otrzymanie wysokiej oceny z akredytacji PKA oraz innych prestiżowych akredytacji i certyfikatów jakości kształcenia. W oparciu o założenia zawarte w zarządzeniu nr 164 Rektora ZUT z dnia 14 października 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz zarządzenia nr 125 Rektora ZUT z dnia 14 października 2021 r. w sprawie podstaw funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w ZUT w Szczecinie realizowana jest polityka jakości kształcenia w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym, którego jednostką jest Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt prowadzący kształcenie na kierunku kynologia studiach inżynierskich pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Na podstawie uchwały Senatu nr 59 z dnia 29 czerwca 2009 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia powoływane są Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia, które funkcjonują w ramach Wydziałowych Systemów Jakości Kształcenia. System ten działający na Wydziale Biotechnologii i

Hodowli Zwierząt jest dokumentem opisującym wszystkie działania na rzecz jakości kształcenia, określającym odpowiedzialność osób objętych systemem za wykonanie przypisanych działań oraz wskazującym sposób wykorzystywania informacji o sukcesach i niepowodzeniach w realizacji przypisanych zadań oraz wykorzystania tych informacji do prowadzenia racjonalnej polityki kształcenia na Wydziale. Szczegółowe zadania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia określa Zarządzenie Nr 89/2016 Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 7 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu uczelnianej i wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia. W skład wydziałowej komisji wchodzi: 1) pełnomocnik dziekana ds. jakości kształcenia – przewodniczący, 2) pełnomocnik dziekana ds. ankietyzacji zajęć dydaktycznych, 3) przedstawiciele poszczególnych kierunków na wydziale, 4) przedstawiciele wydziałowych organów samorządu studentów, przedstawiciele samorządu doktorantów (na wydziałach prowadzących studia doktoranckie). Do zadań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia należy: 1) współudział w tworzeniu systemu zapewniania jakości kształcenia; 2) kumulacja i przetwarzanie informacji dotyczących wdrażania systemu jakości kształcenia; 3) wdrażanie decyzji podjętych przez uczelnianą komisję ds. jakości kształcenia; 4) monitoring stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia; 5) przeprowadzanie analiz niezbędnych do oceny jakości kształcenia na wydziale; 6) opracowanie i zatwierdzanie rocznego sprawozdania z wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia. Realizując przyjęte zadania WSZJK umożliwia systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na wszystkich kierunkach, poziomach i formach studiów, studiach doktoranckich oraz studiach podyplomowych prowadzonych na Wydziale, pod kątem realizacji zakładanych efektów uczenia się oraz aktualizacji programów studiów. Należy podkreślić, że Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia odgrywa aktywną i twórczą rolę w tworzeniu wysokiej jakości kształcenia na kierunkach realizowanych przez Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt m.in. na kierunku kynologia poprzez opracowywanie procedur porządkujących, regulujących i optymalizujących wszystkie aspekty procesu kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia opracowała i wdrożyła 23 faktycznie funkcjonujących procedur: 1) procedura dokumentowania i oceny osiągniętych efektów uczenia się, 2) procedura zgłaszania uwag i zmian do programu studiów, 3) procedura okresowych przeglądów programów studiów, 4) procedura planowania rozkładu zajęć, 5) procedura planowania i organizacji sesji egzaminacyjnej, 6) procedura planowania terminów konsultacji studentów z nauczycielami, 7) procedura przebiegu procesu dyplomowania, 8) procedura wyboru przedmiotów obieralnych, 9) procedura przygotowania indywidualnej organizacji studiów, 10) procedura przygotowania indywidualnego programu studiów, 11) procedura wykrywania nieuczciwych zachowań w trakcie egzaminów, 12) procedura wykrywania złych praktyk w pracy nauczyciela i studenta, 13) procedura antyplagiatowa, 14) procedura badania i oceny bazy laboratoryjnej oraz materialnej do realizacji dydaktyki, 15) procedura ankietyzacji – oceny nauczycieli akademickich przez studentów, 16) procedura doboru kadry dydaktycznej do realizacji zajęć, 17) procedura rozstrzygnięcia konkursu na prowadzenie przedmiotu, 18) procedura wewnętrznego obiegu informacji na wydziale, 19) procedura udostępniania informacji o procesie kształcenia, 20) procedura wyjazdów dydaktycznych nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+, 21) procedura wyjazdów szkoleniowych pracowników, 22) procedura wyjazdów studentów na studia częściowe do uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+, 23) procedura wyjazdów szkoleniowych studentów. Wysoce pozytywne jest to, że każda z tych procedur jest bardzo dokładnie opisana z podaniem jej celu stosowania, przedmiotem i zakresem działania, uprawnień, kompetencji i odpowiedzialności jej funkcjonowania, opisem postępowania oraz podanym wykazem dokumentów (ustaw, rozporządzeń, dyrektyw jednostek nadrzędnych) związanych z przedmiotem i zakresem

procedury. Przyjęte przez Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt procedury pozwalające na funkcjonowanie Wydziałowego Systemu ds. Jakości Kształcenia stanowią podstawę do corocznego sprawozdania z funkcjonowania Wydziału w obszarze dydaktyki. Na stronie internetowej Wydziału są dostępne Raporty z zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w roku akademickim od 2013/2014 do 2019/2020 na kierunków realizowanych przez Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, w tym kierunek kynologia został włączony do raportów od roku akademickiego 2018/2019. Każdy z raportów zawiera analizę i ocenę: 1) trybu uruchamiania i znoszenia kierunku studiów; 2) wydziałowych procedur osiągania i dokumentowania efektów uczenia się; 3) programów kształcenia przez interesariuszy i według wydziałowych procedur okresowych; 4) planowania zajęć i organizacji roku akademickiego; 5) planowania i organizacji sesji egzaminacyjnej; 6) jakości realizacji zajęć dydaktycznych w tym wydziałowej procedury kontroli zajęć; 7) organizacji i funkcjonowania uczelni i wydziału; 8) realizacji praktyk programowych; 9) realizacji dyplomowania; 10) jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych; 11) bazy; 12) doboru kadry; 13) realizacji efektów uczenia się; 14) warunków socjalnych studentów; 15) dostępności informacji na temat realizacji kształcenia; 16) mobilności studentów i nauczycieli akademickich; 17) opinii pracodawców o absolwentach; 18) relacji z pracodawcami oraz 19) kariery zawodowej absolwentów.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny, administracyjny nad kierunkami studiów realizowanymi przez Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, w tym kynologii sprawują dziekan, prodziekani ds. studenckich i kształcenia. Te osoby funkcyjne są odpowiedzialne za opracowanie programów studiów. Natomiast prace nad doskonaleniem programów prowadzi rada programowa kierunku, która w ramach swoich kompetencji m.in. opiniuje wnioski dotyczące zmian w planach i programach studiów oraz przeprowadza okresowe przeglądy programu studiów. Wydziałowe kolegium ds. kształcenia opiniuje efekty uczenia się oraz zmiany w programach studiów, które zatwierdzane są przez Senat ZUT. Nadzór nad przebiegiem powyższych zadań sprawuje uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, w skład której wchodzi pełnomocnicy dziekanów ds. jakości kształcenia z każdego wydziału, będący jednocześnie przewodniczącymi Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia. W skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt wchodzi zgodnie z zarządzeniem dziekana powołani przez dziekana nauczyciele akademicy będący przedstawicielami poszczególnych kierunków studiów prowadzonych na Wydziale, pełnomocnik dziekana ds. ankietyzacji zajęć dydaktycznych, przedstawiciele studentów reprezentujący poszczególne kierunki studiów oraz przedstawiciel doktorantów. Podstawowym zadaniem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia jest prowadzenie oceny i analizy realizacji procesu kształcenia.

Na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt funkcjonujący Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) ma umożliwić systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na wszystkich realizowanych kierunkach i poziomach studiów wyższych, studiach doktoranckich oraz studiach podyplomowych prowadzonych na Wydziale, pod kątem realizacji zakładanych efektów uczenia się oraz aktualizacji programów studiów.

Szczegółowe zasady przygotowania, modyfikacji programów studiów, a także udział w tych procesach interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych realizowane są przez Radę Programową kierunku kynologia powołaną Zarządzeniem 7/2020 Dziekana Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ZUT w Szczecinie na czteroletnią kadencję. W skład 12 osobowej Rady Programowej kierunku kynologia, której oprócz przewodniczącej powołanej przez Dziekana z grona nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku wchodzi również student kynologii i pracodawca. Zakres działalności funkcjonujących na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt Rad Programowych w tym kierunku kynologia dokonywany jest w oparciu o Zarządzenie Rektora ZUT z dnia 14 lutego 2020 r. w

sprawie wprowadzenia procedury „Okresowy przegląd oraz zatwierdzenie zmian w programach studiów” w ZUT w Szczecinie i polega na 1). Uaktualnianiu planów studiów zgodnie z obowiązującymi wytycznymi i regulacjami prawnymi. 2). Kontrolowaniu programu studiów realizowanych przez Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt (zgodność treści programowych z osiąganymi efektami uczenia się; dobór przedmiotów/modułów, ich form oraz kolejności realizowania; weryfikacja treści kształcenia w celu unikania ich powtarzania; weryfikacja grup zajęć obieralnych pod kątem ich liczby, treści programowych oraz efektów uczenia się; weryfikacja kompletności wypełnienia sylabusów) oraz uzupełnianie danych w systemie Sylabus PRK. 3). Przygotowywaniu wniosków dotyczących tworzenia nowych kierunków studiów i specjalności, a także dotyczących zmian w programach studiów. 4). Przeprowadzanie konkursów na prowadzenie nowych przedmiotów kierunkowych i obieralnych. 5). Opracowaniu zasad i kryteriów realizacji prac dyplomowych. 6). Opiniowaniu tematów i zakresu prac dyplomowych pod kątem ich zgodności z kierunkiem i poziomem studiów oraz profilem kształcenia. 7). Współpracą z Komisją ds. Promocji Wydziału w opracowywaniu materiałów promocyjnych. 8). Sporządzaniu corocznych sprawozdań z działalności Rady. 9). Udziału w przygotowaniu materiałów dla Komisji Akredytacyjnej. Coroczne uchwały Senatu regulują także zasady rekrutacji na wszystkie kierunki studiów prowadzonych w Uczelni, w tym na kierunek kynologia. W uchwałach Senatu precyzyjnie określa się warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Po analizie Raportu Samooceny oraz na podstawie informacji uzyskanych w czasie rozmów zespołu oceniającego PKA z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi należy stwierdzić, że do źródeł informacji, uwzględnianych w projektowaniu programu studiów, należą: opinie nauczycieli akademickich, wyniki przeprowadzanej wśród studentów ankiety oceniającej zajęcia dydaktyczne, wnioski z analizy sylabusów oraz corocznie opracowywanych wyników z oceny efektów uczenia się. Przygotowując modyfikację programu studiów przeprowadza się ponadto konsultacje z przedstawicielami nauczycieli akademickich i studentów, prosząc o wskazanie zdiagnozowanych przez nich problemów w dotychczas realizowanym programie. Z informacji uzyskanych przez zespół oceniający w toku wizytacji wynika, iż podczas tworzenia koncepcji i programu studiów na wizytowanym kierunku opierano się także na wzorcach krajowych i międzynarodowych, oczekiwaniach interesariuszy zewnętrznych oraz zapotrzebowaniu i wymogach rynku pracy. Jednostka monitoruje zmiany zachodzące w otoczeniu, na rynku pracy oraz identyfikuje potrzeby studentów i absolwentów, a pozyskane w ten sposób informacje wykorzystuje w procesie doskonalenia programów i oferty kształcenia. Wnioski dotyczące zmian w programach kształcenia są analizowane i po pozytywnym rozpatrzeniu kierowane na uczelnianą ścieżkę formalną. Projektowanie programów kształcenia odbywa się przy współudziale interesariuszy wewnętrznych tj. kierowników katedr, studentów, członków Rady Programowej, jak i interesariuszy zewnętrznych. Studenci opiniują wszystkie proponowane zmiany w programach studiów; pełnią rolę reprezentantów swoich kierunków, w tym wizytowanego kierunku, odpowiadają za przedstawianie opinii na temat programów studiów oraz proponowanie ewentualnych zmian.

Do wglądu zespołu oceniającego podczas wizytacji przedstawiono dokumentację dotyczącą Sprawozdania z funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt oraz wytycznych do realizacji oceny jakości w obszarach działania tego systemu w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w roku akademickim 2018/2019 oraz 2019/2020. Na podstawie analizy w/w dokumentów można stwierdzić, że na Wydziale corocznie dokonywane jest monitorowanie oraz przeglądy programowe kierunku studiów kynologia. Analizując raport z zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w roku akademickim 2018/2019 zespół oceniający stwierdził, że na wniosek studentów uzupełniono i zmodyfikowano treści

merytoryczne przekazywane w czasie realizacji zajęć *żywienie psów* o zagadnienia dotyczące zasad żywienia psów starych z występującymi zaburzeniami poznawczymi, również na wniosek studentów uaktualniono treści kształcenia przekazywanych w czasie realizacji zajęć *dogoterapia*. W roku akademickim 2019/2020 odbyły się konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, których celem było omówienie kwestii związanych z dotychczasową współpracą oraz wymianą poglądów z przedstawicielami organizacji i instytucji współpracujących z Wydziałem. Omówiono zmiany związane z dostosowaniem efektów uczenia się do Polskich Ram Kwalifikacji oraz związane z doskonaleniem programów kształcenia oraz możliwościami odbycia praktyk w instytucjach, które reprezentują. W ramach praktyk studenckich, od roku akademickiego 2018/2019, poza opinią i oceną osiągniętych efektów uczenia się, wprowadzono ankietę dla pracodawców, w której poproszono o ocenę przygotowania studentów danego kierunku, w tym kierunku kynologia do wykonywania zawodu oraz o uwagi i sugestie zmian do programów studiów. W omawianych ankietach pracodawcy pozytywnie ocenili przygotowanie studentów WBiHZ ZUT w Szczecinie. Pracodawcy wskazywali, że studenci spełniają ich oczekiwania w zakresie posiadanej wiedzy teoretycznej i wyrażali chęć zatrudnienia absolwenta z Wydziału. Jednocześnie pracodawcy przekazali sugestie do treści programowych dla kierunku kynologia, które dotyczyły konieczności szerszego omawiania podczas zajęć zagadnień dotyczących: przeznaczenia poszczególnych ras psów, sportów kynologicznych, zachowania psów, etologii i behawioru oraz psychologii psów oraz pielęgnacji i sprzętu wykorzystywanego w groomingu. Efektem powyższych sugestii była modernizacja w/w treści kształcenia w przedmiotach kierunkowych oraz wprowadzenie dla studentów, którzy rozpoczną kształcenie w roku akademickim 2022/2023 do programu studiów zajęć *grooming*, co z punktu widzenia praktycznego jest wysoce korzystne dla procesu kształcenia na kierunku kynologia. W związku z pandemią została podjęta decyzja, że obowiązkowa praktyka szkoleniowa dla psów będzie się odbywała na terenie Uczelni, a jej organizatorami i realizatorami będą pracodawcy specjalizujący się w prowadzeniu różnego rodzaju szkół szkoleniowych dla psów. Ponadto z powodu pandemii zrezygnowano z zajęć terenowych prowadzonych z licznych przedmiotów kierunkowych, które zostały przeniesione na teren Uczelni, w której udostępniono odpowiednie pomieszczenia do przeprowadzenia zajęć praktycznych prowadzonych w obecności psów, których właścicielami są studenci lub nauczyciele akademicy. Powyższe zmiany w formach kształcenia należy ocenić bardzo pozytywnie, ponieważ zabezpieczały studentów i nauczycieli pod względem epidemiologicznym przy zachowaniu możliwości uzyskiwania przez studentów przyjętych efektów uczenia się przede wszystkim w zakresie umiejętności. Przed każdym semestrem koordynator przedmiotu jest zobowiązany sprawdzić sylabus pod kątem m.in. aktualizacji treści przekazywanych studentom, elementów i wag mających wpływ na ocenę końcową, polecanej literatury. Przykłady zmian, które wprowadzono od roku akademickiego 2019/2020 jest uaktualnienie i poszerzenie treści kształcenia z zajęć: *żywienie psów*, *dogoterapia*, *pies w sporcie i rekreacji* czy *kierunki użytkowania psów*. Analizując treści zawarte w sylabusach z poszczególnych zajęć należy stwierdzić, że członkowie komisji WSZJK bardzo systematycznie monitorują zawarte w nich informacje, jednak sugeruje się zwrócenie uwagi na aktualność zalecanej literatury obowiązkowej i pomocniczej, która nie powinna być wydana wcześniej niż 2010 roku, natomiast w licznych zajęciach jest ona nieaktualna np. *grzybice psów*, *pierwsza pomoc w nagłych zachorowaniach i wypadkach*, *psychologia*, *biofizyka*. Na podstawie analizy corocznych raportów WSZJK należy stwierdzić, że jest uaktualniany katalog przedmiotów fakultatywnych, obecnie na studiach pierwszego stopnia kierunku kynologia jako zajęcia obieralne wprowadzono 15 bloków tematycznych realizowanych od 1 do 6 semestru studiów, Należy stwierdzić, że w miarę skutecznie dokonywany jest przegląd i ocena programu studiów na kierunku kynologia, chociaż jak wskazano w

kryterium 2 zaleca się wprowadzenie zmian w sposobie zaliczania praktyk zawodowych przez modernizację obowiązującego regulaminu praktyk.

Hospitacje razem z anonimową ankietą studencką oceniającą nauczyciela akademickiego oraz sposób prowadzenia zajęć, przeprowadzaną pod koniec każdego semestru, to jedno z najważniejszych elementów monitorowania systemu kształcenia. Wyniki hospitacji i ankiet są poufne, znane w całości dziekanowi, koordynatorowi ds. jakości kształcenia oraz kierownikowi jednostki, w której pracuje oceniany nauczyciel akademicki. Z wynikami ankiet studenckich może również zapoznać się oceniany nauczyciel akademicki. Koordynator ds. jakości kształcenia opracowuje roczny raport z badania jakości realizacji zajęć dydaktycznych, który prezentowany jest i dyskutowany na posiedzeniu Rady Programowej. Podczas spotkania zespołu oceniającego ze studentami kierunku kynologia studenci w sposób jednoznaczny wyrazili swoją pozytywną opinię na temat merytorycznego prowadzenia zajęć przez kadre oraz z uznaniem wyrażali się o uzyskiwanej pomocy w wyjaśnianiu ich interesujących zagadnień zawodowych, jedynie studenci mieli uwagi do występujących powtórzeń treści przy realizowaniu niektórych zajęć. W sprawozdaniu rocznym z funkcjonowania WSZJK przedstawiono, że w opinii studentów (w roku akademickim 2018/2019), zajęcia, w których najczęściej powtarzały się treści kształcenia wymienione zostały na kierunku kynologia w zajęcia: *badania molekularne w diagnostyce weterynaryjnej, mutacje genetyczne u psów, diagnostyka molekularna w chowie i hodowli psów, pies w sporcie i rekreacji, podstawy szkolenia psów, użytkowanie psów*. Zaznaczyć należy, że wzór ankiety w tym sformułowane pytanie „Proszę podać nazwy przedmiotów, w których powtarzały się najczęściej treści kształcenia” ogranicza możliwość precyzyjnego wskazania między jakimi przedmiotami treści się powtarzają. Prawidłowa i skuteczna weryfikacja uzyskanych efektów uczenia to jeden z podstawowych składników funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Ogólne zasady weryfikacji/sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w Regulaminie Studiów ZUT w którym określono prawa i obowiązki studenta związane z uzyskaniem zaliczeń i zdawaniem egzaminów z zajęć objętych programem studiów, zaliczaniem poszczególnych etapów studiów, ukończeniem studiów i procesem dyplomowania. Regulamin Studiów określa również zasady organizacyjne weryfikacji osiągnięć studenta, uprawnienia odwoławcze i konsekwencje braku zaliczenia. Szczegółowe zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się na kierunku kynologia (studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym) określone są przez koordynatorów zajęć w sylabusach. Karta danego przedmiotu wypełniana jest przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za dany przedmiot i informacje w niej zawarte podawane są do wiadomości studentów w terminie 14 dni od rozpoczęcia zajęć dydaktycznych. W karcie nauczyciel podaje też zasady dotyczące oceniania studentów. Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dokonują oceny indywidualnych osiągnięć studenta w zakresie efektów uczenia oraz osiągnięć studenta w ramach danej formy zajęć. Skuteczność osiągania efektów uczenia się analizowana jest przez WSZJK, Radę Programową kierunku kynologia w oparciu o przygotowane przez prodziekana ds. studenckich i kształcenia sprawozdanie z oceny efektów uczenia się, uwzględniające wnioski, a także propozycje działań zaradczych i usprawniających proces kształcenia. Wnioski ze sprawozdania wraz z zaleceniami ujmowane są w rocznym sprawozdaniu z funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Na poziomie Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt została opracowana Procedura dokumentowania i oceny osiągniętych efektów uczenia się na podstawie Zarządzenia nr 125 Rektora ZUT z dnia 14 października 2021 r. w sprawie podstaw funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w ZUT w Szczecinie oraz Zarządzenia nr 66 Rektora ZUT w Szczecinie z dnia 7 października 2019r. w sprawie jednolitych zasad przechowywania dokumentacji potwierdzającej uzyskanie efektów uczenia się określonych w programach studiów,

studiów doktoranckich i podyplomowych oraz w programie kształcenia w Szkole Doktorskiej. Analizując dane zawarte w sprawozdaniach z funkcjonowania WSZJK należy stwierdzić, że na kierunku kynologia studia stacjonarne odnotowano największy procent nieosiągnięcia efektów uczenia się w semestrze I w roku 2019/2020. Odnotowano również wzrost poziomu nieosiągnięcia efektów uczenia się w przypadku studentów semestru V w roku akademickim 2019/2020 w porównaniu z poprzednimi latami. Na kierunku kynologia (studia niestacjonarne) odnotowano wzrost nieosiągnięcia efektów kształcenia w semestrze V w roku 2019/2020. W przypadku pozostałych semestrów odnotowano poprawę poziomu stopnia osiągnięcia efektów uczenia się lub zbliżone wartości na przestrzeni porównywanych lat. Największy odsetek studentów, którzy nie osiągnęli efektów uczenia się związane było m.in. z nieuczęszczaniem na zajęcia, nieprzystępowaniem do zaliczeń i rezygnacją ze studiów. Na kierunku kynologia (studia stacjonarne i niestacjonarne) nieosiągnięcie przedmiotowych efektów przekraczające 40% studentów zaobserwowano w przedmiocie *anatomia zwierząt*. Może to wynikać z trudności w opanowaniu rozszerzonych zagadnień w ramach realizowanych zajęć oraz z niekorzystania przez studentów z konsultacji. Dlatego też od roku akademickiego 2021/2022 w czasie realizacji zajęć *anatomia zwierząt* wprowadzono po akceptacji studentów większą liczbę prac etapowych (kolokwiów) co umożliwia konieczność opanowania przez studenta mniejszej objętości materiału poddanego weryfikacji w czasie przeprowadzonych kolejnych kolokwiów. Z kolei wysoki odsetek studentów kierunku kynologia (studia niestacjonarne, sem. 2) nieosiągających efektów uczenia się w przedmiocie *praktyka* wynika najczęściej z podejściem do egzaminu w późniejszym terminie. Polityka jakości procesu kształcenia prowadzona jest również przez hospitację zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicki zatrudnieni na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt, w tym również osoby prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku studiów podlegają hospitacjom zgodnie uchwałą Senatu nr 194 z dnia 27 września 2021 roku w sprawie Polityki jakości kształcenia Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

Zajęcia do hospitacji typuje się w każdym semestrze według opracowanego planu lub na skutek zgłoszenia przez studentów lub nauczycieli. Podczas hospitacji oceniany jest sposób prowadzenia zajęć, spójność treści, zgodność treści nauczania z założeniami i kartą przedmiotu oraz założonymi efektami uczenia się. Są one przeprowadzane przez doświadczoną kadrę naukowo-dydaktyczną w odniesieniu do wszystkich pracowników ze szczególną uwagą względem młodszych i mniej doświadczonych nauczycieli akademickich oraz w odpowiedzi na ewentualne sygnały o zaobserwowanych nieprawidłowościach. Po sporządzeniu protokołu zostaje on podany do wiadomości nauczycielowi, który prowadził zajęcia w czasie hospitacji. W przypadku gdyby hospitowany pracownik uzyskał negatywne opinie w protokołach hospitacji zajęć dydaktycznych, dziekan i kierownik katedry są zobowiązani do przeprowadzenia rozmowy wyjaśniającej i ustalenia czynności mających doprowadzić do poprawy zaistniałej sytuacji. Jeżeli bardzo niska ocena pracy danego nauczyciela powtarza się, wówczas jest on zagrożony zwolnieniem. Hospitacje zajęć służą nie tylko do oceny jakości kształcenia, ale również mogą być wykorzystane w procesie oceny aktywności naukowej osoby prowadzącej zajęcia, co miało miejsce na ocenianym kierunku studiów. Zespół oceniający po zapoznaniu się z udostępnionymi protokołami z hospitacji zajęć, w tym również zajęć prowadzonych on-line stwierdza, że wyniki przeprowadzonych hospitacji w latach 2019/2020 i 2020/2021 wskazują na odpowiednie i prawidłowe przygotowanie merytoryczne nauczycieli akademickich i ich właściwe zaangażowanie w prowadzenie zajęć.

W ramach funkcjonowania na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt WSZJK została wprowadzona procedura Ocena doboru kadry dydaktycznej do realizacji zajęć. Przeprowadzona w ramach WSZJK analiza w tym zakresie wykazała, że dla kierunku kynologia, w niektórych zajęciach ukierunkowanych

na psa jest wykazywana bardzo mała liczba dorobku naukowego i kompetencji nauczycieli realizujących te zajęcia. Powyższe uwagi dotyczą zwłaszcza zajęć: *etologia i behawior* oraz *nowotwory u psów*. W przypadku zajęć *nowotwory u psów* zalecono nauczycielowi akademickiemu opublikowanie prac dotyczących tego zagadnienia. W przypadku zajęć *etologia i behawior* zasugerowano wysłanie na kursy doszkalające nauczycieli akademickich realizujących te zajęcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona polityka jakości w ramach funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w sposób przejrzysty i uporządkowany określa postępowanie dotyczące projektowania, zatwierdzania, monitorowania, oceny i doskonalenia programów kształcenia. Zapewniony jest udział kadry akademickiej oraz studentów w powyższym procesie; również prowadzona współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych. Przeprowadzana jest systematyczna ocena i modyfikacja programu studiów, a także w sposób bardzo prawidłowy przeprowadzana jest weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia się na podstawie po zakończeniu każdych zajęć cyklicznie zbieranych danych i informacji. Zgodnie z zaleceniem przedstawionym w kryterium 2 należy zmodernizować regulamin odbywania praktyk, ponieważ nie jest prawidłowe zaliczenie praktyki na podstawie wykonywanej pracy zawodowej.

Monitorowanie programu kształcenia prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia. Wnioski z analizy programów wykorzystywane są przy jego doskonaleniu. Pozytywne opinie studentów dotyczące programu studiów i realizacji samego procesu kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się pozwalają na przyjęcie wniosku, że działania doskonalące podejmowane przez Wydział są wysoce skuteczne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Nie dotyczy - jest to pierwsza ocena kierunku kynologia.

